

Έτος Γ'.

ΕΝ ΣΜΥΡΝΗ 1875.

Φυλ. ΣΤ'.

ΛΟΓΟΘΕΣΙΑ

ΤΩΝ ΕΝΙΑΥΣΙΩΝ ΠΡΑΞΕΩΝ ΤΟΥ ΦΙΛΕΚΠΑΙΔ. ΣΥΛΛΟΓΟΥ «ΟΜΗΡΟΥ»

ἀναγρωσθεΐσα ὑπὸ τοῦ Ἀρτιπροέδρου

ΦΩΚΙΩΝΟΣ. Α. ΒΟΥΤΖΙΝΑ.

Φιλόμενος Ὁμήνους,

Λόγοι σπουδαῖοι καὶ ἐπείγοντες ἠνάγκασαν, ὅπως γινώσκατε βεβαίως, τὸν ἡμέτερον πρόεδρον Κ. Ἄρ. Καλλιγὰ ν' ἀποδημήσῃ αἰφνης ἐπὶ τινα χρόνον εἰς Κωνσταντινούπολιν. Ἐκφράζων ὑμῖν ἀπὸ μέρους τοῦ τὴν ἐνδόμουχον αὐτοῦ λύπην, διότι ἡ ἐξ ἀνάγκης ἀπὸ μέσου ὑμῶν ἀπομάκρυνσις τοῦ τὸν στερεῖ τῆς εὐχαριστήσεως τοῦ νὰ σὰς ἐκθέσῃ ὁ ἴδιος τὸ ἀποτέλεσμα τῶν ἐνιαυσίων ἡμῶν ἐργασιῶν, ἔρχομαι, συμφώνως πρὸς τὸ ὑπὸ τοῦ Κανονισμοῦ ἐπιβαλλόμενόν μοι καθήκον, νὰ σὰς ὑποβάλω συνοπτικὴν ἔκθεσιν

(ΟΜΗΡΟΣ ΦΥΛ. ΣΤ'.)

τῆς κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο, τέταρτον ἀπὸ τῆς συστάσεως τοῦ Συλλόγου, ἐνεργείας ἡμῶν καὶ τῆς ἐνεστώσης θέσεως τοῦ ἡμετέρου Σωματείου. Λυπούμενος δὲ διότι, κατὰ τύπον μόνον ἀναπληρῶν τὸν ἐλλείποντα ἄνδρα, δὲν δύναμαι νὰ τὸν ἀναπληρώσω καὶ κατὰ τὰ λοιπὰ, οὔτε νὰ σὰς εἰπω ἐγὼ ὅτι, ἐκεῖνος διὰ τῆς ἐγνωσμένης αὐτοῦ εὐστόχου κρίσεως καὶ εὐφραδείας λόγου ἤθελεν εἰπεῖ ὑμῖν, χαίρω τοῦλάχιστον κατὰ τοῦτο, ὅτι πρῶτον ἤδη περιβαλλόμενος τὴν τιμὴν ταύτην, ἂν δὲν ἔχω μεγάλα ἔργα ν' ἀναγγείλω ὑμῖν, δύναμαι ἐκ τῶν προτέρων νὰ σὰς διαβεβαιώσω ὅτι ὁ ἐνιαύσιος τρυγητὸς τοῦ

νοερῶ ἡμῶν ἀμπελῶνος εἶναι ὁπωσδήποτε ἀφρονώτερος ἀπὸ τὸν τοῦ παρελθόντος ἔτους καὶ, σχετικῶς ἐννοεῖται, εὐχάριστος. Λαμβάνοντες ἰδίως ὑπ' ἑφιν τὴν δυσάρεστον θέσιν, ἐν ἣ ἡμετέρα πόλις, καὶ ἀναλογιζόμενοι πόσον ἡ οἰκονομικὴ πορεία στενωδῶς συνδέεται μὲ τὴν ἐν γένει πορείαν τῶν τοιούτων ἰδρυμάτων, θέλετε συνομολογήσει, πιστεῦω, ὅτι, τὰ βελτίω ἐξακολουθοῦντες νὰ ἐπιδιώκωμεν πάντοτε, ὀφείλομεν νὰ μένωμεν εὐχαριστημένοι ἐκ τοῦ ἐνεστώτος. Διότι, τὸ ἐπαναλαμβάνω, ἐγένετο ὁπωσδήποτε βήμα ἐπὶ τὰ πρόσω.

Ἴνα δὲ καταρτίσω ὅσον οἶόν τε καλλίτερον τὴν ἐκτεθεισομένην ὕλην καὶ δυναθῶ νὰ δώσω ὑμῖν ἀκριβεστέραν ἰδέαν καὶ τοῦ γενικοῦ ἀποτελέσματος τῶν ἔργων ἡμῶν καὶ τῆς σημερινῆς ἡμῶν θέσεως, ἐπιτρέψατέ μοι νὰ διαιρέσω εἰς δύο τμήματα τὴν ἐν γένει ἐνέργειαν τοῦ ἡμ. Συλλόγου, εἰς ἐσωτερικὸν καὶ εἰς ἐξωτερικόν. Καὶ καθόσον μὲν ἀφορᾷ τὰς ἐσωτερικὰς ἐργασίας, ἀρχόμενος ἀπὸ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν μελῶν, ψυχῆς ἀληθοῦς τῶν τοιούτων ἰδρυμάτων, εὐχαρίστως εἰδοποιῶ ὑμᾶς, ὅτι τὰ πέρυσι 283 μέλη ἀνήλθον εἰς 318 ἐφέτος· ἔχομεν ἐπομένως, ἀφαιρέσει, ἐννοεῖται, τῶν παραιτηθέντων καὶ δι' ἄλλων ἀντικατασταθέντων, περίσσευμα ἐκ 35 νέων μελῶν. Λυποῦμαι ὅμως ὅτι ὁμοίαν καλὴν εἰδησιν δὲν ἔχω νὰ δώσω ὑμῖν καὶ περὶ τῆς ἀκριβοῦς ἐκπληρώσεως τῶν ἐκ μέρους τῶν μελῶν ὕλικῶν ὑποχρεώσεων. Μ' ὅλας τὰς ἀόκνους φροντίδας τοῦ ἀληθοῦς πολυτίμου ἡμῶν ταμίου Κυρίου Ἀλ. Βέλλη, μ' ὅλην τὴν ἐπιμέλειαν τοῦ ἀκαμάτου ἡμῶν συνάκτου Κ. Ἀργυρίου Λεάνδρου, μ' ὅλας τέλος πάντων τὰς ἐκ μέρους τοῦ Συμβουλίου ἐπανειλημμένως γενομένας καὶ προφορικὰς καὶ ἐγγράφους αἰτήσεις καὶ συστάσεις, μᾶς καθυστεροῦνται ἔτι 484 1) 2) μετ' ἄρτια ἀπὸ 93 μέλη, πλὴν ἢ τοῦ τετάρτου τουτέστι, μὴ ἀποτίσαντα τὴν ἐνιαύσιον αὐτῶν συνδρομὴν. Ἀπέναντι τοιαύτης ἀξιωματέμου ὀλιγωρίας καὶ ἀπαθείας δικαίως καταλαμβάνεται ἕκαστος ὑπὸ ἄλλους ἀ-

ληθοῦς, τὸ πολῦτιμον ἐκεῖνο τοῦ Ἰσοκράτους ἀναμνησκόμενος λόγιον, ὅτι «δὲ πανώμενοι ἐφ' ἃ μὴ δεῖ, ὀλίγοι ἐφ' ἃ δεῖ ἐσμέν.» Ἀντὶ νὰ μακρηγορήσω ἐπὶ τοῦ γαγγραινώδους τούτου ζητήματος, διότι ἤθελον ἀπλῶς ἐπαναλάβει καὶ συστήσει ὅ,τι τὸσάκις ἀπὸ τοῦ βήματος τούτου ἐρρήθη καὶ συνεστήθη ἐπὶ τούτῳ, ἀρκουμαι ὑπομνήσαι τοῖς καθυστεροῦσι τὸ εὐτελεές τούτο ποσόν, ὅτι αὐτὸ εἶναι τὸ ἔλαιον τὸ διατηροῦν τὴν θρυαλλίδα τῶν νοερῶν φανῶν τούτων, καὶ ἀφίνω αὐτοὺς ν' ἀποτίσωσι τὸ χρέος των, ὅταν αὐτὴ ἐπὶ τέλους ἢ φιλοτιμία των τοῖς ὑποδείξῃ τὸ ἄδικον καὶ ἀποπον τοῦ τρόπου των.

Αἱ παραδόσεις τῶν τακτικῶν μαθημάτων, καὶ τούτου κλάδου τῆς ἐσωτερικῆς τοῦ Συλλόγου ἐνεργείας, ἀνετέθησαν τοῖς Κυρίοις Α. Στεφανᾶκη, Γαλ. Κλάδω, Α. Λασκάρει, Ξ. Χουρμούζη καὶ Π. Καπλανίδῃ, εὐγενῶς πάνυ ἀποδεξαμένοις τὴν ἐκπλήρωσιν τῆς αἰτήσεως ἡμῶν. Ἐκ τούτων ὁ μὲν εἰς τὴν ὑψηλὴν θέσιν Ἐπισκόπου Σμύρνης ἐπαξίως προαχθεὶς καὶ νῦν Ἅγιος Μυρέων Κύριος Α. Στεφανᾶκης ἐδίδαξε τὴν Ἐκκλησιαστικὴν Ἱστορίαν κατ' ἕκτασιν, ἀρξάμενος δι' εἰσαγωγῆς γενικῆς, ὀμιλήσας δ' ἀκολουθῶν κατὰ τὸ ἐξάμηνον τῶν παραδόσεων τοῦ διαστήματος περὶ τῆς ἠθικῆς καὶ θρησκευτικῆς καταστάσεως τῶν λαῶν κατὰ τοὺς χρόνους τῆς ἐμφανίσεως τοῦ Χριστιανισμοῦ, Ἑλλήνων, Ρωμαίων καὶ Ἰουδαίων. Ὁμίλησεν ὡσαύτως περὶ ἰδρύσεως καὶ ἐξαπλώσεως τῆς Χριστιανικῆς Ἐκκλησίας, περὶ τοῦ βίου τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ τῶν Ἀποστόλων, περὶ τῶν κυριωτέρων ἐκκλησιῶν καὶ τῶν αἰτιῶν τῆς ταχέως ἐξαπλώσεως τοῦ Χριστιανισμοῦ· ἐπὶ τέλους δὲ περὶ τῶν προσκομμάτων, ἅτινα ὁ Χριστιανισμὸς ἀπῆντησε καὶ τῶν μέχρι Σεπτημίου Σεβήρου (202 Μ. Χ.) διωγμῶν. Ὁ δὲ Κύριος Γαληνὸς Κλάδος ἐδίδαξεν Ἄρθρωπολογίαν εἰς δώδεκα μαθήματα· περὶ τοῦ ὀφθαλμοῦ, τῶν ὀργάνων καὶ παρρημάτων αὐτοῦ καὶ τῆς δράσεως· περὶ τῶν ὀργάνων τοῦ ὠτὸς καὶ τῆς ἀκοῆς·

περὶ τῆς κοιλότητος τῆς ρινὸς καὶ τῆς ὀσφρῆσεως· περὶ τῆς κοιλότητος τοῦ στόματος, τῆς γλώσσης καὶ τῆς γεύσεως· περὶ λάρυγγος, φωνῆς, λόγου καὶ μουσικῆς φωνητικῆς· ἔκλεισε δὲ τὴν ἐξάμηνον τῶν μαθημάτων αὐτοῦ περίοδον πραγματευθεὶς περὶ ἀνατομίας ἐγκεφάλου, νοτιαίου μυελοῦ καὶ τῶν δώδεκα ἐγκεφαλικῶν ζευγῶν τῶν νεύρων. Ὁ Κύριος Α. Λασκαρῆς ἐδίδαξε *Μαθηματικὴν Γεωγραφίαν*, πραγματευθεὶς περὶ τοῦ ἐν γένει ὄρισμοῦ καὶ τῆς διαίρεσεως αὐτῆς· περὶ τοῦ συστήματος τοῦ παντὸς καὶ τῶν σωμάτων τῶν ἀποτελούντων τὸ Σύμπαν· περὶ ἀπλανῶν ἀστέρων, πλανητῶν καὶ κομητῶν· περὶ τῶν διαφόρων ἡλιακῶν συστημάτων ἀπὸ τῶν ἀρχαιοτάτων χρόνων μέχρι τοῦ Κοπερνικεῖου συστήματος· περὶ τῆς κινήσεως τῶν πλανητῶν· περὶ τοῦ Ἡλίου, τῆς Σελήνης καὶ τῶν ἐκλείψεων αὐτῶν· καὶ ἐπὶ τέλους περὶ γενικῆς βαρύτητος. Ὁ Κύριος Π. Καπλανίδης ὀμίλησεν εἰς τρία τακτικὰ μαθήματα περὶ *Ἑλληνισμοῦ* καὶ τῆς ἐπιρροῆς αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ Χριστιανισμοῦ· περὶ τῶν μεταξὺ ἀμφοτέρων στενῶν σχέσεων, ἀφηγηθεὶς τὰ κατὰ τὸν Μεσαίωνα καὶ τὴν Ἱστορίαν τῶν Παλαιολόγων, καὶ ζωηρῶς καὶ εὐγλώττως καταδείξας ὅτι καὶ ὑπὸ θρησκευτικῆν καὶ ὑπὸ ἐθνικὴν ἔποψιν παρουσιάζει ἡ πρωτόγονος ἡμῶν Ἱστορία. Ὅπως δὲ κλείσῃ τὴν περίοδον τῶν διὰ τὸ ἐνεστώτος ἔτος μαθημάτων αὐτοῦ θέλει ὀμιλήσει ἅπαξ ἔτι περὶ τοῦ αὐτοῦ, θέματος, τὴν προσεχῆ Κυριακὴν, νομίζω. Ἐπὶ τέλους ὁ Κύριος Ξ. Χουρμούζης ἐδίδαξεν εἰς ἑνὴν κατὰ δεκαπενθημερίαν μαθήματα *Πειραματικῆς Χημείας* ἀπὸ τῶν προϊστορικῶν χρόνων μέχρι σήμερον, ἰδίᾳ δὲ περὶ τῆς προόδου τῶν φυσικῶν ἐπιστημῶν καὶ τῆς ἀποτελεσματικῆς αὐτῶν ἐπιρροῆς ἐπὶ τῆς προαγωγῆς καὶ τοῦ πολιτισμοῦ τῶν κοινωνιῶν· περὶ τῆς ὀφελείας ἐκ τῆς σπουδῆς τῆς χημείας· περὶ τοῦ ὄξυγόνου καὶ τῆς σημασίας αὐτοῦ ἐν τῷ ἀνοργάνῳ καὶ ὀργανικῷ κόσμῳ· περὶ ὕδρογόνου καὶ ὕδατος καὶ τῆς σημασίας αὐ-

τοῦ ἐν τῇ φύσει, ἐπίσης δὲ καὶ περὶ μετεωρολογίας· περὶ τῶν χημικῶν τοῦ ἀζώτου πρὸς τὰ λοιπὰ στοιχεῖα σχέσεων· περὶ νιτρικοῦ ὀξέος καὶ ἀμμωνίας· περὶ θείου καὶ φωσφόρου καὶ τῆς ἐν τῇ βιομηχανίᾳ σημασίας αὐτῶν· περὶ πυρίτιδος, βεγγαλικῶν φώτων καὶ πυρείων. Ἐν δὲ τοῖς τελευταίοις αὐτοῦ μαθήμασιν ἐπραγματεύθη ἐν συντόμῳ περὶ Χλωρίου, Ἰωδίου, Φθορίου καὶ Βρωμίου, περὶ ἄνθρακος καὶ τῶν διαφόρων αὐτοῦ εἰδῶν· ἀνεπαισθήτως δὲ θίξας τὸ περὶ ὀργανικῆς χημείας ζήτημα, ἀνέπτυξε τελευταῖον τὸ περὶ κατασκευῆς οἴνοπνεύματος.

Πρὸς ἅπαντας τοὺς προορηθέντας Κυρίους ἐκφράζω τὴν βαθίαν τοῦ Συμβουλίου εὐγνωμοσύνην ἐπὶ τῷ ἀόκνῳ ζήτῳ καὶ τῇ ἀκριβεῖ ἐπιμελείᾳ, μεθ' ἧς ἐξεπλήρωσαν τὴν ἀνατεθεισάν αὐτοῖς ἐθνωφελῆ μὲν, πλὴν κοπιώδη ὑποχρέωσιν, ἐλπίζω δ' ὅτι δὲν θέλουσι παύσει καὶ ἐν τῷ μέλλοντι ἐπιδαψιλεύοντες ἡμῖν τὸ ἀπαύγασμα τῶν νοερῶν αὐτῶν γνώσεων. Ὁ Θεοφιλέστατος Ἅγιος Μυρέων μάλιστα, καθὼς ἐπίσης καὶ ὁ Κύριος Γ. Κλάδος μοὶ ὑπεσχέθησαν ὀριστικῶς ἀπὸ τοῦδε τὴν φιλογενῆ αὐτῶν καὶ διὰ τὸ προσεχὲς ἔτος σύμπραξιν· καὶ καθόσον δ' ἀφορᾷ τοὺς λοιποὺς, ἀδιστακτικῶς βασιζόμεθα ἐπὶ τῶν εὐγενῶν αὐτῶν αἰσθημάτων.

Ὁμίλησαν δὲ, πλὴν τῶν ἀνωτέρω Κυρίων, ἐκτάκτως καὶ οἱ ἀκόλουθοι : ὁ Κύριος Ι. Ἰσιδωρίδης Σκυλίσης δις περὶ τῆς παρ' ἡμῖν Ἐκκλησιαστικῆς Μουσικῆς· ὁ Κ. Μ. Χαμουδόπουλος δις περὶ τῆς ὑπ' αὐτοῦ καὶ τοῦ ἀδελφοῦ του συγγραφέως Ἱστορίας τῆς Ὀθωμ. Αὐτοκρατορίας· ἡ Κυρία Ἐλένη Λύγερνου δις περὶ Θεάτρου καὶ τῆς ἐπιρροῆς αὐτοῦ ἐπὶ τῶν Κοινωνιῶν καὶ περὶ Δραματικῆς ὑποκρίσεως· ὁ Κ. Α. Κουρνιακτῆς δις, τὸ μὲν πρῶτον περὶ τοῦ Σωτήρος ἡμῶν, τὸ δὲ δεύτερον περὶ Προνοίας καὶ Ἐξοικονομήσεως· ὁ Κύριος Μ. Πάγκαλος περὶ Γάμου· ὁ Κύριος Ν. Καζάκης περὶ τῆς ἀρχαίας τέχνης καὶ τῶν αἰτίων τῆς παρακμῆς αὐτῆς· ὁ Κ. Ροσσὶ Γαλλιστὶ περὶ τῶν Ἑλλήνων ἀστρονόμων ἀπέναντι τῆς νεωτέρως ἐπιστήμης· ἐπὶ τέλους δὲ ὁ γεραρὸς

Διευθυντής τῆς καθ' ἡμᾶς Εὐαγ. Σχολῆς Κύριος Κ. Ξανθόπουλος ἀνέγνω πρῶτον παράφρασιν τοῦ Προμηθέως Δεσμώτου καὶ κατόπιν ἐν ἰδιαιτέρᾳ συνεδριάσει τὴν ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ θέματος ἀνάλυσιν αὐτοῦ. Πάντας τοὺς προμνησθέντας ἀκαμάτους τοῦ λόγου ἐργάτας, τοὺς δι' ἐμβριθῶν καὶ ὠφελίμων ὀμιλιῶν τιμήσαντας τὸ βῆμα τοῦτο, εὐχαριστῶ ἐπίσης ἐκ μέρους τοῦ Συμβουλίου καὶ τοῦ Σωματείου ὅλου.

Ἐτερος σπουδαῖος κλάδος τοῦ ἐσωτερικοῦ ἡμῶν τμήματος εἶναι, ὅπως γινώσκετε, καὶ ἡ Βιβλιοθήκη μετὰ τοῦ Ἀναγνωστηρίου καὶ Μουσείου, καὶ τὰ τρία ταῦτα εἰς τοὺς ἐξαιρέτους ἡμῶν συναδέλφους Κυρίους Κ. Εὐσταθίου, Κ. Ἰσηγόνην καὶ Δ. Κεραστεζόπουλον ἀνατεθέντα. Καὶ ἐνταῦθα δ' εὐχάριστα ἔχω ν' ἀναγγείλω ὑμῖν. Ἡ Βιβλιοθήκη, χάρις ἰδίως εἰς τὴν ὑπὸ τῆς Ἐφορίας τοῦ Μουσείου καὶ τῆς Βιβλιοθήκης τῆς Εὐαγγελικῆς Σχολῆς, πρὸς ἣν καὶ δημοσίᾳ ἐκ νέου ἐκφράζομεν τὰς ἐπὶ τούτῳ εὐχαριστήσεις ἡμῶν, χάρις, λέγω, πρὸ πάντων εἰς τὴν παρ' αὐτῆς ἐκ 29½ τόμων γενομένην προσφορὰν, ἀριθμεῖ σήμερον 1986 τόμους ἀντὶ 157½, ὅσους ἠρίθμησε περίου κατὰ τὴν αὐτὴν ἐποχὴν. Τὸ μετὰ τὴν προσφορὰν τῆς Εὐαγγελικῆς Σχολῆς περισεῦον ὑπόλοιπον ἐκ τόμων 118 σύγκειται ἐκ τόμων μὲν 65 σταλέντων ἡμῖν παρὰ τοῦ ἐν Ἑλλάδι Ἰπουργείου τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως μέσον τοῦ ἐκεῖ καλοῦ πατριώτου καὶ ἐνθέρμου ζηλωτοῦ τοῦ Συλλόγου Κυρίου Ν. Κοντοπούλου, ἐκ τόμων δὲ 53 προσφερθέντων παρὰ δικαίρων, ὧν δημοσιευθῆσεται πίναξ ἀναλυτικῶς ἐν τῷ περιοδικῷ. Καὶ καθόσον δ' ἀφορᾷ τῆς δαπάνης τὸ κεφάλαιον ἔχομεν σπουδαίαν ὑπὲρ ἡμῶν ἀπάναντι τῆς περσινῆς διαφορὰν, διότι ἀντὶ τῶν πέρυσι δαπανηθέντων 2843 γροσίων, ἐδαπανήσαμεν ἐφέτος μόνον γρ. 1011. 65. καὶ ταῦτα δὲ πληρωθέντα ἐκ περισσεύματος 40 λ. Ὁθ. σταλεισῶν πέρυσι εἰς Ἀιθίοπιν πρὸς πληρωμὴν ἀρχαιοτήτων καὶ γενναιοδώρων ἐπιστραφεισῶν ἡμῖν. Εἰς τὰ σχετικῶς ἄξια

λόγου ταῦτα περισσεύματα προσθέσατε καὶ 250 σώματα τῆς ὑπὸ τοῦ ἐξ Ἀγγιᾶλου Κ. Γ. Σταυρίδου μεταφρασθείσης Ἱστορίας τῆς τελευταίας Ἐπαναστάσεως τῶν Παρισίων, δωρηθέντα ἡμῖν ὑπὸ τοῦ φιλογενοῦς μεταφραστοῦ, πρὸς ὃν ἀπεδώκαμεν ἐπὶ τούτῳ τὸν τίτλον Δωρητοῦ τοῦ Συλλόγου, προσφερθέντα δὲ διὰ τοῦ ἀντιπροέδρου ἡμῶν Κυρίου Ν. Γ. Οἰκονομίδου, πρὸς ὃν ἰδίως ὀφείλομεν τὴν εὐγενῆ τῆς προσφορᾶς ταύτης πρωτοβουλίαν.

Εἰς ἐπίσης ἀνθρώπων, ἀνθρωπότεραν μάλιστα κατάστασιν εὐρίσκεται τὸ Ἀναγνωστήριον ἡμῶν, διὰ νέων ἐφημερίδων καὶ περιοδικῶν, ἡμετέρων καὶ ξένων, πλουτισθὲν, τὸν δὲ πλουτισμὸν τοῦτον ὀφείλομεν ἰδίως εἰς τὴν μετὰ τοῦ ἡμετέρου περιοδικοῦ ἐνεργουμένην ἀνταλλαγὴν. Τὸ Ἀναγνωστήριον ἡμῶν ἀριθμεῖ σήμερον 31 μὲν ἐφημερίδας Ἑλληνικὰς καὶ Γαλλικὰς, ὅλας, πλὴν τοῦ ἐν Κωνσταντινουπόλει *Νεολόγου*, πληρομένου, μετὰ τοῦ περιοδικοῦ ἡμῶν ἀνταλλασσομένης, 14 δὲ Ἑλληνικὰ, Γαλλικὰ καὶ Ἀγγλικὰ περιοδικὰ συγγράμματα, ἐκ τῶν ὁποίων 11 ἀνταλλάσσομεν μετὰ τοῦ Ὀμήρου καὶ 3 πληρόμενα. Τεσσαράκοντα πέντε λοιπὸν ἐφημερίδας καὶ περιοδικὰ φύλλα ἀριθμοῦν σήμερον τὸ ἡμ. Ἀναγνωστήριον δύναται νὰ θεωρηθῆ ἄνωτερον πολλῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ νοερῶν τοιούτων φυτωρίων. Πρὸς ἅπαντας τοὺς ἀξιοτίμους ἐφημεριδογράφους, τοὺς εὐγενῶς αἰτησαμένους ἢ ἀποδεξαμένους τὴν μετὰ τοῦ περιοδικοῦ ἡμῶν ἀνταλλαγὴν, ἐκφράζω τὰς ἀπὸ καρδίας εὐχαριστήσεις τοῦ σωματείου ὀλοκλήρου ἡμῶν ἐπίσης δὲ καὶ πρὸς τοὺς φίλους Συντάκτας τῶν ἐν τῇ πόλει μὲς *Αυαθίας*, *Σμύρνης*, *Προόδου* καὶ *Ἰωρίας*, προθύμως πάντοτε παρασχόντας ἡμῖν τὴν συνδρομὴν αὐτῶν.

Ἡ Ὄργανοθήκη τοῦ Συλλόγου ἔμεινε κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο ἀναλλοίωτος, ἐκτὸς μόνον τῆς καταναλώσεως χημικῶν τινῶν προϊόντων καὶ ὀξέων, χάριν τοῦ ὑπὸ τοῦ Κυρίου Ξ. Χουρμούζη διδαχθέντος μαθήματος τῆς Πειραματικῆς Χημείας. Καθόσον ἀφορᾷ ἐπὶ τέλους τὸ Μουσεῖον τοῦ Συλλόγου, ἐ-

πλουτίσθη κατὰ τὸ ἐνιαύσιον τοῦτο διάστημα διὰ 33 χαλκίνων νομισμάτων, 3 ἀργυρῶν καὶ τινῶν ἄλλων ἀρχαίων ἀντικειμένων, τῶν δωρητῶν τῶν ὁποίων τὰ ὀνόματα θέλουσιν ἐπίσης δημοσιευθῆ ἐν τῷ Περιοδικῷ ἐπίσης δὲ δι' ἑνὸς χαλκίνου ἀγαματίου, μιᾶς βάσεως ἀγάλματος μαρμαρίνης καὶ μιᾶς κεφαλῆς γυναικὸς μαρμαρίνης ἐπίσης, καὶ τῶν τριῶν τούτων προσφερθέντων παρὰ τοῦ ἀείποτε ζηλωτοῦ τῶν χαλκῶν ἔργων Κυρίου Ι. Μισθοῦ καὶ ἐπὶ τέλους διὰ σφραγίδος ὀρειχαλκίνης, προσφερθείσης ἡμῖν παρὰ τοῦ ἐν Ἀθήναις Κυρίου Ι. Καλλιπέρη, τοῦ οὐδέποτε λησμονοῦντος τὸν ἡμέτερον Σύλλογον. Τοῦ σχετικῶς μικροῦ κατὰ τὸ παρὸν ἔτος πλουτισμοῦ τοῦ Μουσείου περιττὸν νὰ εἶπω, ὅτι σπουδαία αἰτία εἶναι ἡ σύστασις τοῦ Μουσείου τῆς Εὐαγγελικῆς Σχολῆς, τὴν Ἐφορίαν τοῦ ὁποίου εὐτυχῆς λογίζομαι συγγαίρων ἀπὸ τῆς ἑδρας ταύτης ἐπὶ τῇ σπουδαίᾳ ἀναπτύξει καὶ τοῖς γιγαντιαίοις προόδου βήμασιν, ἅτινα ἐν βραχεῖ χρόνῳ διαστήματι ἔκαμεν ἀπὸ τῆς συστάσεώς του. Ἀφοῦ, μοῖρα ἀγαθῆ, ἄνδρες πολλῶ ἡμῶν κάρρονες καὶ ἐκ φιλοπατρίας καὶ ζήλου ἀρχαινοῦς ὀρμώμενοι ἀνέλαβον τὴν εὐγενῆ φροντίδα τῆς συλλογῆς τῶν, ὡς μὴ ὄφειλεν, εἰς διάφορα τῆς Ἀνατολῆς μέρη διεσπαρμένων ἀρχαιοτήτων, χρὸς ἡμῶν ἦτο, καὶ ὑπὸ τῆς ἀβοηροσύνης αὐτῆς ἐπιβαλλόμενον, νὰ τοῖς ἀφίσταμεν ἐλεύθερον τὸ στάδιον, πιστῶς τηροῦντες πάντοτε τὰ ἀρχῆθεν ἐμπιστευθέντα ἡμῖν. Τοῦτο καὶ ἐπράξαμεν. Ἐχομεν τοσαῦτα ἄλλα ἐπίσης σπουδαῖα καὶ ὠφέλιμα ἔργα, ἐφ' ὧν δύναμεθα νὰ στρέψωμεν τὴν προσοχὴν ἡμῶν.

Ὁ Χάρων—διότι ἐκ καθήκοντος ἱεροῦ ὀφείλω μετ' ἄλλους ψυχικοῦ νὰ μνημονεύσω καὶ τῶν πρὸς μονὰς μακαρίους κατὰ τὴν ἐνιαύσιον περιόδον ταύτην ἀπελθόντων ἀδελφῶν ἡμῶν—ὁ Χάρων ὑπέβαλε δυσυχῶς καὶ ἐφέτος ἡμᾶς εἰς φορολογίαν ἴσην πρὸς τὴν περυσινήν καὶ νέα κενὰ, δυσπληρώτα ἐνιαχοῦ, μεταξὺ τῆς ἐλιγαριθμοῦ φάλαγγος ἡμῶν ἠνέωξεν. Οὕτω, πρὸς τόσας ἄλλας φιλτάτας σκιάς, ἄνωθεν ἡμῶν κατὰ τὴν ἐπί-

σημον ταύτην στιγμὴν περιπίπταμενας καὶ μετὰ ζωοῦ πάντοτε ἀχρωμένους ἐνδιαφέροντος τὴν ἐνιαύσιον τῶν ἔργων ἡμῶν ἔχουσαν, ἔχομεν ν' ἀναφέρωμεν καὶ τὰς τῶν κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο ἔσσει ἐγκαταλιπόντων ἡμᾶς: Σ. Βασιλειάδου, ὄρφανῆν προώρως ἀφέντος τὴν καλλιτέλιδον λύραν του, μέλους δ' ἡμῶν ἀντεπιστέλλοντος, πρὸς τοῦ ὁποίου τὴν οἰκογένειαν διεβιβάσαμεν τὰς παραμυθητικὰς ἡμῶν προσήσεις καὶ Μ. Δ. Σερεμιῆ, Β. Χ. Χαραλάμπους καὶ Δ. Φαλδάκη, τὰς οἰκογενεῖας τῶν ὁποίων παρακαλῶ νὰ δεχθῶσι τὰς ἀπὸ τοῦ βήματος τούτου συλλυπητηρίους ἡμῶν ἐκφράσεις.

Παρὰ τοῦ ἀρτίως ἐν τῇ ἡμετέρᾳ πόλει συστηθέντος Διδακταλικοῦ Συλλόγου ἐζητήθη ἡμῖν, Κύριοι, ἡ ἄπαξ τῆς ἐβδομάδος κατὰ τὰ Σάββατον παραχώρησις τῆς αἰθούσης τοῦ ἡμ. Συλλόγου πρὸς συνδιάσκεψιν περιττὸν δὲ νὰ εἶπω ὅτι προθύμως τὴν παρεχώρησαμεν, εὐχόμενοι τῷ νεαρῷ ἡμῶν τούτῳ ἀδελφῷ ἡμέρας γονίμους ἐργωνέθνοφελῶν καὶ τελεσφόρων διὰ τὴν Ἀνατολὴν ἅπασαν.

Αὐτὸ εἶναι τὸ τελευταῖον κυριώτερον τῶν ἐσωτερικῶν ἡμῶν ἔργων. Κλείω τὸ μέρος τοῦτο τῆς ἐκθέσεως, ἐπιπροσθέτων ὅτι ἡ ἐορτὴ τοῦ Συλλόγου ἐτελέσθη καὶ ἐφέτος κατὰ τὴν πρώτην τοῦ Ὀκτωβρίου Κυριακῆν μετὰ τῆς συνήθους ἐπισημότητος, τοῦ μὲν διακεκριμένου διδασκάλου καὶ εἰλικρινοῦς φίλου τοῦ Συλλόγου Κ. Εὐσταθοπούλου ἀπαγγείλαντος τὸν ἐνιαύσιον πανηγυρικὸν δι' ἐμβριθοῦς πραγματείας περὶ Νόστου τοῦ Ὀδυσσεῶς, ἐμοῦ δὲ ἔμμετρον πρὸς τὸν Ὀμηρον ὕμνον. Μεταβίβω δὲ ἤδη εἰς τὸ τμήμα τῆς ἐξωτερικῆς ἐνεργείας, πολλῶ τοῦ πρώτου σπουδαιότερον.

Καὶ ἐν πρώτοις περὶ τῶν Σχολείων τοῦ Λαοῦ, τοῦ ὁμολογουμένως τελεσφορωτέρου τούτου ἐξ ὅλων τῶν μέχρι τοῦδε ἔργων τοῦ ἡμ. Συλλόγου. Ἐνθυμεῖσθε, βεβαίως, ὅτι πέρυσι διετηροῦμεν δύο μὲν Σχολεῖα νυκτερινὰ τοῦ λαοῦ, μίαν δὲ Σχολὴν τῶν ἀπόρων παιδῶν. Ἴνα φθάσωμεν εἰς ἀποτέλεσμα καλύτερον ἐνεκρίθη, συμφώνως καὶ μὲ τὴν γνώμην τῆς Ἐκπαιδευτικῆς Ἐπιτροπῆς, συγ-

κειμένης ἐκ τῶν Κυρίων Ι. Αὐγερινού, Α. Βουτζινᾶ, Α. Κουρνιακτοῦ, Ν. Γ. Οἰκονομίδου, Π. Θωμόγλου, Δ. Ἀλεξανδράκη καὶ Σ. Κοντολέοντος, τὰ μὲν δύο Σχολεῖα τοῦ Λαοῦ νὰ συγχωνεύσωμεν εἰς ἓν, τὸ κατὰ τὴν ὁδὸν Ῥόδων, ἀυξάνοντες συγχρόνως τὰ ἐν αὐτῷ πρὸς διδασχὴν μέσα καὶ ἐπὶ τὸ ἀποτελεσματικώτερον συγκεντροῦντες τὴν ἐργασίαν, τὴν δὲ Σχολὴν τῶν ἀπόρων παιδῶν νὰ μετατρέψωμεν εἰς Νηπιαγωγεῖον. Καὶ τοῦ μὲν Νυκτερινοῦ Σχολεῖου τοῦ Λαοῦ τὴν ἀνωτέραν διεύθυνσιν ἀνεθέσωμεν τῷ διδασκάλῳ Κυρίῳ Μ. Γρηγοριάδῃ, τὴν δὲ τοῦ Νηπιαγωγείου τῇ διδασκαλίᾳ Κυρίῳ Μ. Παπαδοπούλου, θέσαντες τὸ τελευταῖον τοῦτο καὶ ὑπὸ εἰδικὴν ἐφορίαν συγκεκμημένην ἐκ τῶν Κυρίων Κ. Εὐσταθοπούλου, Α. Βουτζινᾶ καὶ Ι. Αὐγερινού.

Ὅπως ἐξάγω ἐκ τῆς ἐκθέσεως τοῦ Κυρίου Μ. Γρηγοριάδου, — πρὸς ἃν εἰμι βέβαιος ὅτι ἐρμηνεύω τὴν ἐπιθυμίαν οὐ μόνον τοῦ Συμβουλίου, ἀλλὰ καὶ τοῦ Σωματείου ὅλου ἐκφράζων αὐτῷ καὶ δημοσίᾳ τὴν εὐγνωμοσύνην ἡμῶν ἐπὶ τῷ ἀκνῷ ζήλῳ, ἃν κατέβαλεν, — ὁ ἀριθμὸς τῶν μέχρι 10 Ἀπριλίου ἐν τῷ Νυκτερινῷ Σχολεῖῳ ἐγγραφέντων μαθητῶν ἀνῆλθεν εἰς 485, ἐκ τῶν ὁποίων ὁ μὲν 150 μόνον μέχρι τέλους ἀπέμειναν. Τὸ διατί ἢ εἰς τὸ τρίτον μόνον ἐλάττωσις αὕτη τοῦ ἀριθμοῦ, ἕκαστος ὡμῶν τὸ γινώσκει ἢ τὸ μαντεύει τοῦλάχιστον διὰ τὸ ἀψίκορον πρὸ πάντων τοῦ χαρακτῆρος ἡμῶν. Εἰς τὴν ριζικὴν μὲλα ταῦτα αἰτίαν ταύτην, τὴν ὁποῖαν ἀμφίβολον ἂν ὁ χρόνος κατορθώσῃ νὰ ἐκρίζωσῃ ἐξ ὀλοκλήρου, προσθέσατε, ἂν θέλητε, καὶ ἑτέραν σπουδαίαν, κατ' ἐμὴν ἰδέαν τοῦλάχιστον τὸ ἀτελὲς ἐν μέρει τῆς ἐν αὐτῷ ἐκπαιδεύσεως. Ἴνα καταστήσωμεν, Κύριοι, καὶ τὴν εἴσοδον τοῦ Σχολεῖου μᾶλλον εὐπρόσιτον εἰς τὸν λαὸν καὶ τὴν ἐν αὐτῷ φοίτησιν τακτικώτεραν ἐκ μέρους τοῦ, ὑπάρχει ἀνάγκη ἀπόλυτος κατ' ἐμὲ, καὶ ἐπὶ τοῦτου ἐδύναντο καὶ οἱ ἀξιότιμοι τῆς πόλεως ἡμῶν διδάσκαλοι νὰ ἐκφέρωσι τὴν γνώμην αὐτῶν καὶ μᾶς καθοδηγήσωσιν ἐπὶ τὸ τελειότερον, ὑπάρχει ἀνάγκη

καὶ εἰσαγωγῆς ἐπαγωγῶν τινῶν μαθημάτων, ἅτινα θὰ μᾶς χρησιμεύσωσιν, ἀπέναντι τοῦ ὄχλου ἰδίως, ὡς δέλεαρ, δι' οὗ θὰ τὸν διδάξωμεν καὶ σπουδαιότερα μαθήματα. Πόσοι ἐξ ἡμῶν, ὅσῳ φύσει καὶ ἂν ἦσαν ἀπ' ἀρχῆς ἐπιμελεῖς πρὸς τὰ γράμματα, ἀναμιμνησκόμενοι κάποτε τῆς παιδικῆς αὐτῶν ἡλικίας, δὲν ἐνθυμοῦνται τὰς νῦν μὲν περιποθήτους, τότε ὁμῶς βαρεῖας καὶ ὄχληράς τῶν πρώτων αὐτῶν σπουδῶν ἡμέρας! Ὅ,τι ἦτο βαρὺ καὶ ἀφόρητον, τολμῶ εἶπεῖν, δι' ἡμᾶς παιδῶν, δὲν δύναται βεβαίως νὰ ἦναι τερπνὸν καὶ εὐάρεστον δι' ἀνθρώπους ἐνήλικας, δι' ἄνδρας πολλὰκις, διότι τοιοῦτοι ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον εἶναι οἱ συχνάζοντες τὸ Σχολεῖον τοῦ λαοῦ. Ἀνάγκη λοιπὸν ἀπόλυτος τῆς εἰσαγωγῆς τερπνοτέρων τινῶν μαθημάτων, ἐνῶς μαθήματος Γραμμικῆς Ἰχνογραφίας ἐν παραδείγματι, ἐνῶς μαθήματος Μηχανικῆς Πρακτικῆς ἢ καὶ ἄλλου τινὸς ὁμοίου, τῶν ὁποίων ἡ ἀπόκτησις ἀδύνατος δὲν εἶναι ὅσῳ καὶ ἂν παρουσιάσῃ δυσχερείας. — Ἴδου τὰ καλλίτερα, τὰ μόνον ἴσως θέλγητρα, δι' ὧν ἠθέλωμεν καὶ τὸν λαὸν εὐκολώτερον προσελκύσει καὶ τῶν φαλαγγῶν τῶν μαθητῶν ἐμποδίσῃ τὴν ἀραίωσιν. Πλὴν δὲ τούτου, ἵσως καὶ ἐκ τῶν ἐν τῇ αἰθούσῃ τοῦ Συλλόγου παραδιδόμενων τακτικῶν μαθημάτων σκοπιμώτερον ἦθελεν εἶσθαι ἂν τινα ἐξ αὐτῶν, τὸ τῆς Ἀνθρωπολογίας ἰδίως, πρᾶξι δίδοντο ἐν αὐτῷ τῷ Νυκτερινῷ Σχολεῖῳ τοῦ λαοῦ, ἀριεμένης οὕτω καὶ τῆς αἰθούσης τοῦ Συλλόγου διαθεσιμωτέρας πρὸς ἐκτάκτους ὁμιλίας. Διότι, Κύριοι, μὴ λησμονῶμεν ὅτι δὲν ἀνεδέχθημεν τὴν ἐντολὴν νὰ μάθωμεν τὸ λαὸν γράμματα μόνον ὀφείλομεν συγχρόνως νὰ τὸν δ-πλίσωμεν καὶ μὲ πρακτικὰς γνώσεις, νὰ εὐρύνωμεν ἰδίως, νὰ μορφώσωμεν μᾶλλον καὶ τὰς περὶ αὐτῆς τῆς ὑπάρξεως αὐτοῦ στοιχειώδεις ἰδέας, δι' ὧν ὄλων θὰ ἐννοήσῃ καλλίτερον τὸν θεῖον αὐτοῦ προορισμόν. Ὑποβάλλω τὰς σκέψεις ταύτας εἰς τὸ διαδεχόμενον ἡμᾶς συμβούλιον, βέβαιος ὢν ὅτι καθόσον ἀφορᾷ τοὺς τακτικῶς διδάσκοντας,

προθύμως θέλουσι μεταφέρει ἀπὸ τῆς αἰθούσης τοῦ Συλλόγου ἐν τῷ Σχολεῖῳ τοῦ λαοῦ τὴν δι' ἡμᾶς πολῦτιμον νοερὰν αὐτῶν συνδρομήν.

Ἐκ τῶν εἰς τὰ τέσσαρα τοῦ Σχολεῖου τμήματα ἐγγραφέντων 485, ὡς ἀνωτέρω εἴρηται, μαθητῶν, ἦσαν καθ' ὅσον μὲν ἀφορᾷ τὴν ἡλικίαν 304 ἀπὸ 8 μέχρι 15 ἐτῶν, 132 ἀπὸ 16 ἕως 20 καὶ 52 ἀπὸ 21 μέχρι 35. Καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ τὴν πατρίδα, 220 Σμυρναῖοι, 102 Λέσβιοι, 16 Ἠπειρώται, 24 Ἀνδριοὶ καὶ Τήνιοι, 20 Κρήτες, 20 Κυθηραῖοι, 12 Σάμιοι καὶ 44 Ἀνατολίται. Καὶ ἐπὶ τέλους καθόσον ἀφορᾷ τὸ ἐπάγγελμα, 48 ὑπηρεταί, 36 ἐργάται καὶ 401 διαφόρων τεχνῶν. Ἐδιδάχθησαν Ἀναγνωσιν, Γραφὴν, Ἀριθμητικὴν, Ἱερὰν Ἱστορίαν, Ἱερὰν Κατῆχησιν καὶ ἐξήγησιν Ἱεροῦ Εὐαγγελίου. Οἱ ἐγγραφέντες ἦσαν κατὰ μέγα μέρος νέοι χρηστῶν ἡθῶν καὶ καλῆς συμπεριφορᾶς, ὄργωντες πρὸς μάθησιν ἀντελαμβάνοντα εὐκολώτερον οἱ νεώτεροι, πλὴν ἐπέμενον πλειότερον, φυσικῶ τῷ λόγῳ, οἱ ἑφηβοὶ καὶ οἱ ἄνδρες. Πάντες οἱ ἀναλαβόντες τὴν εὐγενῆ καὶ φιλόανθρωπον τῆς διδασκαλίας φροντίδα ἐδίδαξαν ἐν γένει μετὰ ζήλου καὶ προθυμίας ἢ συνεχῆς ὁμῶς ἀλλαγῆ τῶν διδασκόντων προσώπων, ἐπομένως καὶ τοῦ συστήματος, ἐπέφερον ἀνωμαλίαν τινὰ περὶ τὴν ἐργασίαν καὶ πρόοδον τῶν μαθητῶν. Ἐν τῷ Σχολεῖῳ τούτῳ τοῦ λαοῦ ἐδίδαν οἱ Κύριοι Ι. Κοντόπουλος, Δ. Βρετόπουλος, Σ. Κοντολέον, Δ. Ἀλεξανδράκης, Ν. Βερεκέτης, Δ. Κερασετζόπουλος, Μ. Νικολαΐδης, Γ. Λογοθετίδης, Μ. Βελτάκης, Ν. Πανουσιᾶδης, Κ. Οἰκονομόπουλος, Στυλιανοῦ, Μ. Γρηγοριάδης καὶ Α. Κουρνιακτῆς, ὁ αἰετοπρὸς προθύμως θυσιάζων τὰς ὀλίγας τῆς ἀναπαύσεως ὥρας τοῦ, ὁσάκις τῷ πείνει τις αὐτοῦ. Οὗτος μετὰ τοῦ Κυρίου Μ. Γρηγοριάδου ἀνέλαβον καὶ τῶν ἱερῶν μαθημάτων τὴν διδασχὴν, δι' ἣν, ὀφείλω μετὰ λύπης νὰ τὸ εἶπω, εἰς μάτην ἐπανελημμένως ἐζητήσαμεν πολλῶν ἱερωμένων τὴν σύμπραξιν. Ἀπὸ καρδίας εὐγνωμονῶν ἐκ μέρους τοῦ

Συμβουλίου πρὸς ἅπαντας τοὺς προμνησθέντας, ἐφορεύσαντας καὶ διδάξαντας, τοὺς εὐχαρίστως πάντοτε θυσιάσαντας τὰς μεμετρημένας τῆς ἀναπαύσεως αὐτῶν στιγμὰς, ἵνα συνεισφέρωσι τὸν νοερὸν αὐτῶν ἔρρανον, καὶ ἀπὸ τοῦδε παρακαλῶν αὐτοὺς νὰ μὴ στερήσωσιν ἡμᾶς καὶ ἐν τῷ μέλλοντι χρόνῳ τῆς ἐνεργοῦ αὐτῶν συνδρομῆς, ὑπενθυμίζω αὐτοῖς τὸ ἱερὸν ἐκεῖνο τοῦ ἀθανάτου ἐν Γολγοθᾷ μάρτυρος λόγιον: «Ὅ,τι ἂν ποιήσητε ἐνὶ τῶν ἀδελφῶν μου τούτων τῶν ἐλαχίστων, ἐμοὶ ἐποιήσατε.» Ἐν τοῖς ἀγίοις τούτοις λόγοις, αἰωνίᾳ ἀληθοῦς πολιτισμοῦ σπορᾷ, θέλουσιν εὖρει, πιστεύω, γλυκεῖαν τῶν μόχθων αὐτῶν ἀμοιβὴν διὰ τὸ παρελθὸν καὶ ἀντλήσει νέας δυνάμεις διὰ τὸ μέλλον.

Μετὰ τὸ Σχολεῖον τοῦ λαοῦ ἔρχεται τὸ Νηπιαγωγεῖον, ἐφέτος πρῶτον, ὡς προείπον ἀνωτέρω, συστηθέν. Ἄμα ἀποφασίσαντες τοῦ δευτέρου τούτου Σχολεῖου τὴν ἴδρυσιν ἔσχομεν τὴν ἀληθῶς καλὴν τύχην ν' ἀναθέσωμεν τὴν διεύθυνσιν αὐτοῦ εἰς τὴν ὑπὸ τοῦ Κ. Εὐσταθοπούλου ὑποδειχθεῖσαν ἡμῖν ἐξαίρετον διδασκαλίαν Κυρίαν Μαριγῶ Παπαδοπούλου. Ἐκ τῆς περὶ αὐτοῦ σημειώσεως, μετὰ σπανίας ἀκριβείας καὶ πολλῶν λεπτομερειῶν παρὰ τῆς Κυρίας Παπαδοπούλου συνταχθεῖσης, ἀποσπῶ περιληπτικῶς, ὅτι ἐνεγράφησαν μὲν εἰς τὸ Νηπιαγωγεῖον μέχρι σήμερον 162 παῖδες τούτων 82 μὲν ἄρρενα ἀπὸ 4 ἕως 10 ἐτῶν, 80 δὲ θήλεα ἀπὸ 4 μέχρις 14 ἀπεχώρησαν δὲ πρόωρος 25 — ὥστε μένουσιν ἐτι 137, τὰ νῦν διδασκόμενα. Ἐκ τῶν περὶ ἐκάστου μαθητοῦ λεπτομερῶν σημειώσεων, τὰς ὁποίας ἡ ἀξιότιμος διευθύντρια εὐπρεπῆ νὰ μοὶ δώσῃ, καὶ ἐκ τῶν ὀλίγων, ὅσα ἐδυνήθημεν νὰ ἴδωμεν μέχρι τοῦδε, σπουδαίως ἐλπίζω, ὅτι κατὰ τὰς βραδύτερον γενησομένας ἐξετάσεις, τὰς ὁποίας πιστεύω, ὅτι μέγα μέρος τοῦ φιλομοῦσου τούτου ἀκροατηρίου θέλει διὰ τῆς παρουσίας αὐτοῦ τιμῆσαι καὶ ἐνθαρρύνει, ἡ Κυρία Παπαδοπούλου διττὴν μᾶς προπαρασκευάζει εὐχαρίστησιν πρῶτον ὅτι καλὴν ἰδέαν ἔ-

σχομεν μετατρέψαντες εἰς Νηπιαγωγείον τὴν τῶς Σχολῆν τῶν Ἀπόρων παιδῶν καὶ δεύτερον ὅτι καλλίτεραν ἐκλογὴν διὰ τὸ ἐπίπονον τῆς διδασκαλίας ἔργον δὲν ἐδυνάμεθα νὰ κάμωμεν.

Ἀπεπειράθημεν ὡσαύτως, Κύριοι, νὰ θέσωμεν τὸ ἀρτισύστατον τοῦτο Νηπιαγωγείον καὶ ὑπὸ τὴν ἀνωτέραν προστασίαν καὶ ἐπιβλέψιν τοῦ γυναικείου φύλου, συστήσαντες μάλιστα καὶ ἐξαμελῆ ἐφορίαν ἐκ Κυριῶν πρὸς τοῦτο. Ἐσκέφθημεν ὅτι τὸ ὠραῖον φύλον ἐνδιαφέρεται ἐπίσης ἀμέσως καὶ σπουδαίως ὅπως ἡμεῖς εἰς τὰ μεγάλα ταῦτα κοινωνικὰ ζητήματα, ἐπομένως καὶ δίκαιον εἶναι καὶ συμφέρον θὰ ἦτο διὰ τὸν Σύλλογον νὰ τὸ συμπαραλάβῃ βαθμηδὸν βοηθὸν εἰς τὸ κοπιώδες ἔργον, ὑπερ ἀνεδέξατο, ὡς καλὴν δ' ἀρχὴν τῆς συνεργείας ταύτης ἐθεωρήσαμεν τὴν ὑπὸ τὴν ἀνωτέραν αὐτοῦ ἐποπτεῖαν σύστασιν τοῦ Νηπιαγωγείου. Δυστυχῶς ἡ πρώτη ἀπόπειρα αὕτη ἐναυάγησε, καὶ, λυπούμενος ἐνδομύγως τὸ λέγω, ἡ διορισθεῖσα ἐπιτροπὴ οὐδὲν κατεργάσατο. Πρέπει ἐκ τούτου νὰ ἐξαγάγωμεν ὅτι οἱ ὑπολογισμοὶ ἡμῶν ἦσαν ἐσφαλμένοι, ὅτι ἡ ἰδέα ἡμῶν ἦτο πλημμελής, καὶ ν' ἀπελπισθῶμεν διὰ τὸ μέλλον; Πολλοὺ γὰρ καὶ δεῖ. Ὅλα τὰ ἔργα ἐν τῇ ἀρχῇ καὶ δυσχερεῖας παρέχουσι καὶ ἀμφίβολον πολλάκις παρουσιάζουσι τὸ μέλλον. Ἄλλ' ἡ ἐπιμονὴ ἀδύνατον νὰ μὴ στεφανωθῇ ἐπὶ τέλους διὰ τῆς ἐπιτυχίας, ὅταν, ἐννοεῖται, ὠρίμως μελετήσῃ τις προηγουμένως τὴν ἰδέαν, ἢ πρόκειται νὰ θέσῃ εἰς ἐνέργειαν. Καὶ ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἐσκεμμένως μελετήσαντες τὸ πρᾶγμα, σπουδαίως ἐλπίζομεν, ὅτι ἐν τῷ γυναικείῳ φύλῳ θέλομεν εὑρεῖ βαθμηδὸν καὶ διὰ τὴν παρουσίαν καὶ δι' ἄλλας τοῦ Συλλόγου ἐργασίας ἐνεργῶν καὶ πολῦτιμον συμμετόχον.

Τῷ ὄντι, εὐγενεῖς μου Κυρίαι καὶ Κύριοι. Ἡ γυνὴ κατέχει οὐ μόνον ἐπίσης μὲ τὸν ἄνδρα, ἀλλὰ καὶ πλείοτερον πολλάκις τούτου τὰ πρὸς διεξαγωγὴν τοιούτων ἔργων ἀπαιτούμενα προσόντα ἔχει ἐν πρώτοις τὰς ὄρας τῆς ἀναπαύσεως ἀφθονωτέρας ἢ ὁ ἄ-

νὴρ, ἐπομένως δύναται καὶ ἀνετώτερον τούτου νὰ ἐργασθῇ περὶ τὰ τοιαῦτα ἔχει ἀκολούθως τὴν καρδίαν πολὺ τρυφερωτέραν τῆς τοῦ ἀνδρὸς καὶ ἡ ἤχῃ τῆς φωνῆς τοῦ πάσχοντος θίγει τὰς χορδὰς τῆς γυναικείας καρδίας ταχύτερον καὶ ζωηρότερον παρά τὰς χορδὰς τῆς τοῦ ἡμετέρου φύλου ἡ γυνὴ εἶναι καλλίτερος τοῦ ἐράνου ἐκάστου διανομευς, ἐπὶ τέλους δὲ καὶ πρὸ πάντων κατέχει διὰ τῆς εὐγλωττίας καὶ τῆς πειθοῦς τελειότερον ὅλα τὰ θέλγητρα καὶ ὄπλα ἐκεῖνα, δι' ὧν θὰ ἐξαγάγῃ καὶ ἐκ τοῦ βλαπτικίου τοῦ γλισχροτέρου φυλαργύρου τὸν πρὸς συνδρομὴν φιλοφρόνων ἔργων ὄβελον αὐτοῦ. Περὶ ὅλων τούτων ἐπέισθη καλλίτερον, μεταθὺς ἐσχάτως, ὑποθέσεων χάριν, εἰς Κ)πολιν, καὶ ἐκ τοῦ σύνεγγυς ἰδίοις ὁμασιν ἰδὼν ὅτι ὁ πρῶτος καὶ σπουδαιότερος πολλάκις ἐνεργὸς ἔργων τοιούτων εἶναι τὸ γυναικεῖον φύλον, διὰ τῶν ἀδελφοτήτων καὶ ἄλλων ὁμοίων σωματείων ἀνακουφίζον τὴν πάσχουσαν ἀνθρωπότητα, καὶ ψαδὸν καὶ ἐπουλόνον καὶ θεραπεῖον ἐνίοτε τὰς μεγάλας ταύτας κοινωνικὰς πληγὰς. Εἶδον, πιστεύσατέ μοι, θαύματα ἀληθῆ ἐκ μέρους τῶν ἐν τῇ πρωτεύουσῃ τοῦ Ὄθωμ. Κράτους Ἑλληνίδων Κυριῶν ζῆλον ἄοκνον, ἐνέργειαν ἀκάματον, ἐθνικὴν φιλοτιμίαν ἀνεξάντλητον σχεδόν. Διὰ τῶν Κυριῶν οἱ ἐκεῖ Σύλλογοι καὶ ἄλλαι ἀδελφότητες ἐνεργοῦν τὰ πλείστα τῆς ἐξωτερικῆς αὐτῶν ἐνεργείας καὶ πρὸς τὰς Κυρίας καταφεύγουσιν, ὅσας αἰσθανθῶσι τὰ ἐκυτῶν μέσα ἐλλιπῆ. Ἀδιστάκτως λοιπὸν φρονῶ, ὅτι ἡ ἐφ' ἑτέρος ναυαγήσασα ἀπόπειρα πρέπει νὰ ἐπαναληφθῇ καὶ ἐν τῷ μέλλοντι καὶ, τὸ κατ' ἐμὲ, σπουδαίως ἐλπίζω, ὅτι ὁ Σύλλογος ἡμῶν θέλει ἐν τῷ γυναικείῳ φύλῳ εὑρεῖ μίαν ἡμέραν δεξιὰν χεῖρα πρὸς εὐχερεστερὰν καὶ τελειότεραν διεκπεραίωσιν τῶν δι' αὐτὸν πολλῶν δυστυχῶς καὶ ποικίλων ἔργων.

Ἐξαιτούμαι τῆς εὐμενοῦς ὑμῶν συγγνώμης ἂν τοσοῦτον ἐνδιέτριψα ἐπὶ τὸ θέμα τοῦτο, εἰς τὸ ὁποῖον μεγάλην ἀποδίδω σημασίαν περαινῶ δὲ τὴν περὶ Νηπιαγωγείου ἐκθεσιν ταύτην, προσθέτων πρῶτον μὲν, ὅτι

ἠγοράσαμεν καὶ διενείμαμεν ἱκανὸν ἀριθμὸν σανδαλιῶν καὶ ἐνδυμάτων εἰς ἐνδεῆ καὶ γυμνὰ πολλάκις νήπια, δεύτερον δ' ὅτι ἵνα προπαρασκευάσωμεν διὰ τὸ κατάστημα τοῦτο διδασκαλίσσας κατὰ τὴν νέαν μέθοδον, παρεκαλέσαμεν τὴν ἐπὶ τούτῳ εἰδικὴν ἱκανότητα κεκτημένην Κυρίαν Χρυσάνθην Σκελλαρίου ν' ἀναδεχθῇ τὴν γύμνασιν δύο κορασιῶν, ἡ δ' ἀξιώτιμος κυρία αὕτη εὐγενῶς πᾶν ἀπήντησεν εἰς τὴν ἡμετέραν αἴτησιν. Δυστυχῶς τὸ ἐν τῶν κορασιῶν προῶρος ἀπῆλθεν, ὥστε μένει τὸ ἕτερον μόνον γυμναζόμενον παρ' αὐτῆς.

Καθόσον ἀφορᾷ τὰς μετὰ τοῦ ἐξωτερικοῦ σχέσεις ἡμῶν, ἰδοὺ ἐν περιλήψει αἱ κυριώτεραι αὐτῶν. Ἄνομάσαμεν μέλος μὲν ἐπιτίμον τοῦ Συλλόγου τὸν ἐν Ὁδησσῷ διακεκριμένον φιλογενῆ Κύριον Ι. Γ. Βαυτζινᾶ, ἀντεπιστέλλοντα δὲ μέλη, τὸν ἐν Ἀλεξανδρείᾳ Κύριον Ε. Ε. Ρούπαν, ἕνεκα τῶν ἀκαμάτων αὐτοῦ ὑπὲρ τοῦ περιοδικοῦ ἡμῶν ἐνεργειῶν, καὶ τὸν ἐν Δενηζλί Κύριον Α. Σακελλίωνα, συνεπέα τῆς πρὸς τὸν Σύλλογον ἀποστολῆς ἀρχαίων βανομοιοτύπων ἐπιγραφῶν, προσφερθεῖσων βραδύτερον παρ' ἡμῶν πρὸς τὸν ἐν Παρισίοις Σύλλογον πρὸς διάδοσιν τῶν Ἑλ. Γραμμάτων. Συνήψαμεν σχέσεις μετὰ τοῦ ἐν Κ)πόλει Συλλόγου Κοραῆς, μετὰ τοῦ ἐν Γαλαζίῳ Ἑλ. Ἀναγνωστηρίου καὶ μετὰ τοῦ ἐν Πειραιεῖ ἀρτισυστάτου Φιλολογικοῦ Συλλόγου *Αἱ Μυῖσαι*. Ὁ ἐν Θεσσαλονίκῃ ἐπίσης Σύλλογος ἠτήσατο τὴν γνώμην ἡμῶν ἐπὶ φυλλαδίου παρ' αὐτοῦ ἀποσταλέντος ἡμῖν καὶ περὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως πραγματευομένου, ἡμεῖς δ' ἐνεκρίναμεν ν' ἀναθέσωμεν τὴν ἐπὶ τούτῳ γνώμην εἰς τὸν Διδασκαλ. Σύλλογον. Ἐπέψαμεν δημοδιδάσκαλον εἰς Ἰκόνιον, κατ' αἴτησιν τῆς ἐκεῖ Δημογεροντίας, πρὸς ἡμᾶς ἀπευθυνθείσης ἐπὶ τούτῳ.— πρὸς τοῦτοις δ' ἐπέψαμεν δωρεὰν καὶ διάφορα βιβλία πρὸς τὸν ἐν Τήνῳ Σύλλογον. Παραλείπω, ἵνα μὴ καταχρασθῶ τῆς ὑπομονῆς ὑμῶν, ἄλλας τινὰς δευτέρου λόγου ἀξίας πράξεις καὶ καταλήγω καὶ τὸ περὶ ἐξωτερικῆς ἐνεργείας τμήμα τοῦτο, ἐκθέ-

(ΟΜΗΡΟΣ ΦΥΛ. ΣΤ΄.)

των ὑμῖν ὅσον δύναμαι βραχύτερον τὰ περὶ Περιοδικοῦ, τοῦ σπουδαιοτάτου τούτου κλάδου ἐξ ὅλων τῶν τοῦ ἐξωτερικοῦ τμήματος.

Τριετὲς ἤδη τὴν ἡλικίαν τὸ περιοδικὸν «Ὀμηρὸς» βαίνει βραδείως μὲν, πλὴν ἀσφαλῶς πρὸς τὸν προορισμὸν, ὃν εἶχον ὑπ' ὄψιν οἱ ἰδρῦσαντες αὐτὸ, διττῶς ὠφελοῦν τὸν Σύλλογον, καὶ ἠθικῶς καὶ ὕλικῶς. Ἡθικῶς εἶπον, διότι δὲν θ' ἀρνηθῆτε, πιστεύω, Κύριοι, ὅτι διὰ τοῦ περιοδικοῦ ἡμῶν κατὰ μέγα μέρος ἐν τῷ ἐξῶ κόσμῳ ὑπάρχονμεν, ἕωσοῦ τοῦλάχιστον δι' ἔργων σπουδαιοτέρων καὶ μάλλον τελεσφόρων ὑπάρξωμεν, ὅτι δ' ἂν ἡ ἐντὸς τῆς Σμύρνης ψυχὴ ἡμῶν εἶναι τὰ Σχολεῖα τοῦ λαοῦ, ἡ ἐκτὸς αὐτῆς εἶναι τὸ ἡμέτερον περιοδικόν διὰ τοῦ περιοδικοῦ συνδιαλεγόμεθα νοερῶς μετὰ τοσοῦτων ἀδελφῶν Συλλόγων καὶ Ἀναγνωστηρίων, καὶ ἄλλων ἐν Ἀνατολῇ καὶ Αἰγύπτῳ καὶ ἀλλαχοῦ ὁμογενῶν, καὶ ἐν τῷ περιοδικῷ ἀποταμιεύονται, σπορὰ πολῦτιμος διὰ τὸ μέλλον, τοσαῦται καὶ ἀρχαιολογικαὶ καὶ ἄλλαι ποικίλαι σημειώσεις καὶ πληροφορίαι, σπουδαίαν βελτίωσιν δυνάμεναι βαθμηδὸν νὰ ἐπιφέρωσιν ἐπὶ τῆς ἠθικῆς καὶ ὕλικῆς καταστάσεως τῶν ἀναξιοπαθούντων αὐτῶν λαῶν διὰ τοῦ περιοδικοῦ τέλος πάντων, ὡς δι' ἄλλου νοεροῦ σωλήνος, μεταδίδομεν καὶ εἰς αὐτοὺς τοὺς ἐν τῷ ἐνδοτέρῳ τῆς Μικρασίας, τῆς Αἰγύπτου καὶ ἀλλαχοῦ ἰδέας καὶ γνώσεις διψῶντας ἀδελφούς ἡμῶν, ὅτι πλείοτερον ἡμεῖς γινώσκουμεν αὐτῶν καὶ ὅτι σταχυολογήσωμεν καλὸν ἐν τῷ ἀπείρῳ τῶν Ἑσπερίων φύλων λειμῶν.

Δὲν ἔχομεν τὴν ἀπαίτησιν ὅτι τὴν νοερὰν ταύτην καὶ ψυχικὴν τροφήν, τὴν ὁποῖαν προσφέρουμεν τῷ κοινῷ, τὴν προσφέρουμεν τελείαν ὑφ' ὅλας τὰς ἐπόψεις. Ἀπεναντίας. Μ' ὅλας τὰς εὐμενεῖς περὶ αὐτοῦ γνώμας, τὰς ὁποίας καθ' ἐκάστην παρ' ἀνδρῶν φιλομαθῶν καὶ σπουδαίων λαμβάνομεν, μ' ὅλα τὰ πολλὰ καλὰ, ἅτινα καὶ δι' ἄλλων φίλων ἐξ Ἀθηνῶν καὶ ὁ ἴδιος ἐσχάτως ἐν Κ)πόλει ἤκουσα περὶ τοῦ περιοδικοῦ ἡμῶν παρ' ἀνθρώπων, τῶν ὁποίων

τὴν γνώμην θεωρῶ πολῦτιμον περὶ τὰ τοιαῦτα, ἀναγνωρίζω πρῶτος ὅτι αἱ ἐν αὐτῷ ἐλλείψεις δὲν εἶναι καθόλου σπάνιαι, ἀνδ' ἐγὼ αὐτὸς τὰς εὐρίσκω μὴ σπανιζούσας, ὑποθέτω πόσας περισσοτέρας θὰ τὰς εὐρίσκωσιν ἔξωθεν! Περιττὸν δὲ νὰ εἶπω, ὅτι τὸ δίκαιον εἶναι ὑπὲρ αὐτῶν, διότι οἱ γονεῖς διὰ τῆς καρδίας μᾶλλον ἢ διὰ τῶν ὀφθαλμῶν μετρῶντες τὰς ἀρετὰς καὶ κακίας τῶν τέκνων των, σπανίως εὐρίσκουσι τὰ ἐλαττώματα αὐτῶν τόσα, ὅσα πράγματι εἶναι καὶ ὅσα ὁ ἕκτος κόσμος φανερώς τὰ βλέπει. Καὶ ὅμως, ἀν' ἐγινώσκειτε πόσας δυσχερείας, ὅποια μεγάλα πολλάκις προσκόμματα παρουσιάζουσιν ἔργα τοιαῦτα, ἵνα παρέχουσιν ὅ,τι περιοδικὸν Συλλόγου πρέπει νὰ παρέχη, ἠθέλετε, εἶμι βέβαιος, ἐκφέρει γνώμην ἐπιεικεστέραν. Πρόεδρος Συλλόγου ἀνωτέρου τοῦ ἡμετέρου μοι ἔλεγεν ἐσχάτως ἐν Κ(πόλει, ὅτι πολλάκις συλλογισθέντες καὶ πάντοτε ἐπιθυμοῦντες νὰ συστήσωσιν ἔκδοσιν τακτικῆν περιοδικοῦ, δὲν ἐτόλμησαν μέχρι σήμερον νὰ θέσωσιν εἰς ἐκτέλεσιν τὴν ἰδέαν των, συναπειρά τῶν σπουδαίων κωλυμάτων, αἵτινα ἀπήντησαν. Καὶ ἐν αὐταῖς ταῖς Ἀθήναις, τῇ καθ' ἡμᾶς ἐστία τῶν φώτων, ἔχετε πρόσφατα παραδείγματα σπουδαίου Συλλόγου ἀναγκασθέντος νὰ διακόψῃ τὴν ἔκδοσιν τοῦ πέρυσι μόλις ἀνατελείαντος περιοδικοῦ του. Τὰ παρόντα λοιπὸν στέργοντες, ἅς μὴ πᾶύσωμεν ἐπιδιώκοντες τὰ βελτίω, τὸ ἐπ' ἐμοὶ δὲ μυρίας θέλω δημολογεῖ χάριτας εἰς ὄντινα μοὶ ὑποδείξῃ ὅ,τι ἀν νομίζῃ ἀρμόδιον πρὸς τὴν τελειότεραν τοῦ περιοδικοῦ πορείαν.

ὑπὸ ὕλικὴν ἐποψὴν ἢ θέσις τοῦ περιοδικοῦ εἶναι οὐσιωδῶς καλλιτέρα τῆς τοῦ παρελθόντος ἔτους.—Καὶ δὲν ἠδύνηθῃ μὲν ἐπὶ πολὺ ὁ ἀριθμὸς τῶν συνδρομητῶν ἡμῶν ἐν Σμύρῃνῃ μάλιστα, — ἠτις ἄλλως τε ἐξ ἀρχῆς ψυχρῶς καὶ ἀπαθῶς ἡσπᾶσθη τὸ πολυπαθὲς τοῦτο τέκνον της, — ἐν Σμύρῃνῃ καὶ ἡλαττώθη, διότι ἀπὸ τῶν πέρυσι 284 κατήλθομεν εἰς 238—ὥστε ἐχάσαμεν 43.—Ἀλλὰ τὴν ἀπώλειαν ἢ ἐλάττωσιν

ταύτην προεκαλέσαμεν ἡμεῖς αὐτοί, ἐξ ἀνάγκης οἰκοθεν διακόψαντες τὴν ἀποστολὴν τοῦ φύλλου εἰς συνδρομητὰς ἡκιστα σεβομένους τὰς ὑποχρεώσεις των καὶ ὀφείλοντας ἔτι καὶ τὴν τοῦ προπαραελθόντος ἔτους συνδρομὴν ὁ δ' ἀριθμὸς τῶν ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ συνδρομητῶν ἀνῆλθεν ἐφέτος εἰς 409 ἀντὶ τῶν 339 περυσίων, ἐπομένως ἔχομεν περίσσευμα 70 ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ, καὶ ὁ ἐν συνόλῳ ἀριθμὸς τῶν συνδρομητῶν, τῶν πληρονόντων συνδρομητῶν, — διότι εἰς διαφόρους διακεκριμένους καὶ ἄλλους φιλογενεῖς ἀνδρας, πρὸς ἐξάπλωσιν τῆς παιδείας ἐργαζομένους, στέλλεται τὸ φύλλον δωρεάν, — συμποσοῦται ἐφέτος εἰς 647 ἀντὶ τῶν πέρυσι 620. Ἐρειδόμενοι δ' ἐπὶ τῶν πολλαχόθεν ὑπισχυομένων ἡμῖν καὶ ἰδίως ἐπὶ τῶν ὑποσχέσεων τοῦ ἐν Ἀλεξανδρείᾳ συνεργάτου μᾶλλον ἢ ἐπιστάτου ἡμῶν Κυρίου Β. Ε. Ρούπα, ἐλπίζομεν αὐξήσιν ὁσημέραι προβαίνουσιν. Πλὴν τῶν ἀνωτέρω δὲ διετέθησαν καὶ ἰκανὰ σώματα ἐκ τῶν τοῦ παρελθόντος καὶ προπαραελθόντος ἔτους (ἐξαντληθέντος καθ' ὀλοκληρίαν ἤδη), ἐπίσης δὲ καὶ παραρτήματα χωριστὰ, ὥστε, ἀφοῦ ἐπληρώσαμεν 6,000 περίπου γρόσια ἀνήκοντα εἰς τὴν τοῦ παρελθόντος ἔτους χρῆσιν καὶ συμπεριληφθέντα εἰς τὰ ἐφέτος καταλογισθέντα γρ. 35,000 περίπου ὡς ἐξόδα τοῦ περιοδικοῦ, μᾶς μένει καὶ 4,000 γροσίων περίσσευμα. Ἴδου ἄλλως τε παραθέτω ὑμῖν τὸν γενικὸν ἰσολογισμὸν τοῦ Συλλόγου περιλαμβανόντα καὶ τὸν τοῦ Περιοδικοῦ. Ὁ ἰσολογισμὸς οὗτος ἀποδεικνύει καθαρῶς τὴν ἐνεστῶσαν θέσιν ἡμῶν, ἐπομένως θεωρῶ περιττὴν πᾶσαν διεξοδικωτέραν καὶ εἰδικὴν περὶ αὐτοῦ ἀνάλυσιν. Καθῆκον ἐμοὶ θεωρῶ μόνον νὰ ἐκφράσω τὴν αἰτίαν ἡμῶν εὐγνωμοσύνην πρὸς τοὺς γενναίους ἐκείνους δωρητὰς, τοὺς εἶτε ἀπ' εὐθείας, εἶτε ἀνωμόως ἀνακουφίσαντας ἡμᾶς διὰ τοῦ ὀβολοῦ των, νὰ παρακαλέσω δὲ καὶ αὐτοὺς καὶ ἄλλους πρὸς τοὺς τοιοῦτους νὰ μὴ λησμονῶσι καὶ τὸν κατὰ τοσοῦτων ὑποχρεώσεων καὶ οἰκονομικῶν πολιτικῶν δυσχερειῶν παλαιόντα Ὀμηρον.

ΕΤΗΣΙΟΣ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ

ΤΩΝ ΕΣΟΔΩΝ ΚΑΙ ΕΞΟΔΩΝ ΚΑΤΑ ΤΟ ΒΙΒΛΙΟΝ ΤΟΥ ΤΑΜΕΙΟΥ.

ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ		ΠΑΡΩΡΜΑΙ	
Ἀπὸ Τακτικῆς Συνδρομᾶς	Γρ. 27,060	Εἰς Περιοδικὸν	Γρ. 35,237,44
» Δικαίωμα ἐγγραφῆς	» 1,240	» Χρέη παρελ. Συμβ.	» 8,133,10
» Καθυστερήματα παρελθόντος	» 4,830	» Ἐνοίκια Σουλ. καὶ Σχολ.	» 41,734,60
» Περιοδικὸν Συλλόγου	» 39,362 58	» Ἐξόδα Συλλόγου	» 4,265,66
» Ἐνοίκια	» 476,75	» Μισθοὺς Ὑπαλ. Συλλ.	» 6,122,42
» Δωρητὰς Θεάτρου 1260	3,344,07	» Βιβλιοθήκην	» 4,014,65
» Δωρητὰς Δωρητῶν 2084 07	4,020,40	» Μισθοὺς καὶ ἐξ. Σχολ.	» 6,987,44
» Βιβλιοθήκην	» 4,020,40	» Μετρητὰ πρὸς ἐξίσωσιν ὑπολογισμοῦ	» 4,358,97
» Κέρδη καὶ ζημίας (ἀλλαγὴ νομισμ.)	» 517,45		
	74,851, 25		74,851, 25

Ὅταν εἰς τὰς 400 ταύτας λίρας, τὰς ἐφέτος περισσεύουσας ἡμῖν ἐκ τοῦ περιοδικοῦ, προσθέσῃτε τὴν ἐκ τεσσαράκοντα περίπου ἡμερησίων καὶ περιοδικῶν φύλλων δι' ἀνταλλαγῆς ἐξοικονομημένην δαπάνην, πρὸς ταύτην δὲ καὶ τὰ διαθέσιμα ἡμῖν σώματα καὶ παραρτήματα, καὶ εἰς τὸ ἡμισυ μόνον τῆς τακτικῆς ἀξίας ὑπολογίσῃτε αὐτὰ, θέλετε μετ' ἐμοῦ δᾶδει, πιστεύω, ἐν τῷ κλάδῳ τούτῳ τοῦ περιοδικοῦ τὸν ἐν τῷ μέλλοντι πιστὸν, ἴσως δὲ καὶ πολλὰς παρήγορον ἡμῶν ἐπίκουρον, τὴν πάντοτε μὲν ζωογόνον ἡμῶν ἀρτηρίαν, σωτήριον δ' ἴσως ἐν ἡμέραις χαλεπαῖς, αἵτινες, ἅς τὸ λάβωμεν, Κύριοι, ὑπ' ὄψιν ἀπὸ τοῦδε, δὲν θέλουσι μᾶς ἐλλείψει ἐξ ὀλοκληροῦ καὶ ἐν τῷ μέλλοντι.

Πρὸς τὴν Συντακτικὴν ἐπὶ τοῦ Περιοδικοῦ Ἐπιτροπὴν, συγχειμένην ἐκ τῶν Κυρίων Α. Κουρνιαχτοῦ, Ἐμ. Γιαννακοπούλου, Η. Περράκη, Δ. Βρετοπούλου καὶ Α. Καραγιάννη καὶ πρὸς τοὺς πλὴν τῶν ἀνωτέρω προθύμως πάντοτε παρασχόντας μοι

τὴν συνδρομὴν τοῦ καλάμου των ἐν τῇ συνταγῇ τοῦ περιοδικοῦ, τὸν Κύριον Γ. Βοντζίδην, τὸν πρὸς τὰ ἐπίμοχθα χρέη τῆς θέσεως τοῦ Γεν. Γραμματέως εὐγενῶς πάνυ ἀναδεχόμενον καὶ τὴν ἐν τῷ περιοδικῷ συνεργίαν, τοὺς Κυρίους Κ. Ἰσηγόνην, Σ. Στάην καὶ Δ. Κερεστεζόπουλον πρὸς πάντας τούτους, ἐπίσης δὲ καὶ πρὸς τοὺς ἀλλοχόθεν τιμήσαντας ἡμᾶς διὰ διατριβῶν σπουδαίων, ὠφελίμων καὶ τερπνῶν, εὐγνωμονῶ ἀπὸ καρδίας ἐκ μέρους τοῦ Συμβουλίου καὶ ἐκ μέρους μου εὐγνωμονῶ ἰδίως πρὸς τὸν ἄοκνον συνεργάτην μου Κύριον Ι. Κοντόπουλον, τὸν προθύμως μὲν ἀναδεχθέντα, ἀκαμάτως δὲ διεξαγαγόντα τὴν οἰκονομικὴν διαχείρισιν τοῦ περιοδικοῦ. Εὐγνωμονῶ ὡσαύτως πρὸς πάντας τοὺς ἐκτὸς τῆς Σμύρνης φιλομαθεῖς Κυρίους τοὺς ἀναδεχθέντας τὸ ἐπίπονον τῆς ἐπιστασίας ἔργον. Ἐπὶ τέλους δ' εὐγνωμονῶ ἀπείρως καὶ ἐκ μέρους τοῦ Συμβουλίου καὶ ἐκ μέρους τοῦ Σωματείου ὄλου πρὸς τὸν ἐν Αἰγύπτῳ πολῦτιμον γενικὸν ἐπι-

στάτην ἡμῶν Κύριον Ε. Ε. Ρούπαν, ἐν τῇ ἐκλογῇ τοῦ ὁποίου ἀδιστακτικῶς πέποιθα ὅτι εὐρήκαμεν τὸν ἀριστον δι' ἡμᾶς βοηθόν.

Πρὸς ἀντικατάστασιν τοῦ Συμβουλίου, ἀπὸ τῶν πρώτων σχεδὸν ἡμερῶν αὐτοῦ μετατραπέντος κατὰ δύο πρόσωπα, τοὺς Κυρίους Δ. Μαρκόπουλον, Σύμβουλον, καὶ Α. Καραγιάννην, Γεν. Γραμματέα, παραιτηθέντας καὶ ἀντικατασθέντας τὸν μὲν πρῶτον διὰ τοῦ Κυρίου Β. Γεωργιάδου, τὸν δὲ δεύτερον διὰ τοῦ Κυρίου Γ. Βουτζίδου πρὸς ἀντικατάστασιν, λέγω, τοῦ Συμβουλίου τούτου, ἐγένοντο κατὰ τὴν παρελθούσαν Κυριακὴν, 27 Ἀπριλίου, αἱ ὑπὸ τοῦ Κανονισμοῦ ὀριζόμεναι ἀρχαιερασίαι, ἐξελέγησαν δὲ διὰ σχετικῆς πλειονοψηφίας: Πρόεδρος μὲν, ὁ Κύριος Α. Καλλιγᾶς, ἐκ νέου ἐκλεχθεὶς, ἀντιπρόεδροι δὲ οἱ Κύριοι Φωκίων Α. Βουτζινᾶς, ἐκ νέου ἐπίσης ἐκλεχθεὶς, καὶ Φωκίων Πολυδώρος Κυβεστός. Γεν. Γραμματεὺς ὁ Κύριος Γ. Βουτζίδης, ἐκ νέου ὡσαύτως ἐκλεχθεὶς. Ταμίαι, ὁ Κύριος Α. Μπαλασκόπουλος. Εἰδικοὶ Γραμματεῖς οἱ Κύριοι Μ. Γρηγοριάδης καὶ Δ. Κερεσετζόπουλος. Βιβλιοφύλαξ ὁ Κύριος Δ. Ἀλεξανδράκης. Ἐπιμελητὴς τοῦ Ἀναγνωστηρίου ὁ Κ. Σ. Κοντολέων καὶ Σύμβουλοι οἱ Κύριοι Δ. Κιουπετζόγλου, Ἀθ. Βουτζινᾶς καὶ Ι. Κοντόπουλος. Καὶ ὡς συνεργάτης τοῦ ἀποχωροῦντος Συμβουλίου καὶ ὡς ἀναπληρῶν τὸν ἐλλείποντα Πρόεδρον ἐκφράζω πρὸς τοὺς συναδέλφους μου ὅλους τὴν βαθειάν μου εὐγνωμοσύνην ἐπὶ τῷ ζήλω, ὃν κατέβαλον καὶ τῇ συμπονοῇ μεθ' ἧς εἰργάσθημεν, αὐτὰ ταῦτα εὐχόμενος καὶ τοῖς διαδόχοις ἡμῶν.

Τὸ ἀπερχόμενον Συμβούλιον, εἰς θέσιν ἀνθηρᾶν βεβαίως ὄχι, καλὴν μῶλα ταῦτα, παραδίδον εἰς χεῖρας τοῦ νέου τὸ κατὰ τὴν ἀπόφασιν εὐχεται αὐτῷ καὶ σπουδαίως ἐλπίζει παρ' αὐτοῦ ἡμέρας ἀξιολογωτέρων ἔργων γονίμους. Λυπεῖται μόνον, διότι ἀποχωροῦν ἀφίνει ἐκκρεμῆ δύο σπουδαῖα διὰ τὸν Σύλλογον ζήτῆματα· τὸ τῆς ἀλλαγῆς οἰκῆματος καὶ τὸ τοῦ Διδασκαλείου. Ὅτι τὸ οἰκῆμα τοῦτο, ἐξαί-

ρετον ὡς οἰκῆμα, εἶναι στενὸν καὶ ἀκατάλληλον δι' ἡμᾶς, ὄλοι καὶ τὸ γνωρίζομεν καὶ τὸ ἀναγνωρίζομεν αὐτὴ ἐν πρώτοις ἢ αἰθουσα, ἐν ἧ τὴν στιγμὴν ταύτην παρευρισκόμεθα, δὲν ἔχει οὔτε τὸ ἡμισυ τοῦ ἀπαιτουμένου χώρου, ἐνθυμισθε δὲ ποσᾶκις τὸ ἀκροατήριον ἀναγκάζεται ν' ἀκροᾶται τῶν ἀπὸ τοῦ βήματος τούτου ἀπαγγελομένων ἐκ τοῦ διαδρόμου καὶ τῶν παρακειμένων δωμάτων, ὅπως τὴν στιγμὴν ταύτην, ἐν παραδείγματι· ἡ βιβλιοθήκη κατόπιν, ὀσημέραι ἀύξανομένη, δὲν θὰ δύναται μετ' οὐ πολυ, τὸ ἐλπίζομεν τοῦλάχιστον, νὰ χωρήσῃ τὰ ἐν αὐτῇ βιβλία, καὶ ἤδη δὲ πολλάκις ἀναγκάζεται νὰ μεταφέρωμεν προσωρινῶς πολλὰ ἐξ αὐτῶν ἐν τῷ κάτωθεν δωματίῳ τοῦ περιοδικοῦ· τὸ Ἀναγνωστήριον τέλος πάντων, ὅπου ὁ πρὸς κυκλοφορίαν ἀπαιτούμενος χώρος ἐλλείπει, ὅλα ταῦτα εἶναι λόγοι δι' οὓς φρονῶ ὅτι, καίπερ εὐγνωμοσύνης χάριτας ὀφείλομεν πρὸς τὴν ἀξιότιμον οἰκογένειαν Χ. Γιαννάκογλου, κυρίαν τοῦ οἰκῆματος, ἐπάναγκες εἶναι νὰ μεταβῶμεν εἰς ἄλλο εὐρύτερον καὶ ἀρμόδιον διὰ Σύλλογον κεκτημένον ὅσπιν σπουδαιότητα κέκτηται σήμερον ὁ Ὀμηρος. Ἐν ἔτερον κατὰ τὴν μαγαλιέτερον καὶ καταλληλότερον τοῦ παρόντος, ἤθελεν ἄλλως τε καὶ τὰς προρηθείσας ἐλλείψεις θεραπεύσει καὶ ὑπὸ πολλῆς ἐπόψεως ὑλικῶς μᾶς ὠφελήσει. Δυστυχῶς ὄλοι αἱ πρὸς εὑρεσιν τοιοῦτου καταστήματος ἐνέργειαι ἡμῶν ἐναυάγησαν. Ἐπίσης ἐναυάγησαν καὶ αἱ πρὸς σύστασιν Διδασκαλείου μέχρι σήμερον προσπάθειαι καὶ τοῦ προλαβόντος Συμβουλίου καὶ ἡμῶν αὐτῶν, ἴσως διότι δὲν εὐρέθη ἐτι ὁ ἀρμόδιος πρὸς σύστασιν αὐτοῦ τρόπος· καὶ ὅμως εἶναι καὶ τοῦτο ζήτημα σπουδαίους ὑπισχνόμενον καρποὺς διὰ τοὺς ἐν τῷ ἐνδοτέρῳ τῆς Μικρασίας ὑπὸ νάρκης καὶ ἀμαθείας βαρυνόμενους ἐτι ὁμογενεῖς. Φρονοῦμεν δ' ὅτι τὸ σχέδιον τοῦτο δὲν εἶναι δίκαιον νὰ λησμονηθῇ καὶ ἐγκαταλειφθῇ. Εἶναι ζήτημα ὑπὲρ πᾶν ἄλλο σπουδαιότερον διὰ τὴν Ἀνατολὴν ἅπασαν, καὶ δυσχε-

ρὲς μὲν, τὸ ὁμολογῶ, οὐχὶ ὅμως καὶ πάντῃ ἀκατόρθωτον. Ἄλλως τε δὲ καὶ ὁ ἀξιότιμος Πρόεδρος τοῦ ἐν Κωνσταντινουπόλει Ἑλληνικοῦ Φιλολογικοῦ Συλλόγου Κύριος Καλλιᾶδης, πρὸς ὃν ἐπιτραπέϊω μοι νὰ ἐκφράσω ἀπὸ τοῦ βήματος τούτου τὰς εὐχαριστίας μου ἐπὶ τῇ ἐνθέρμῳ ὑποδοχῇ, ἧς ἔτυχον ἐν τῷ ὑπ' αὐτοῦ ἐπαξίως προεδρευομένῳ καταστήματι κατὰ τὴν ἐν Κ(πόλει τελευταίαν διαμονήν μου, ὁ Κύριος Καλλιᾶδης πολλὰς μοι παρέσχεν ἐλπίδας περὶ συνεργείας καὶ συνδρομῆς τοῦ μεγάλου ἐκείνου καὶ τὸν Ἑλληνισμόν ἅπαντα τιμῶντος Σωματείου, ἐν ὧρα ἐκτελέσεως ἔργων τοιοῦτους γενικοὺς ἐπιδικιόντων σκοποὺς καὶ ἀνωτέρων τῶν δυνάμεων ἡμῶν.

Τῶν δύο τούτων ἰδεῶν εὐχῆς ἔργον ἤθελεν εἶσθαι ἂν ἐτελεῖτο ἡ πραγματοποιήσις, τῆς μὲν πρώτης, ἐν ἧ καθ' ἡμᾶς ἐγκρατεῖα ἢ πρόοδος τοῦ Συλλόγου, ὅσον οἶόν τε ταχύτερον, τῆς δὲ δευτέρας ὅταν τὸ διάδοχον ἡμῶν Συμβούλιον κατορθώσῃ νὰ ἐξομαλύνῃ τὰ νῦν παρουσιαζόμενα προσκόμματα· τὰ δύο ταῦτα, ἀλλαγὴν οἰκῆματος καὶ Διδασκαλείου, εἶναι ὅ,τι στενώτερον, μακρυνόμενοι τῶν καθηκόντων ἡμῶν, ἔχομεν νὰ συστήσωμεν τοῖς διαδόχοις ἡμῶν, τὸ σύνθημα, ἂν μοι ἐπιτρέπηται νὰ εἴπω οὕτω, ὅπερ ἀπερχόμενοι μεταδίδομεν εἰς τὸ οὖς τῆς διαδεχομένης ἡμᾶς φρουρᾶς ἐν τῷ σεπτῷ καὶ ἐθνωφελῆ τούτῳ καθιδρύματι.

Αὕτη εἶναι, φιλόμουσοι Κυρίαὶ καὶ Κύριοι, ἡ ὅσον οἶόν τε περιληπτικὴ μὲν, ἀκριβῆς ὅμως τῶν ἐνιαυσίων ἡμῶν ἔργων ἐκθεσις· τοῦ σημείου, ἀφ' οὗ ἐμακρύνθημεν, τοῦ δρόμου ὃν διηνούσαμεν, τῆς θέσεως ἐν ἧ σήμερον εὐρισκόμεθα. Μεγάλα ἔργα, ὅπως ἀρξάμενος τοῦ λόγου εἶπον ὑμῖν, δὲν ἔχομεν τὴν ἀπαίτησιν ὅτι διεπράξαμεν· ἀλλ' οὔτε καὶ εἰς σημεῖον στάσιμον παραδεχόμεθα ὅτι μένομεν. Οὔτε πιστεύω ὅτι ὑπάρχει τις ἡμῶν τοσοῦτον ἄδικος, ὥστε λαμβάνων ἰδίως ὑπ' ἑφιν τοὺς ἐνόντας ἡμῖν πόρους θελήσῃ νὰ μᾶς προσάψῃ μῶμον τοιοῦτον. Ἄν τοιαῦτα φρονῶν ἀπατώμαι, ἤθελον

θαρραλέως ὑπενθυμίσει πρὸς τοὺς τοιοῦτους ἐκ συστήματος ἀπαισιοδόξους, ὅτι ἐν κοινωνίαις, οἷα ἡ ἡμετέρα, αὐτοδιοικητοὶς καὶ τὰ πάντα παρ' ἑαυτῶν περιμενοῦσαις ὑπὸ τὴν ἐποψὴν τῆς ἠθικῆς καὶ νομικῆς ἀναπτύξεως· ἐν κοινωνίαις, ὅπου κατὰ τοσοῦτων ἔχομεν νὰ παλαίσωμεν προσκομμάτων, κατ' ἀπαθείας πρὸ πάντων ἀπελπιστικῆς ἐνίοτε, ἐν κοινωνίαις ἀνηλικίαις, τολμῶ εἰπεῖν ἐν περιλήψει, ἡ μόνιμος τῶν τοιοῦτων σπουδαίων ἔργων ἐδραίωσις καὶ ἀνάπτυξις καὶ χρόνου δεῖται μακροῦ καὶ κόπων οὐ μικρῶν καὶ ὑλικῶν πόρων μεγάλων. Παρακαλῶν δ' αὐτοὺς νὰ στρέψωσι τριγύρω αὐτῶν τὸ βλέμμα καὶ ἀριθμήσωσι τοσοῦτους ἄλλους τοῦ λόγου φανούς, σεσθέντας μόλις ἠνθήθησαν, καὶ σημεῖα ἄφωνα ἐλλείψεως μέσων ἢ καὶ ἐθνικῆς δυστυχῶς ἀβελτηρίας ἐνιαχοῦ χαμαὶ κατακειμένους, ἤθελον ἀδιστακτικῶς τοὺς προκαλέσει νὰ μοι ὑποδείξωσι—πλὴν τοῦ ἐν Κωνσταντινουπόλει πατρὸς ἡμῶν Ἑλληνικοῦ Φιλολογικοῦ Συλλόγου, ὅστις ἄλλων τυχῶν ἀπ' ἀρχῆς τῆς συστάσεως αὐτοῦ μέσων ἄλλα διεπράξατο καὶ, ἀπὸ καρδίας τὸ εὐχόμεθα, διαπράττει ἔργα—νὰ μοι ὑποδείξωσι, τὸ ἐπαναλαμβάνω, ἕνα δεύτερον Σύλλογον ἀναλαβόντα ὅσας ὁ Ὀμηρος ἀνέλαθεν ὑποχρεώσεις καὶ, σχετικῶς ἐννοεῖται πάντοτε, τελειότερον ἐκπληροῦντα αὐτάς.

Εἰς οὐδεμίαν λοιπὸν μεγαλαυχίαν κατέρχομαι, ἂν ἐπανείπω ὅτι ὀριστικῶς ἐγένετο βῆμα ἐπὶ τὰ πρόσω. Ἄλλ' ὅ,τι ἐπράξαμεν, ὀφείλω νὰ τὸ ὁμολογήσω, εἶναι ἐλάχιστον, εἶναι οὐδὲν ἴσως, παραβαλλόμενον πρὸς ὅ,τι λείπεται ἐτι ἡμῖν νὰ πράξωμεν. Σὰς διαβεβαίω μάλιστα ὅτι ἄλλοις ἀληθοῦς καὶ αἰδοῦς αἰσθημα καταλαμβάνει ἐνίοτε καὶ ἐμὲ καὶ τοὺς συναδέλφους μου, ὁσάκις θέλοντες νὰ ἴδωμεν ποῦ εὐρισκόμεθα, εἰς τὸ πολύμοχον τοῦτο ἀπεκδυθέντες στάδιον, στραφόμενοι πρὸς τὰ ὀπίσω· τότε ἰδίως βλέπομεν πόσον βραχὺ εἶναι ἐτι τὸ διάστημα, ὅπερ διηνούσαμεν, παραβαλλόμενον πρὸς τὸ ἀπέναντι ἡμῶν ἀπλού-

μενον εὐρὺ, εὐρύτατον πεδίον. Ποσάκις δὲ καὶ ἐλλείψει μέσων βαρυκαλεῖς τὴν καρδίαν κωφεύομεν πρὸς πασχόντων ἀδελφῶν αἰτήσεις καὶ ἀπωθοῦμεν χεῖρα ἱκέτιδα πρὸς ἡμᾶς τεινομένην! Στρέψατε τῷ ὄντι τὸ βλέμμα κύκλῳ ὑμῶν καὶ ἴδετε. Ἀπανταχοῦ σχεδὸν τῆς Ἀνατολῆς, καὶ εἰς τὰ ἐνδότερα αὐτῆς μέρη καὶ εἰς τὰς ἤττον ἀποκέντρους αὐτῆς παραλίας, ἀμάθεια καὶ καχεξία ἠθικὴ καὶ ὑλικὴ ὡς βαρεῖα καὶ ζοφερὰ ὁμίχλη πανταχοῦ ἐπικάθηται, καὶ πάσχοντες καὶ τὸν ἄρτον τοῦ λόγου πεινῶντες καὶ τῆς παιδείας τὰ ζωηφόρα νάματα διψῶντες ἀδελφοὶ πρὸς ἡμᾶς, ὡς πρὸς φωτοβόλον πολικὸν ἄστρον, ἀτειρίζουσι, χεῖρας ἱκέτιδας τείνοντες.

Μὴ διαψεύσωμεν, ἀδελφοί, τὰς ἐλπίδας τῶν μὴ τοὺς ἐγκαταλείπωμεν. Τί ἐπὶ τέλους σὰς ζητοῦμεν; Μίαν εὐτελεῖ κατ' ἔτος συνδρομὴν καὶ τὴν ἠθικὴν ὑποστήριξιν ὑμῶν διὰ τῆς εἰ δυνατόν συχνότερας ἐνταῦθα παρουσίας σας. Ἐμοχθήσαμεν, ἐμοχθήσατε μᾶλλον τίσον ἵνα φέρητε εἰς ἡμᾶς ἐν εὐρίσκειται ἤδη τὸ κατὰ στήμα αὐτὸ μὴ ἀφήσωμεν ἡμιτελὲς τὸ ἔργον. Μὴ ἀφήσητε ἰδίως ἡμᾶς μόνους ἐν τῷ ἱερῷ τούτῳ ἀγῶνι, διότι γινώσκετε, ὅτι «ἕαρ χελιδῶν οὐ καθίστησι μία.» Θέλομεν λογισθῆ ἀληθοῦς ἐθνικῆς δολοφονίας ἔνοχοι, ἐν μέσῃ ὁδῷ ἀποθαρρυνόμενοι καὶ λειποτακτοῦντες. Ναί, ἀδελφοί. Μόνη ἡ ἀνάμνησις τῆς συνδρομῆς ἔργων τοιούτων, ἔργων ἐπιδικούντων τὴν ἠθικὴν καὶ δι' αὐτῆς τὴν ὑλικὴν βελτίωσιν τῆς ὑπάρξεως ἀνθρωπίνων πλασμάτων, εἶναι ὁ ἀληθὴς παρήγορος ἡμῶν ἐν τῷ παρόντι βίῳ σύντροφος, ἴσως δὲ καὶ τὸ καλλίτερον εἰσιτήριον διὰ τοὺς πέραν τοῦ τάφου ἀγνώστους κόσμους. Καὶ ἂν ἐν τῇ ἀπεράντῳ τοῦ μέλλοντος βίβλῳ ὑπάρχη καὶ διὰ τοὺς ἀναξιοπαθοῦντας λαοὺς τούτους ἐγγεγραμμένη ἡ λέξις «*Μαγέρησις*» ἂν μοῖρα εὐεργετικὴ πέπρωται νὰ μειδιάσῃ ποτὲ καὶ πρὸς τοὺς ἤδη ψυχικῶς καὶ σωματικῶς ταλαιπωρουμένους τούτους ἀδελφοὺς ἡμῶν ἂν τέλος πάντων αἱ ζωογόνοι τῶν γραμμῶν ἀκτίνες φωτίσωσιν ἡμέραν τινά

καὶ τὰς χώρας ταύτας, τὰς ἄλλοτε κόσμους ὀλοκλήρους φωταγωγησάσας, — πιστεύσατε ὅτι αἱ μεθ' ἡμᾶς ἐπερχόμεναι γενεαὶ θεόλουσιν εὐγνωμόνως προφέρει τὸ ὄνομα ἐκείνων πρὸ πάντων ἐξ ἡμῶν, ὅσοι δι' οἰουδῆποτε μέσου συνήργησαν εἰς τὴν νοερὰν αὐτῶν ἀναγέννησιν.

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΒΙΒΛΙΩΝ.

Τόμοι.

N. ΚΟΝΤΟΠΟΥΛΟΣ (ἐν Ἀθήναις). Γεωργίου Κ. Βιζυνοῦ «ὁ Κόδρος» ἐπικὸν ποίημα βραβευθὲν κατὰ τὸν Βουτσιναιὸν ποιητικὸν διαγωνισμὸν τοῦ 1874. Ἐν Ἀθήναις σελ. 80.—Λεξικὸν Ἀγγλοελληνικὸν ὑπὸ Ν. Κοντοπούλου. Ἐν Σμύρῃ 1869.—Φαέθων ποίημα Ἰωάννου Καμπούρογλου. Ἐν Ἀθήναις 1873.—Τὸ μῆλον τῆς ἐριδος, ποίημα ὑπὸ Ἀριστομ. Ι. Προβελεγίου. Ἐν Ἀθήναις 1871.

Ο ΣΥΓΓΡΑΦΑΣ. Βάσανος τῶν ἐκ τῆς γραφῆς καὶ τῆς ἐτυμολογίας Ἑρασμικῶν ἀποδείξεων, πραγματεία ὑπὸ Θ. Παπαδημητρακοπούλου. Ἐν Ἀθήναις 1874.

G. D EICHTAL. *Lettre à Sir Louis Mallet sur une langue internationale universelle et considerations preliminaire. — De l'usage pratique de la langue Grecque* G. d' Eichtal. Paris.—*Lettres autographes inedites de Coray à Chardon de la Rochette publiées par M. Brunet d' Presle*, Paris 1873.—*Le trois grands peuples Mediterranèens et le Christianisme* par G. d' Eichtal, Paris 1865.—*Etude sur la philosophie de la justice. Platon*, par G. d' Eichtal.—*De la reforme progressive et de l' état actuel de la langue Grecque* par G. d' Eichtal discours prononcé à la société litte-

Τόμοι.

41

raire Hellenique de Consple par H. Basiades, Paris 1870.

Ο ΣΥΓΓΡΑΦΑΣ Ἐγχειρίδιον συστηματικῆς ἀνατομίας τοῦ Ἀνθρώπου ὑπὸ Παύλου Ἰωάννου. Ἐν Ἀθήναις 1865.

Ο ΣΥΓΓΡΑΦΑΣ. Μακεδονικά. Ἀρχαία Γεωγραφία τῆς Μακεδονίας συνταχθεῖσα ὑπὸ Μαργαρίτου Γ. Δήμητσα. Μέρος δεύτερον Τοπογραφία. Ἀθήνησι 1874.

N. ΚΟΝΤΟΠΟΥΛΟΣ. Λεξικὸν Ἑλληνογαλλικὸν ὑπὸ Ν. Κοντοπούλου. Ἐν Ἀθήναις 1874.

ΛΘ. ΑΓΓΕΛΙΔΗΣ. Ἀντίρρησις εἰς τὸ ἐπιστολιμαῖον ὑπόμνημα τοῦ Πατριάρχου ἢ ἀπολογία τῶν ἐρθοδόξων Βουλγάρων πρὸς τοὺς ὁμοδόξους Χριστιανούς. Ἐν Κ(πόλει) 1871.

N. ΡΟΔΟΚΑΝΑΚΗΣ (ἐν Ἀιδινίῳ). Γεωγραφικὴν τῆς Ρουμανίας εἰς ἀκριβεστέραν καὶ πληρεστέραν κατάληψιν αὐτῆς. Ἐν Λειψία 1846.—Ὁ Μισσιοναρισμὸς καὶ προτεσταντισμὸς εἰς τὰς Ἀνατολάς ὑπὸ Κυριακοῦ Λαμπρίλου Χ. Νικολάου ἐν Σμύρῃ 1836.—Ἐρευνα περὶ προόδου καὶ πτώσεως τῶν Ρωμαίων ὑπὸ Μοντεσκιῦ. Ἐν Λειψία 1795.—*Guide de voyageurs en Italie cont. la description de LII voyages*. A. Florence 1871.—*Les soirées de Monthery entretiens sur les origines Bibliques, recueillis et publiés par M. Destouits*. Paris 1836.

—Ἀναλογία τῆς Θρησκείας τῆς τε φυσικῆς καὶ τῆς ἀποκεκαλυμμένης πρὸς τὴν σύστασιν καὶ πορείαν τῆς φύσεως, ὑπὸ Ἰωσήφ Βουτλέρου ἐκ τοῦ Ἀγγλικοῦ. Ἐν Ἀθήναις 1844.—Τὰ κατὰ Καίτην ἦτοι τὸ κήρυγμα τῆς ἀληθείας ὑπὸ Κ. Γ. Ἀθανασίου. Ἐν Ἀθήναις 1848.—Θελεξινὴ σύγγραμ-

Τόμοι.

22

μα περιοδικόν.—Γνωμολογίαι παλαιότητων ποιητῶν, Θεόγνιδος Φωκυλίδου, Καλλιμάχου κτλ. Ἐν Παρισίῳ 1553.—*La politigne Anglaise et l'annexion de la Crète à la Grece* par N. Y. Missotaki, Paris 1867.—*Le Russisme Grec ou nouvelle lumiere sur la question d' Orient* par Cléon Gélon. Paris. 1867.—Ἀπόκρυφα παραγγέλματα τοῦ τάγματος τῶν Ἰησοῦϊτῶν. Ἐν Ἀθήναις 1860.

Δ. ΧΑΡΙΚΑΗΣ. Λόγος ἐκφωνηθεὶς κατὰ τὴν κη'. Οκτωβρίου 1873 ἡμέραν τῆς ἐπισήμου ἐγκαθιδρύσεως τῶν νέων ἀρχῶν τοῦ Ἐθνικοῦ Πανεπιστημίου ὑπὸ τοῦ πρώην πρυτάνεως Κ. Παπαρηγοπούλου. Ἐν Ἀθήναις 1874.—Λόγος ἐκφωνηθεὶς ὑπὸ τοῦ πρυτάνεως τοῦ Ἐθνικοῦ Πανεπιστημίου Κ. Παπαρηγοπούλου. Ἐν Ἀθήναις 1873.—Νέας Παρνασσῆς διάφορα Λυρικά τεμάχια ἐκ τῆς συγχρόνου Ἑλλ. ποιήσεως. Ἐν Ἀθήναις 1873.—Κρίσεις τοῦ Βυτσειαίου ποιητικοῦ ἀγῶνος τοῦ 1874. Ἐν Ἀθήναις 1874.

Ο ΜΕΤΑΦΡΑΣΤΗΣ. Φέλιξ Ὀρτίνης ἢ τὰ κατὰ τὸν βίον καὶ τὴν δίκην αὐτοῦ, μεταφρ. ὑπὸ Γερσάμου Ι. Πεντάκη. Ἐν Ἀλεξανδρείᾳ 1873.

Ο ΣΥΛΛΟΓΟΣ. Λογοδοσία τοῦ Φιλεκπ. Συλλόγου Βοδενῶν. Ἐν Ἀθήναις 1874.

Ο ΣΥΓΓΡΑΦΑΣ. Συνοπτικὴ ἱστορία καὶ τοπογραφία τῆς Λέσβου ὑπὸ Σ. Τ. Τ. Ἐν Κ(πόλει) 1874.

Ο ΠΟΙΗΣΑΣ. Ἰωάννης Μίλων δράμα εἰς πράξεις 4 ὑπὸ Α. Ριγοπούλου. Ἐν Πάτραις 1874.

Ο ΣΥΓΓΡΑΦΑΣ. Ζηνοβία ὑπὸ Ζ. Ὑπανδρουμένου τομ. α'. Ἐν Σμύρῃ 1874.

L ASSOCIATION. *Annuaire de*

Τόμοι.		Τόμοι.
34		44
	<i>P association pour l' encouragement des études Grecques en France. 7 année 1873 Paris.</i>	
	Ο ΣΥΛΛΟΓΟΣ. Ἐπετηρίς τοῦ Ἐθνικοῦ Φιλολογ. Συλλόγου ἐν Κ(πόλει 1873—1874.	
	Δ. ΒΡΕΤΟΠΟΥΛΟΣ. Οἱ Ἄθλιοι ὑπὸ Βίκτωρος Οὐγὼ μεταφρ. ἐκ τοῦ Γαλλ. ὑπὸ Ι. Ίσιδωρίδου Σκιλίση τομ. α'. Ἐν Σμύρνῃ 1875.	
	ΟΙ ΣΥΓΓΡΑΨΑΝΤΕΣ. Ἱστορία τῆς Ὀθωμανικῆς Αὐτοκρατορίας· συγγραφή Μηνᾶ καὶ Χρήστου Χαμουδοπούλου τόμ. α'. Ἐν Σμύρνῃ 1874.	
	Η ΣΥΓΚΛΗΤΟΣ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ. Λόγος Γ. Μακᾶ παραδίδοντας τὴν πρυτανείαν εἰς τὸν διάδοχον αὐτοῦ Παν. Ρομπότην τῇ 17 Νοεμβρίου 1874. Ἐν Ἀθήναις 1875.	
	—Λόγος κατ' ἐντολὴν τῆς Ἀκαδημ. συγκλήτου ἐκφωνηθεὶς ἐν τῷ ἱερῷ τῆς Μητρ. Ναῶ ὑπὸ Π. Παλιλίδου τῇ 30 Ἰαν. 1875 τελεσθέντος τοῦ μνημοσύνου ὑπὲρ τῶν εὐεργ. καὶ συνδρ. τοῦ Πανεπιστημίου. Ἐν Ἀθήναις 1875.	
	Ο ΕΝ ΦΙΛΗΠΠΟΥΠΟΛΕΙ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΦΙΛΟΜΑΘΩΝ. Ἐκθεσις τῶν πεπραγμένων κατὰ τὸ πέμπτον ἀπὸ τῆς συστάσεως αὐτοῦ ἔτος ἀναγνωσθ. ὑπὸ τοῦ Γεν. Γραμματέως Βλ. Γ. Σκορδέλη. Ἐν Κ(πόλει 1875.	
	Η ΕΤΑΙΡΙΑ. Πρακτικὰ τῆς ἐν Ἀθήναις ἀρχαιολογικῆς ἑταιρίας ἀπὸ Ἰουν. 1873 μέχρι Ἰουν. 1874. Ἐν Ἀθήναις 1874.	
	G. D EICHTAL. <i>Le site de Troie selon M. Lechevalier ou selon M. Schliemann pas G. d' Eichtal. Paris 1875.</i>	
	Ο ΣΥΓΓΡΑΨΑΣ. Τὰ ἀρχαῖα Γυμνασιακά σταθμὰ τοῦ Μουσείου τῆς Εὐαγ. Σχολῆς ἀρχαιολ. διατριβ. συγγρ. ὑπὸ	
	Ἀθανασίου Παπαδοπούλου τοῦ Κεραμέως. Ἐν Σμύρνῃ 1875.	
	Φ. Α. ΒΟΥΤΣΙΝΑΣ. <i>La nature et la vie par Fenand Papillon. Paris 1875.</i>	
	ΑΝΤΑΛΛΑΓΗ ΜΕΤΑ ΤΟΥ ΗΜΕΤ. ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΥ. Ὁ Μέντωρ σύγγραμ. περιόδ. μετ' εἰκόνων ἐκδιδόμ. δις τοῦ μηνὸς ὑπὸ τῶν Ἀδελφ. Γρηγοριαδῶν, τόμ. ε'. Ἐν Σμύρνῃ 1873—Μουσεῖον ἀνάγνωσμα οἰκογενιακὸν μετ' εἰκόνων δις τοῦ μηνὸς ἐκδιδ. ὑπὸ Α. Σεμβερλῆ ἐπιστάσια Π. Ι. Φέρμπου· τόμ. α'. Ἐν Ἀθήναις 1873—1874.—Ἀθῆναιον σύγγραμμα περιοδικὸν κατὰ διμηνίαν ἐκδιδόμενον συμπράξει πολλῶν λογίων τόμ. β'. Ἐν Ἀθήναις 1873.—Ἀθῆναιον σύγγρ. περιόδ. κατὰ διμηνίαν ἐκδιδ. συμπράξει πολλῶν λογίων τόμ. γ'. Ἐν Ἀθήναις 1874—1875.— <i>Oeuvres politiques de M. de Pradt ancien archevêque de de Malines. Paris 1828.</i>	
	Δ. ΒΡΕΤΟΠΟΥΛΟΣ. Οἱ ἄθλιοι μεταφρ. ἐκ τοῦ Γαλλ. ὑπὸ Ι. Σκιλίση τόμ. β'. Ἐν Σμύρνῃ 1875.	
		53
	ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΝΟΜΙΣΜΑΤΩΝ.	
	I. Μισθός.	
	4 Χάλκινα νομίσματα.	
	4 Ἀγαλμάτιον χαλκοῦν.	
	4 Βάσις ἀγάλματος μαρμαρίνης.	
	4 Κεφαλὴν γυναικὸς μαρμαρίνης.	
	Eduard Purser.	
	22 Νομίσματα χάλκινα.	
	3 Νομίσματα ἀργυρᾶ.	

I. Παρτελίδης.

6 Νομίσματα χάλκινα.

Σ. Πιττακός.

4 Νομίσματα χαλκοῦν.

I. Καλλιπέρης.

4 Σφραγίδα τοῦ ἡμετέρου Συλλόγου.

ΦΟΥΡΕΤΗΝ ΕΛΕΟΝΟΡΑ
ΛΙΧΤΕΝΣΤΑΙΝ.

1745—1812

*Nach Briefen und Memoiren ihrer zeit von Adam Wolf
Avec portrait.*

(Vienne, Gerald, 1875.)

Μετάφρασις Δ. Β.

Ἡ σπουδαιότης, μεθ' ἧς οἱ ἱστορικοὶ περὶ γυναικῶν πραγματεύονται, δύναται νὰ δώσῃ ἀρκούντως ἀκριβῆ ἰδέαν περὶ τῆς ἡν κέκτνται ἐπιστημότητος. Εἰς τὰς χώρας, ὅπου ἡ γυνὴ λίαν περιορισμένως ἐπενεργεῖ εἰσέτι ἐπὶ τῶν ἰδεῶν καὶ ἐθίμων τοῦ ἔθνους εἰς ὃ ἀνήκει, οὔτε σκέπτονται κἀν νὰ βιογραφήσωσι τὰς μᾶλλον μεταξὺ αὐτῶν ἐπισημοῦσας τὴν προσοχήν. Λάθωμεν ὑπ' ἑψιν τὴν Ἰσπανίαν, τὸν ἀπὸ τῆς ὑπὸ τῶν Μαύρων δυναστείας ἡμιαφρικανικὸν ἐκείνον τόπον· «Ἐν τῇ χώρᾳ ἡμῶν, ἔλεγεν ὁ Δὸν Λουὶς δε Σιανο πρὸς τὸν Μαζαρίνον, αἱ πλείστα τῶν γυναικῶν ἀπλῶς περὶ τῶν ἐραστῶν αὐτῶν καταγίνονται καὶ τινες περὶ τῶν συζύγων των. Οὐδεὶς ὅθεν ὑπουργός περὶ αὐτῶν μεριμνᾷ.» Ὁ πανοῦργος Καρδινάλιος ἀπάντα στεναζῶν ὅτι μακρὰν ἀπέχον τούτου αἱ ἐν Γαλλίᾳ γυναῖκες, καὶ ἀνέφερον ὀνόματα γυναικῶν ἐνδόξων, ὧν ὁ Βίκτωρ Κουζὲν κατέστη ἐπὶ τῶν ἡμερῶν μας ὁ εὐφραδῆς καὶ πνευματώδης βιογράφος. Ὁ Γάλλος οὗτος φιλόσοφος δὲν ὁμοιά-

(ΟΜΗΡΟΣ ΦΥΛ. ΣΤ.)

ζει τὸν Μισελὲ, τὸν γυναικοφοβίαν πάσχοντα συγγραφεὶ ἐκείνον, τὸν εἰς τὴν ἱστορίαν ἐφαρμόζοντα τὰς ἐμπαιθεῖς καὶ παραδόξους θεωρίας τοῦ ἀληθοῦς χωρικοῦ σοσιαλιστοῦ Vroudhoz, τοῦ ἀδημονοῦντος καὶ ἐξανισταμένου εἰς τὴν σκέψιν μόνον, ὅτι μιὰ γυνὴ δύναται νὰ ἦναι καὶ τι ἄλλο ἢ «ὑπερήτρια.» Βλέπει τις τὸν Μισελὲ, ἐν ἐρεθισμῷ ἀκρατήτῳ, ἀφηγούμενον ἐν τῷ συγγραμμάτι του ἡ Ἱστορία τῆς Γαλλίας καὶ μὴ υποκρύπτοντα τὴν σπουδαίαν ἐπήρειαν ἣν αἱ γυναῖκες ἐπὶ τῆς τύχης τοῦ τόπου ἐκείνου ἐξήσκησαν, τοῦ ὑπὸ τῆς Ἰωάννης Δάρκ σωθέντος. Τὸ Ἰνδαλμα αὐτοῦ εἶναι ὁ βασιλεὺς τῆς Πρωσσίας Φριδερίκος Β', ὁ πνευματώδης βασιλεὺς, ὁ συχνάκις εἰς τοὺς πικροὺς ἐκτεθεὶς σαρκασμοὺς τοῦ φιλοσόφου Βολταίρου, ἔνεκεν τῆς πρὸς τὸ γυναικεῖον φθλον δυσπιστίας του. Ὁ Βίκτωρ Κουζὲν, οὐδεμίαν πρὸς τὴν σοσιαλιστικὴν πολιτικὴν αἰσθανόμενος συμπάθειαν, θεωρεῖ ἐξ ἐναντίας τὴν τῆς γυναικὸς ἐπιρροὴν ὡς φυσικὸν ἀποτέλεσμα τῆς ὑπάρξεως ὑψηλῶν κοινωνικῶν κλάσεων καὶ τῶν πεπολιτισμένων ἠθῶν ἐκείνων, τῶν τοσαύτην περιποιησάντων τιμὴν εἰς τὸ γαλλικὸν ἔθνος κατὰ τὸν III. αἰῶνα.

Μετὰ τὴν τοῦ Λουδοβίκου ΙΔ' βασιλείαν, ἡ προνομιοῦχος ὑπεροχὴ τῶν συμπατριωτισσῶν τοῦ Βολταίρου παύει κατὰ τὴν δυτικὴν καὶ κεντρικὴν Εὐρώπην. Διὰ τῆς βαθμυδῶν τῶν ἠθῶν ἐξημερώσεως καὶ τῆς τῶν φώτων καὶ τοῦ πολιτισμοῦ διαδόσεως, αἱ γυναῖκες, ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον, ἐν Ἀγγλίᾳ ὡς καὶ ἐν Γερμανίᾳ, προσέρχονται ἀρωγοὶ τῆς πνευματικῆς τοῦ ἔθνους των καλλιιεργείας καὶ ἀναπτύξεως καὶ τῆς τῶν κοινωνικῶν ἀνοψώσεως. Ἡ μεγάλη Βρετανία κέκτνται μάλιστα τὴν Σεβιγγὲ αὐτῆς, τὴν Λαίδυ Montague, τὴν ἐξ ἡμισείας Ἀνατολίτιδα καὶ Ἰταλίδα ἐκείνην, πνεῦμα εὐρὺ, ἀγγίλου, ἀνεξάρτητον, κοσμοπολιτικόν, τὴν ἐν ταῖς ἀθανάτοις αὐτῆς ἐπιστολαῖς Θαυμασίαν εἰκόνα διαγράψασαν τῶν ἐπὶ τῆς ἐποχῆς τῆς ὀθωμανικῶν ἐθίμων, καὶ εἰς ἣν ἐν Ἰταλικὸν δημαρ-

28.

χετον ἀπένευμε τὸν τίτλον Ἐπιτίμου πολίτιδος.

Ἄν ἐν Γαλλίᾳ δὲν ὑπάρχουν πλέον αἱ ἔνδοξοι γυναῖκες, αἱ κατὰ τοῦ μεγάλου Ρισελιέ ἀντιπασσόμεναι καὶ εἰς τοσαύτην περιάγουσαι ἀμνηγίαν τὸν πολυμήχανον καὶ εὐστροφον Μαζαρίνον, ἡ Γερμανία παράγει τὰ πολιτικά τοῦ αἰῶνός μας πνεύματα, Αἰκατερίνην d' Anhalt-zerbst, καταστᾶσαν ἐν Ρωσίᾳ «ἀλκατερίνη ἡ μεγάλη,» καὶ τὸν βασιλέα Μαρίαν Θηρεσίαν, ἀξίους συγχρόνους ἀναντιρρήτως τοῦ πνευματώδους βασιλέως.

Ὁ Δ. Ἀδάμ Wolf, καθηγητὴς ἐν τῷ πανεπιστημίῳ τοῦ Gratz, ἔλαβεν ὡς θέματα τῶν μελετῶν αὐτοῦ τὴν ἔνδοξον αὐτοκράτειραν, ἧς ἡ βασιλεία μετὰ τοσαύτης περατοῦται λαμπρότητος, τὴν ἱστορίαν τῆς οἰκογενείας τῶν Ἀσβούργων, ἀντικατασταθείσης ἀκολούθως ὑπὸ τῆς οἰκογενείας Λορραίνης. Ὁ ἔξοχος ἱστορικὸς καλῶς προ-παρεσκευάσθη διὰ τοιαύτης φύσεως ἔργον. Λίαν ὑψηλὴν καὶ ἡρεμον ἔχων τὴν διάνοιαν δὲν μιν γνύει εἰς τὴν ἱστορίαν τὰς γυναικοφύβους προλήψεις καὶ τὴν νοσοῦσαν φαντασίαν τοῦ συγγραφέως τῆς Γυναικὸς καὶ τοῦ Ἔρωτος. Ἐκτὸς τούτου κατέχει τὴν βαθεῖαν πολυμαθειαν καὶ τὴν περὶ τὴν κριτικὴν ἐξυδέκκειαν, ὧν ὁ συγγραφεὺς τῆς Κυρίας Λογκεβίλ καὶ Κυρίας Σεβρέζ τοσαῦτα παρέχει δείγματα, καὶ δικαίως γαλλικὸν περιοδικὸν σύγγραμμα, λίαν σπουδαῖον, ἡ Γερμανικὴ Ἐπιθεώρησις, ἀναφέρει αὐτὸν, ὡς ἓνα τῶν προσεχόντων τῆς, τὰ πρῶτα ἐπὶ τῶν ἡμερῶν μας φερούσης, Γερμανικῆς πολυμαθείας.

Ἡ ἀρχιδούκισσα Μαρία Χριστίνη, καὶ τοι μὴ κεκτημένη τὴν ἄπειρον φήμην τῆς Μαρίας Θηρεσίας, κατέχει ἐν τούτοις θέσιν τοσοῦτον σπουδαῖαν κατὰ τὸν III. αἰῶνα, ὥστε δὲν ἀπηξίωσε νὰ συγγράψῃ τὴν ἱστορίαν αὐτῆς ὁ Δ. Wolf καὶ νὰ δημοσιεύσῃ τὴν μετὰ τοῦ αὐτοκράτορος Λεοπόλδου Β'. ἀλληλογραφίαν τῆς.

Τὰ εἰς τὴν Μαρίαν Θηρεσίαν καὶ Μαρίαν Χριστίνην ἀφιρωθέντα συγγράμματα δεικνύουν ἡμῖν ἀναφουμένως ἤδη τὰς ἀνωμαλίας ἐκείνας ἐν Αὐστρίᾳ, αἵτινες ἐμελλον

μεγεθυνόμεναι νὰ καταστήσωσι τὴν θέσιν τῆς τὰ μάλιστα ἀκροσφαλῆ. Ἡ Περιγκιπέσσα de Lichtenstein καταδεικνύει ἡμῖν τὴν κρίσιν ἣν αἱ μεταρρυθμίσεις τοῦ Ἰωσήφ Β'. προὐκάλεσαν, καὶ ἣν διεδέχθη ἡ ὑπὸ τῆς γαλλικῆς ἐπαναστάσεως καὶ ὑπὸ τῆς ἀκρατήτου τοῦ Ναπολέοντος Α'. φιλοδοξίας ἐγερθεῖσα θύελλα.

Ὁ δεύτερος ἐκ τῆς οἰκογενείας Λορραίνης αὐτοκράτωρ ἦτο ἀναμφισβητήτως ἡγεμῶν λίαν πεπαιδευμένος, κύριον αὐτοῦ ἔχων μέλημα καὶ ὑπὸ σπουδαίαν λαμβάνων ἔποψιν τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν ὑψηλῶν αὐτοῦ ἡγεμονικῶν καθηκόντων καὶ κατανοῶν τὴν ἀνάγκην μεγάλων παραχωρήσεων κατὰ τὸ πνεῦμα τῆς ἐποχῆς του. Ἄλλ' ἔστερετο τῆς σπανίας ἐκείνης συναρμογῆς τῶν ἠθικῶν προτερημάτων, ἣν ἡ ἔνδοξος αὐτοῦ μήτηρ κατεῖχε καὶ ἣτις ἀποτελεῖ τὸ ἀληθὲς πολιτικὸν πνεῦμα. Οὕτως, ὁ ἀντίμαχος οὗτος τῆς Θεοκρατίας, ὃν ὁ κόμης de Saint Priest τοσοῦτον ζωηρῶς περιγράφει ἐν τῇ ἱστορίᾳ τῆς πτώσεως τῶν Ἰησουϊτῶν, φαίνεται ἐξοκέλλων ἐν ταῖς μεταρρυθμίσεσιν αὐτοῦ καὶ ὀλίγον ἐπιτυχάνων ἐν ταῖς πλείστασι τῶν ἐπιχειρήσεών του, ἐνῶ Αἰκατερίνη ἡ Β'. αἰσίως τὰς ἰδικὰς τῆς διεξήγαγεν. Καὶ ἐν τῇ ἰδιωτικῇ δὲ αὐτοῦ ζωῇ οὐδόλω; φαίνεται εὐτυχέστερος ὡς σύζυγος, ἐπὶ παραδείγματι, ἢ ὡς ἐραστής. Ἡ θελκτικὴ καὶ ἐπαγωγὸς Ἐλεονόρα de Lichtenstein ἀντέταξε ψυχρότητα καὶ ἀδιαφορίαν εἰς τὸ γινώμενον πάθος του· ἀλλ' ἠδυνήθη διὰ τῆς ἰκανότητός τῆς νὰ μεταποιήσῃ τὸν ἐρώμενον Κυρίαρχον εἰς φίλον σταθερὸν καὶ ἀφοσιωμένον, ἐξασφαλιζούσα οὕτω τὴν πολιτικὴν ἐπιρροὴν ἣν ἐξήσκει καὶ ἧς περὶ πολλοῦ ἐποιεῖτο. Μέχρι τοῦ θανάτου Ἰωσήφ τοῦ Β'. μεγίστης ἀπήλαυεν ἰσχὺς, καὶ ὁ φιλόδοξος αὐτῆς χαρακτὴρ πολλάκις εὖρε στάδιον εὐρὸν καὶ ἐλεύθερον, ὑπὸ τῆς πρὸς αὐτὴν τοῦ αὐτοκράτορος καὶ βασιλέως ἐμπιστοσύνης βοηθούμενος, ἂν καὶ δὲν ἐπέτυχε νὰ προασπίσῃ τὴν ὑπεράλπειον μερίδα ἀπὸ τὰ τραύματα, ἅπερ τοσαύκις κατ'

αὐτῆς ὁ υἱὸς τῆς Μαρίας Θηρεσίας κατήνεγκεν. Εὐτυχὴς ἀρχηγὸς οἰκογενείας ἡ Ἐλεονόρα κατέστη προμητὼρ ἐνδόξων ἀπογόνων. Ἡ ὠραία Ἐλεονόρα Schwarzenberg, ἡ κατὰ τὸ 1873 ἀποθανούσα, ἡ μᾶλλον ἐπὶ τῶν ἡμερῶν μας θαυμαζομένη αὕτη μεγάλη κυρία τῆς Βιέννης, ἀνεκάλει εἰς τοὺς Αὐστριακοὺς τὰς χάριτας τῆς μάμης αὐτῆς, ἧς καὶ τὸ ὄνομα ἔφερεν.

Ἐν τῇ συγχρόνῳ ἐποχῇ, καθ' ἣν ἡ μετὰ τοσαύτης εὐθαρσίας ὑπὸ Ἰωσήφ τοῦ Β'. ὑποσηρχθεῖσα κατὰ τοῦ Θεοκρατικοῦ πνεύματος πάλιν ἀναγεννᾶται ἐν Γερμανίᾳ καὶ ἐπισύρει ὀλοκλήρου τοῦ κόσμου τὸ ἐνδιαφέρον, σύγγραμμα μετὰ χάριτος καὶ ἀκριβείας τοσαύτης περιγράφον τὴν ἐποχὴν Ἰωσήφ τοῦ Β' δὲν ἐνδιαφέρει μόνον τοὺς Αὐστριακοὺς, καὶ εὐχῆς θὰ ἦτο ἔργον ἂν οἱ μεταφρασταὶ—συχνάκις ἐπὶ τοσοῦτον προθυμούμενοι νὰ καταστήσωσι γνωστὰ εἰς τὰ ἔθνη αὐτῶν ἔργα ἀβέλτερα καὶ ἐπιζήμια—συνελάβανον τὴν ἰδέαν τοῦ μεταφράσαι τὴν Ἐλεονόραν de Lichtenstein.

Εὐτυχεῖς αἱ Γαλλίδες τοῦ ΙΖ'. αἰῶνος καὶ αἱ Αὐστριακαὶ τοῦ ΙΗ'. ἐπιτυχοῦσαι ἱστορικοὺς, οἱοὶ ὁ Κουζέν καὶ Wolf. Αἱ ἔνδοξοι γυναῖκες αἱ διαδεχθεῖσαι ἐν Γαλλίᾳ τὰς Σεβρέζ καὶ Λογκεβίλ δὲν ἔσχον ὁμοίαν τύχην. Ἡ κυρία du Deffad, ὁ «θῆλυς Βολταίρος», ἄχρι σήμερον οὐδένα μεταξὺ τῶν συμπατριωτῶν αὐτῆς εὖρεν ἰκανὸν νὰ ἐνοήσῃ καὶ καταστήσῃ γνωστοὺς τοὺς ἀνεξαντλήτους τοῦ ἐξαισίου αὐτῆς πνεύματος θησαυρούς. Ἡ ξηρὰ διαγραφὴ τῆς κυρίας Necker οὐδὲ τὴν ἐλαχίστην παρέχει ἰδέαν τῆς πάλης τῆς κυρίας δὲ Στάελ κατὰ τοῦ Ναπολέοντος. Ἐν τούτοις μὴ βιασθῶμεν νὰ πιστεύσωμεν ὅτι ὀλίγοι κατὰ γυναικῶν λίβελλοι, οἷος ὁ Ἀρδρόργουρος καὶ ἡ δικαιοσύνη ἐν τῇ Ἐπαναστάσει καὶ ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ, ἀπορροφῶσι τὰς μελέτας τῶν Γάλλων συγγραφέων. Ὁ κύριος Μινγὲ ὁ ἐκ τῆς ἐνδόξου γενεᾶς τοῦ 1830 ἐπιζῶν ἀνὴρ οὗτος, ἐδημοσίευσεν τὴν ἱστορίαν τῆς Μαρίας Στουάρτης. Ὁ κύριος Χαμὲλ ἔγραψε τὴν ζωὴν τῆς τρομερᾶς Μαρίας Τυδώριδος·

ὁ μακαρίτης Dargand ἐδημοσίευσεν τὰς ἐνδιαφερούσας ἱστορίας τῆς Μαρίας Στουάρτης, Ἰωάννης Γρέυ, καὶ μεγάλῃς Ἐλισάβετ, ἐν αἷς εὕρισκε τις, δι' εὐσυνειδήτου μελέτης, ἧς στερεῖται ὁ ἐπιτόλιος τῶν Γιρονδίνων ἱστορικὸς, τὰ σφάλματα τὰ ἀσχημίζοντα τὰ ἱστορικὰ τοῦ Λαμαρτίνου ἔργα, τὴν κατὰχρησιν τῶν μεταφορῶν, καὶ τὴν ροπὴν πρὸς αἰσθηματικὰς περιγραφάς.

DORA D' ISTRIA.

ΤΟ ΕΝ ΝΕΑ ἸΟΡΚΗ ΑΣΥΛΟΝ ΤΩΝ ΜΕΘΥΣΩΝ.

Ἐκ παλαιοτάτου ἐπεκράτησεν ἐν ταῖς Ἠνωμέναις Πολιτείαις ἡ ἔξις τοῦ πίνειν, διὰ τῶν Ἀγγλοσαξόνων ἐν αὐταῖς εἰσαχθεῖσα. Αἱ καθημερινὰ ἀπὸ τῆς ἐργασίας ἀνάπαυλαι, συχνότεραι ἐν τῇ ἀναπτυσσομένη ἀποικίᾳ ἢ ἐν τῇ μητροπόλει τυγχάνουσαι, ἡ ξηρασία τοῦ κλίματος τῆς Ἀμερικῆς, αἱ ἀναστροφὰί τῆς τύχης, αἱ εἰς μέγα μέρος τῶν μετοίκων συμβαίνουσαι, καὶ πλείστα ἄλλα αἷτια τῇ ὀλεθρῇ ταύτῃ κλίσει συντρέχουσι. Τὰ βαρῆα τέλη ἅτινα ἐπὶ τοῦ οἰνοπνεύματος ἡ πολιτεία ἐπέβαλεν οὐδόλω; ἀνεχαίτισαν τὴν ἀκρασίαν ταύτην, τὴν πρὸς τὸν δόλον ροπὴν μόνον ἐμψυχώσαντα. Ὁ νόμος ὁ διατάσσων τὴν ἀργίαν τῶν καπηλείων κατὰ τὰς Κυριακάς, ὁ τοσοῦτον αὐστηρῶς κατὰ τὰς ἀρχὰς ἐφαρμοσθεῖς, πανταχοῦ σχεδὸν κατηργήθη. Τοῦ κακοῦ ὑπερμέτρως διαδοθέντος, εἰς οὐδὲν ἴσχυσαν αἱ μᾶλλον αὐστηραὶ ἐταιρίαι τῆς νηφαλιότητος· αἱ γυναικεῖαι ἐξεγέρσεις καὶ οἱ συνασπισμοὶ κατὰ τῶν φιλοποτῶν, τοσοῦτον ἀνδρείως ἀρξάμενοι κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος ἐν ταῖς μεγαλοπόλεσι τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν, ἀπέβησαν οὐ μόνον ἄγονοι, ἀλλὰ καὶ ὑπὸ τοῦ δημοσίου ἐχλευάσθησαν· οὐδόλω; δ' ἐτόλμησαν νὰ προσβάλωσι τὴν Νέαν Ἰόρκην, ἐν ἣ ἡ μεγαλητέρα τῶν οἰνοπνευμάτων γίνεται κατανάλωσις καὶ ἣτις τὸ φρούριον τῶν μεθύσων

θεωρείται. Ἐν πάσαις ταῖς λοιπαῖς πόλεσιν ὡς ἐν Βοστώνῃ, Φιλαδέλφειᾳ καὶ ἄλλαις πολυανθρώποις αἱ μεγαλόψυχοι αὐταὶ γυναῖκες εὐτόλμως ψάλλουσι ἐν ταῖς ὁδοῖς τὰ εὐσεβῆ αὐτῶν ἄσματα καὶ πρὸ τῶν καπηλείων ὁσῶς πορευόμεναι μεθ' ὑπομονῆς καὶ μεγαλοψυχίας ἠψήφουν τὰ βωμολοχεύματα τοῦ ὄχλου. Ἐπειδὴ ἐν τῷ Πιτσοβούργῳ καὶ τοῖς Κιγκινάτοις αἱ σχεδὸν καθημερινὰ αὐτῶν συναθροίσεις ἐπέφεραν παραχᾶς, ἡ ἀστυνομία συνέλαβε καὶ ἀπήγαγε τὰς γυναῖκας εἰς τὸν δικαστήν, ὅστις ἄκων κατεδίκασεν εἰς ἡμερῶν τινῶν φυλακὴν ὡς τὴν κοινὴν ἡσυχίαν διαταραξάσας· ἀκολούθως ὁμοῦ ἅμα ἀπελύθησαν, ἤρξαντο σφοδρότερον τοῦ ἔργου αὐτῶν. Τὸ γυναικεῖον στράτευμα ἐλευθέρως συνασπισθὲν πορεύεται εἰς καπηλεῖον χαίρον φήμην τινὰ, ἐν ᾧ πολλάκις κυλίνονται ἐν τῇ κραιπάλῃ ὁ σύζυγος, ὁ πατήρ καὶ ὁ ἀδελφός, ἡ δὲ σύζυγος, ἡ θυγάτηρ ἢ ἡ ἀδελφὴ ἀποτελοῦσι μέρος τῆς ἐξῴθην συναθροίσεως. Κατ' ἀρχὰς ἄρχονται τοῦ καταλλήλου τῇ περιστάσει ἄματος, ἀκολούθως δὲ προσεζάρχουσα τις γυνὴ γραῖα εἰσέρχεται γενναίως ἐν τῷ καπηλείῳ, ραπίζει εὐθαρσῶς τοὺς πίνοντας, ἀνατρέπει τὰς φιάλας καὶ λαμβάνουσα κατὰ μέρος τὸν κάπηλον ὑποδεικνύει τὸ αἰσχρὸν ἐπάγγελμα ὅπερ μετέρχεται, συμβουλεύουσα αὐτὸν νὰ κλείσῃ παραχρῆμα τὸ ἐργαστήριον. Ἐνίοτε ὡς ἐκ θαύματος ὁ κάπηλος αἰφνης ἐνδίδων εἰς τὴν εὐγενῆ ταύτην πρόσκλησιν χεεὶ ἐν τῇ ὁδῷ ἅπαντα τὰ δοχεῖα αὐτοῦ, τὰ διάφορα ποτὰ περιέχοντα, ἐνώπιον τῆς ὁμηγύρεως. Ἐν γένει ὁμοῦ τὰ ἀποτελέσματα ἦσαν μνηστικὰ, διότι, τῶν συναθροίσεων κακῶς καὶ ἀσκόπως γενομένων, οἱ πλείστοι κάπηλοι διὰ ὕβρεων καὶ βωμολογιῶν ἀπῆντησαν. Αἱ ἐφημερίδες αἰτινες ὤφειλον νὰ ὑποστηρίξωσιν αὐτάς, ἐκτός τινῶν ἐξαιρέσεων, αἱ πλείστοι οὐ μόνον ἀδιαφόρως, ἀλλὰ καὶ τινες ἐναντίως διέκειντο. Καί τοι δὲ πάντες ὁμολογουμένως παρεδέχοντο ὅτι τὸ κακὸν ἦτο κοινὸν καὶ ἐπίροδον, καὶ

τὴν ἀνάγκην τῆς περιστολῆς αὐτοῦ ἀνωμολόγουν, οὐδεὶς ὁμοῦ ἤλθεν ἐπίκουρος ταῖς γυναιξίν, εἰς μόνας αὐτάς ἐγκαταλιπόντες τὴν διεξαγωγὴν τοῦ ὑπερ ἤρξαντο τολμηροῦ ἔργου.

Ὁ μὴ περιηγηθεὶς ἐν Ἀμερικῇ δὲν δύναται νὰ ἐννοήσῃ τὴν ἐν αὐτῇ γινουμένην καταπληκτικὴν κατανάλωσιν τοῦ οἴνοπνεύματος. Ἀπὸ τῆς πρώτης ἕξα ἐγερωθῶσι μέχρι τῆς ὥρας καθ' ἣν θὰ κατακλιθῶσι, πίνουσιν ἐκτός δὲ μικρῶν τινῶν ἐξαιρέσεων, πάντες ὑπόκεινται εἰς τὴν οἰκτρὰν ταύτην ἔξιν. Καὶ αὐτάς τὰς ἀρχαιότατα συστηθείσας πολιτείας τῆς Νέας Ἀγγλίας, εἰς τὰς ὁποίας ἡ κοινωνία εἶναι μᾶλλον ἐλευθερία, εἰς ἡ ὀλεθρὴ τῆς πνευματοποσίας ἔξιν. Ὁ περὶ καταργήσεως τῶν καπηλείων νόμος, δι' οὗ προσεπάθησαν ἡ ἀναστρέψωσι τὸ κακὸν, οὐ μόνον εἰς οὐδὲν ἀποτέλεσμα εὐάρεστον κατέληξεν, ἀλλὰ ἐγένετο παραίτιος τῆς ἐπὶ μᾶλλον ἐπιτάσεως τοῦ ὀλέθρου· διότι οἱ νέοι ἐσχημάτισαν ἐταιρίαν ἐν αἷς ἔπινον ἀκορῆτως· πρὸς δὲ εἰς αὐτὸν ἀποδίδεται ἡ εἰσαγωγὴ τῶν πνευμάτων κατὰ μεγάλας ποσότητας εἰς τὰς οἰκογενείας, ὥστε σήμερον τετράκις πλείοτερον συμβαίνουσι τὰ κρούσματα τῆς παραφροσύνης. Ὁποῦδήποτε καὶ ἂν παρουσιασθῆτε ἢ συναντηθῆτε πάντοτε σὰς προσφέρουσι νὰ πῖντε. Ἐπιθυμεῖτε νὰ πῖντε; εἶναι ἡ συνηθεστέρα φράσις αὐτῶν· οὐδέποτε δὲ ἀρνεῖται τις, διότι τοῦτο θεωρεῖται προσβολή. Ἀμέσως δὲ ἡ φιάλη περιέρχεται πάντας καὶ ἐν μέσῃ ὁδῷ πίνουσιν ἔρθιοι.

Ἐν ταῖς κατωτάταις τάξεσιν, ὡς ἐν Ἀγγλίᾳ, ἡ γυνὴ μετὰ τὸ ποτήριον εἰς τὰς χεῖρας ἀμιλλάται πρὸς τὸν ἄνδρα καὶ θεωρεῖ τοῦτο κάχημα. Πλείστοι ξένοι ἐκπλήττονται μὴ δυνάμενοι νὰ ἐννοήσωσι πῶς τινες ἀντέχουσιν ἐπὶ τοσοῦτον εἰς τὴν πόσιν. Ὅποταν ὁμιλῶσι περὶ τίνος ὅτι εἶναι ἱκανὸς νὰ πῖν τέσσαρας πλήρεις φιάλας, νομίζουσιν ὡς τὸν καλλίτερον ἔπαινον τὸν ὁποῖον δύναται τις ὑπὲρ αὐτοῦ νὰ κάμῃ. Ἄπαντα τὰ τοσοῦτον ταχέως ροφώμενα πνευματώδη ποτὰ εἶναι ὡς ἐπὶ τὸ

πολὸ ἄθλια ρευστὰ τεχνέντως κατεσκευασμένα, ἐνθουσιωμένα καὶ δηλητηριασμένα. Ἐκ τούτων προέρχεται ἡ παραφροσύνη, ἡ ἐπιληψία καὶ ἡ μανία. Τίς ἀγνοεῖ τὴν ἔκστασιν τῶν φρενῶν, τὴν παροδικὴν ταύτην μανίαν, τὸν ἀδιάκοπον τοῦτον σπασμὸν τῶν μελῶν τὸν καταλαμβάνοντα τοὺς πείσμονας μεθύσους; Πρὸς δὲ εἰς τὴν ὑπέμετρον χρῆσιν τοῦ οἴνοπνεύματος ἀποδίδουσι τὸν κεραυνοβόλον θάνατον τὸν ἐπερχόμενον κατὰ τινὰς προσβολὰς ἀποπληξίας ἐκ σειριάσεως, αἰτινες τὸ θέρος ὡς ἀληθῆς ἐπιδημία συχνάκις ἐνσπεύρουσιν τρόμον εἰς τὸν Ἀμερικανικὸν λαόν. Ἡ νέα αὕτη ἐπιδημία μετεδόθη ἐπὶ παντὸς τοῦ κράτους τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν μέχρι τοῦ Καναδά. Ὑπήρξαμεν μάρτυρες τῆς καταπληκτικῆς ἐπιδημίας τοῦ 1868 καὶ οὐδεὶς πιστεύω, ἐλησμόνησε τὴν τοῦ 1873, ἧτις καὶ αὐτοὺς ἔτι τοὺς ἵππους προσέβαλεν. Ἀναμφιβόλως, μεγάλως εἰς ταύτην συμβάλλεται τὸ καθ' ὑπερβολὴν θερμὸν τοῦ κλίματος κατὰ τὰς ἡμέρας τῶν κινικῶν καυμάτων, θερμότερον ἐνίοτε τοῦ κλίματος τῶν παρακειμένων Ἀντιλλῶν, ὡς τοῦτο ἠκριβώθη κατὰ τὸ θέρος τοῦ 1870. Ἐπίσης εἰς ταύτην ἐπιδρῶσι καὶ τινὰ ἐξαιρετικὰ μετεωρολογικὰ αἰτία, ὡς ἡ ξηρασία, ἡ ἀραιώσις καὶ ἡ ἠλεκτρικὴ ἔντασις τοῦ ἀέρος ἧτις πολλάκις τοσοῦτον ἰσχυρὰ ὑπάρχει, ὥστε διὰ τῆς διαβάσεως τῆς κενῆς ἀποσπῶνται ἐκ τῶν τριχῶν σπινθήρες, ἐκ τοῦ τάπητος ἐπίσης διὰ τοῦ σαρώθρου, καὶ τὸ ἀερίοφως ἄνευ φωτὸς, διὰ μόνης δὲ τῆς προσεγγίσεως τῶν δακτύλων πολλάκις ἀνάπτουσιν· ἀλλ' ὁμοῦ εἶναι βέβαιον ὅτι ἡ δικνηκὴ κατάχρησις τοῦ οἴνοπνεύματος κατὰ τὴν ἐποχὴν τῶν ὑπερβολικῶν καυσῶν λίαν ἐπιδρᾷ εἰς τὰς ἡλιακὰς βολὰς αἰτινες ἀνατρέπουσι καὶ φονεύουσι τὸν ἄνθρωπον ἐν ἀκαρῆ ὡς ὁ κεραυνός. Οὐδαμῶς δὲ οἱ ἡλιασμοὶ τοσοῦτον θανατηφόροι καὶ συχνοὶ ἀποβαίνουσιν ὅσον ἐν ταῖς Ἠνωμέναις Πολιτεῖαις. Οἱ σοφοὶ δὲν ἐξήγησαν ἔτι ἀρκούντως τὸ παράδοξον τοῦτο φαινόμενον· πλείστοι ὁμοῦ ἰατροὶ στα-

θερῶς μίαν τῶν κυριωτέρων αἰτιῶν τοῦ κεραυνοβόλου θανάτου τῶν ἡλιασμῶν θεωροῦσι τὴν καθημερινὴν κατάχρησιν τῶν ἐξέων ποτῶν.

Οὕτως, ὅπως προφυλάξωσι, κατὰ μέρος τοῦλάχιστον, τοὺς μεθύσους ἐκ τῶν ἀνωτέρω παντοίων ρηθέντων δεινῶν, τὸ νομοθετικὸν σῶμα τῆς Ν. Ὑόρκης ἐψήφισε νομοσχεδίον τι δι' οὗ ἀνέθετο εἰς τοὺς ἐφόρους τῆς φιλανθρωπικῆς καὶ προστατευτικῆς ἐταιρίας τὴν ἀνάγεσιν ἀσύλου διὰ τὴν διόρθωσιν τῶν μεθύσων. Τὸ εἶδος τοῦ οἰκήματος τούτου δὲν ἦτο νέον διὰ τὴν Ἀμερικὴν, ἐν ἣ ὑπάρχουσι καὶ ἄλλα. Ἡ ἐταιρία ἀμέσως ἐπιληφθεῖσα τοῦ ἔργου ἔκτισε τὸ ἄσυλον τῆς νήσου Ward πλησίον τῆς παραλίας ἐν τῇ καλλιτέρᾳ αὐτῆς τοποθεσίᾳ. Τὸ οἶκημα τοῦτο ἠνοίχθη διὰ τοὺς μεθύσους τὸ 1868. Μετὰ μερίμνης ἀληθῶς πατρικῆς κατέστησαν αὐτὸ εἰς πάσας τὰς τάξεις τῶν μεθύσων προσιτόν. Οἱ πλοῦσοι εὐρίσκουσιν ἐν αὐτῷ ἅπασαν τὴν συνειθισμένην αὐτῶν δίαιταν, ἐπίσης δὲ καὶ οἱ μετρίως τάξεως καὶ οἱ πένητες.

Εἰς δύο κατηγορίας ὑπάγονται οἱ προσερχόμενοι ὑπότροφοι ἐν τῷ οἰκήματι· εἰς τοὺς διὰ τῆς βίας, ὑπὸ τῶν παιγματοδικῶν ἀποστελλομένους, εἴτε διὰ νὰ διορθωθῶσιν ἢ διὰ νὰ διέλθωσιν ἐν τῷ ἀσύλῳ τὸν χρόνον τῆς φυλακῆς αὐτῶν, καὶ εἰς τοὺς ἐλευθέρους ὑποτρόφους. Ἀμφότεροι πρὸ τῆς εἰσόδου αὐτῶν φυσικῶς εἶχον ὅλως δοθῆ εἰς τὴν μέθην. Τινὲς αὐτῶν εἰσέρχονται διατελοῦντες ἔτι ἐν ἀναισθητῷ καταταστάσει μέθης, ἢ ἐν παραφροσύνῃ, ἢ προσβεβλημένοι ὑπὸ τῆς ἐπιληψίας. Οἱ ἐλεύθεροι ὑπότροφοι ἀφ' ἑαυτῶν προσέρχονται ἐν τῷ οἰκήματι ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ὁμοῦ εἰσάγονται εἴτε διὰ τῆς βίας, εἴτε διὰ τῆς πειθοῦς ὑπὸ τῶν συγγενῶν ἢ φίλων των, οἵτινες πολλάκις συνεισφέρουν ὅπως πληρώσωσι διὰ τὴν ὑποτροφίαν αὐτῶν.

Εἰς τρεῖς τάξεις διαιροῦνται οἱ ὑπότροφοι. Αἱ τιμαὶ τῆς πρώτης κλάσεως εἶναι αἱ αὐταὶ τῶν καλλιτέρων ξενοδοχείων, ἀνέρχονται δὲ εἰς 35—40 δολλάρια καθ'

έβδομάδα. Τὰ οικήματα τῆς πρώτης τάξεως εἶναι κεχωρισμένα τῶν λοιπῶν. Πολλάκις αἱ σύζυγοι ἔρχονται καὶ κατοικοῦσι μετὰ τῶν ἀνδρῶν αὐτῶν ἐν τῷ οικήματι. Ἡ τιμὴ τῆς τροφῆς ἀνέρχεται εἰς 3, 8 μέγχι 14 δολλαρίων καθ' ἑβδομάδα, ἀναλόγως τῆς κλάσεως εἰς ἣν ἀνήκει ὁ ὑπότροφος· αἱ τιμαὶ δὲ αὐταὶ εἶναι αὐταὶ τῶν ξενοδοχείων τῆς πρώτης, δευτέρας καὶ τρίτης κλάσεως. Ἐν τῇ τετάρτῃ κλάσει ὑπάγονται οἱ διὰ τῆς βίας εἰσκαθέντες ὑπότροφοι οἵτινες ὑπηρετοῦσιν ἐν τῷ οικήματι. Κατ' ἀρχὰς οἱ ἄνδρες εὐρίσκοντο μετὰ τῶν γυναικῶν ἐν τῷ αὐτῷ οικήματι συζῶντες· ἀλλ' ἐνόησαντες ἀκολούθως τὸ ἄτοπον τῆς τοιαύτης κοινῆς διαίτης, διότι αἱ ἐν αὐτῷ προσερχόμεναι μέθυσοι γυναῖκες δὲν ἦσαν καὶ κατὰ τὰ ἄλλα ἀνεπιλήπτου διαγωγῆς, ἐχώρισαν αὐτὰς τῶν ἀνδρῶν, κτίσαντες ἐπὶ τῆς νήσου *Randall* τὸ δι' αὐτὰς ἄσυλον.

Ἡ τροφή εἶναι ἐκλετὴ καὶ ἀφθονος διὰ τὴν πρώτην κλάσιν. Τὸ τέϊον καὶ ὁ κερὰς προσφέρονται εἰς πάντα τὰ γεύματα, ἀλλ' οὐδὲν ποτὸν πνευματώδες ἐπιτρέπεται νὰ πίνωσιν· οὗτος εἶναι ὁ αὐστηρὸς νόμος τοῦ οικήματος. Καὶ αὐτὸς ὁ ἐλαφρὸς καὶ ἀφρόδης Γερμανικὸς ζῆθος αὐστηρῶς ἀπαγορεύεται. Κατὰ τὰς πρώτας ἡμέρας μεγάλη ἐξασθένησις καταλαμβάνει τοὺς ὑποτρόφους, αἴφνης ἀποσπασθέντας τῆς προσφιλοῦς αὐτοῖς ἔξεως· εἶναι ἀνάγκη τινὰς αὐτῶν ὀλίγον κατ' ὀλίγον νὰ φέρωσιν εἰς τὴν ἐναντίαν διαίταν ἐμβάλλοντες ἐντός τινων ἐδεσμάτων ὀλίγην ρακὴν οὕτω θαμηθὸν ἐπιτυγχάνουσι τὴν τελείαν ἀποχὴν παντὸς ποτοῦ πνευματώδους. Εἰς οὐδὲν δ' ἀποτέλεσμα κατέληξε τὸ σχέδιον ἱατροῦ τινος προτείναντος ὅπως διὰ τῆς ἀναμίξεως εἰς τὰ φαγητὰ ἀφθόνου οἴνοπνεύματος ἐπιφέρωσιν αὐτοῖς ἀηδίαν τῶν πνευματωδῶν ποτῶν. Ἡ ὄσμη καὶ ἡ γεῦσις τοῦ προσφιλοῦς ποτοῦ ἀντὶ ν' ἀπωθήσῃ τὸν μέθυσον, ἀπ' ἐναντίας ἔτι μᾶλλον διεγείρει τὸ πάθος αὐτοῦ. Πῶς εἶναι δυνατόν διὰ τοιοῦτου τρόπου νὰ ἀπομάθῃ τις αὐτὸν τῆς κακῆς αὐτοῦ ἔξεως, ἀπ' οὗ ἐν τινι οικήματι ἐν

ταῖς Ἠνωμέναις Πολιτείαις οἱ φυλακισμένοι, μέθυσοι ἀδιόρθωτοι, κατώρθωσαν λάθρα διὰ τῆς ἀποστάξεως τοῦ πετρελαίου νὰ κατασκευάσωσι ποτὸν τι πνευματώδες ὑπερ μετ' ἄκρας ἡδονῆς ἔπινον;

Οἱ πλείστοι τῶν ὑποτρόφων τῆς νήσου *Ward*, οἱ σφόδρα ὑπὸ τοῦ πάθους κατεχόμενοι, μετὰ μεγάλης δυσκολίας ὑπέμενον τὴν νέαν διαίτην ἣτις ἐπεβλήθη αὐτοῖς. Προσβαλλόμενοι αἰφνιδίως ὑπὸ διψομανίας καὶ μὴ δυνάμενοι κατ' οὐδένα τρόπον ν' ἀντιστῶσιν εἰς αὐτὴν δραπετεύουν εἰς *N. Υόρκην*, ἔνθα περισυνάγουσιν αὐτοὺς ὅπως ἀλλοίους ἐπὶ τοῦ πρώτου καπηλείου εἰς ὃ εἰσέρχονται καὶ ἐπαναφέρουσι εἰς τὸ ἀποστρεφόμενον οἴκημα. Καὶ τοι δὲ δύσκολος τυγχάνει ἡ ἀπόδρασις ἐκ τῆς νήσου, μέγας ἀριθμὸς ὑποτρόφων δραπετεύει κατ' ἔτος. Κατὰ τὸ 1871 ὑπῆρχον ὑπὸ θεραπείαν ἐν τῷ ἀσύλῳ τῶν μεθύσων 1718 μέθυσοι ἄνδρες καὶ γυναῖκες, ἐκ τῶν ὁποίων 109 ἐδραπέτευσαν. Ἐκ τοῦ ὀλίκου ἀριθμοῦ τῶν ἐν τῷ ἀσύλῳ ἐνδαιτωμένων μεθύσων κατὰ τὸ 1871, τὸ τρίτον αὐτῶν ἦσαν γυναῖκες καὶ τὸ ἕκτον τῶν ὑποτρόφων ἀπέτισαν τὰ ἔξοδά των.

Κατὰ τὸ πέρυς τῆς θεραπείας αὐτῶν, οἱ μέθυσοι τοῦ ἀσύλου ἐπανακάμπτουσιν οὐκ ἄρα καὶ ταχέως ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ἐπανερχονται εἰς τὴν ὀλεθρίαν αὐτῶν ἔξιν. Ἡ ἐπὶ τῆς νήσου *Ward* διαμονὴ τῶν μεθύσων δὲν διαρκεῖ πλέον μνητῶν τινων ἢ ἔτους, οὐδόλως λυμβανομένης ὑπ' ὄψιν τῆς διὰ τῆς βίας ἢ τῆς ἐξ ἰδίας θελήσεως προσελεύσεως αὐτῶν. Οὕτω σπανίως τοσοῦτον βραχεῖα ἐν τῷ ἀσύλῳ διαμονή, καίτοι μέγας φροντίζουσιν ὅπως τοὺς ἀπομάκρύνωσιν ἀπὸ πάσης ἀποπειρᾶς ἢ περιστάσεως τοῦ νὰ πίνωσι καὶ νὰ μεθυσθῶσι, δύναται πραγματικῶς νὰ διορθώτῃ αὐτούς. Πολλοὶ αὐτῶν ἐξάκις ἀπεστάλησαν ἐν τῷ ἀσύλῳ κατεχόμενοι ὑπὸ κτηνώδους ὄλως μέθης· ἀπ' οὗ δὲ θεραπευθῶσι καὶ ἀπαλλαγθῶσι τοῦ φθοροποιῦ πάθους ἀπέρχονται οὐκ ἄρα. Ἐλάχιστοι ὠφελήθησαν τῆς διαμονῆς αὐτῶν, ἣτις οὐδέποτε ἐπὶ πολὺ παρατείνεται, καὶ ἐ-

κεῖνοι οἵτινες πραγματικῶς ἀπηλλάγησαν τοῦ πάθους ὀφείλουσι τὴν ἀποκατάστασιν αὐτῶν ταύτην εἰς τὴν εὐθείαν ὁδὸν, μᾶλλον εἰς τὴν ἰσχυρὰν αὐτῶν θέλησιν ἢ εἰς ἄλλην τινὰ αἰτίαν. Ὅσον ἀφορᾷ τοὺς καταδικασθέντας οὐδεμίαν πρέπει τις ἐξ αὐτῶν νὰ ἐλπίζῃ ἐπαισητὴν βελτίωσιν, διότι θεωροῦσιν ἑαυτοὺς, καὶ δικαίως, ὡς φυλακισμένους. Μόλις ἐλευθερωθῶσιν, ἐπαναρχίζουσι ἐπιμονώτερον νὰ πίνωσιν ἢ ἀποχὴ τῶν πνευμάτων ἐπὶ μᾶλλον διήγειρε καὶ ζωηρώτερον ἀνεργίσει ἐν αὐτοῖς τὸ πρὸ πολλοῦ κατευνασθὲν πάθος. Ἐν τῷ ἀσύλῳ εὐρισκόμενοι πρὸς ἓνα σκοπὸν ἀποβλέπουσι καὶ πρὸς αὐτὸν πεισματωδῶς στοχάζονται, τὸ νὰ προμηθεύωσιν λαθραίως οἴνοπνευμα ἐντός ἐσφραγισμένων φιαλῶν καὶ πολλάκις ἐπιτυγχάνουσι, διότι ἡ μανία ἐπινοεῖ, ὅπως εὐχαριστήσῃ ἑαυτὴν, τὰ μᾶλλον εὐφυῆ στρατηγήματα. Ἄν δ' ἀποτύχωσι, καταφεύγουσιν εἰς τὸ τελευταῖον μέσον ὑπερ μένει αὐτοῖς, τὴν φυγὴν.

Ἡ γενικὴ σχεδὸν ἰδέα περὶ τῶν ἀσύλων τούτων τῶν μεθύσων εἶναι ὅτι σπανίως καταλήγουσιν εἰς τὸ προσδοκώμενον ἀποτέλεσμα. Τούτου ἕνεκα ἐσχάτως ἐγένετο πρότασις ἐν τῇ φιλανθρωπικῇ καὶ προστατευτικῇ ἐταιρίᾳ τῆς *N. Υόρκης* νὰ καταργήσῃ τὸ ἐπὶ τῆς νήσου *Ward* ἄσυλον, ἢ τοῦλάχιστον ἐπ' ἄλλον τινὰ προορισμὸν νὰ τρέψωσιν αὐτό· ἀλλὰ τὸ συμβούλιον τῆς ἐταιρίας δικαίως ἀντέστη εἰς τοὺς ἐφόρους, ὑπενθυμίσαν αὐτοῖς ὅτι ἐκεῖνο ὑπερ πρᾶξις τις νομοθετικὴ διέταξεν αὐτὴ καὶ μόνη δύναται νὰ τὸ καταργήσῃ. Ἄλλοι δέ τινες, οὐχ ἦττον φρόνιμοι, ἀπεφάνθησαν ὅτι πολὺ ἐσπευδὸν νὰ καταδικάσωσιν ἱδρυμα ὑπερ μόλις τὸ ἕκτον τῆς συστάσεως αὐτοῦ ἠρίθμει ἔτος, καὶ ὅτι ἦτο καλὸν νὰ περιμένωσιν νέας καὶ τελειότερας ἀποπειρᾶς. Οὕτως ἀπεφάσισαν νὰ μένωσιν τὰ πράγματα ὡς εἶχον ἐν τῇ ἀνωτέρᾳ ἐκτεθείσῃ καταστάσει μέχρι νεωτέρας διαταγῆς. Ἐκεῖνο ὑπερ πάντων τῶν λοιπῶν ἐπεθύμουν οἱ ἔφοροι ἦτο τὸ κατὰστημα νὰ ἐπαρκῆ διὰ τῶν ἐσόδων του εἰς τὰ ἔξοδα· διότι πᾶσα ἐπιχείρησις ἐν

Ἄμερικῇ πρέπει νὰ φέρῃ καὶ τὸ ὑλικὸν πρὸς συντήρησιν ὄφελος. Τὸ κατὰστημα δὲ τοῦτο οὐ μόνον ὑλικὸν ὄφελος δὲν παρείχεν, ἀλλ' ἔφερε καὶ σημαντικὴν τινα κατ' ἔτος ζήμιαν. Δαπανῶσι περὶ τὰς 400,000 φράγκων ἐτησίως, εἰσπράττουσι δὲ 60,000 ἀπὸ τοὺς πληρόντας ὑποτρόφους, ὥστε μένει ἔλλειμμα ἐτήσιον 40,000. Ὁ ἀριθμὸς τῶν πληρόντων ὑποτρόφων οὐδέποτε ἀνῆλθεν ἐκεῖνον, ὅστις ὄφειλε νὰ ἦναι, διότι οὐδεὶς προσέρχεται οἰκιοθελῶς νὰ διορθωθῇ ἐν τῷ ἀσύλῳ, ὀλίγοι δὲ τολμῶσι νὰ ὀδηγήσωσι τοὺς οἰκείους αὐτῶν, ἐκτὸς κατεπειγούσης ἀνάγκης καὶ εἰς τὰς δύο περιπτώσεις. Τὸ πάθος τῆς μέθης ἔτι σφοδρότερον τοῦ καπνοῦ καταλέγεται ἐν ταῖς σχεδὸν ἀνιάτοις νόσοις, ὃ δ' ἀδιόρθωτος ἀσθενῆς ἀθετεῖ συνήθως ὅλας τὰς διαταγὰς τοῦ ἱατροῦ. Πρὸς τί ὄφελουσι δεκάδες τινὲς ἀνθρώπων ἐν θεραπείᾳ, μεταξὺ ἐνὸς ἑκατομμυρίου πλήθους περιλαμβανόντος τασούτους πεισματώδεις μεθύσους!

Ἐραίαν τινὰ πρῶτην τοῦ Σεπτεμβρίου ἐπέβημεν τοῦ ἀτμοπλοίου «*Τερψιθέας*» μετ' ἀδείας τῶν ἐφόρων ὅπως ἐπισκεφθῶμεν τὸ ἄσυλον τῶν μεθύσων. Ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ἀτμοπλοίου πλείστοι ἄλλοι ἐπέβησαν ἀπερχόμενοι πρὸς ἐπίσκεψιν εἴτε τοῦ αὐτοῦ ἀσύλου εἴτε ἄλλου τινὸς οικήματος. Ἐν αὐτῷ ὠδήγησαν μεθύσους τινὰς, δύο τρελλοὺς, κόρας τινὰς καὶ τινὰς ἀγυῖοπαιδας. Οἱ πλείστοι αὐτῶν συνήθησαν τὴν προτεραίαν νόκτα καὶ ἐξετασθέντες τὴν πρωτῆν διὰ τρόπον ὅπως βιαστικοῦ ἐπέμποντο εἰς τὸ σωφρονηστῆριον· ἀλλοίμονον εἰς ἐκεῖνον ὅστις ἐν ταῖς Ἠνωμέναις Πολιτείαις δὲν ἔχει χρήματα ἢ προστασίαν! Ἀπαντες ἐρίφθησαν ἐν τῷ βᾶθει τοῦ πλοίου. Ἐπειδὴ ἐν τοῖς σταθμοῖς ἐν οἷς ὄφειλον ἕκαστον ν' ἀποβιβάσωσι, τινὲς ἐξ αὐτῶν ἐπέμενον ὅπως μείνωσιν ἐπὶ τοῦ πλοίου, ἢ πολιτικὴ ἀρχὴ πολλάκις ἠναγκάζετο νὰ παλαίσῃ πεισματωδῶς ὅπως ἀποβιβάσῃ αὐτοὺς ἐπὶ τῆς παραλίας. Οἱ ἐπιβάται ἐβλεπον τὴν εἰς ἕκαστον ταξείδιον συνήθη ταύτην σκηνὴν γελῶντες. Γαλλίς τις πορευομένη πρὸς

ἐπίσκεψιν τοῦ συζύγου τῆς ἐν τῷ οἰκήματι τῶν τρελλῶν μετὰ τῆς ὁποίας ἀπεβίβασθημεν ἐπὶ τῆς προκυμαίας τῆς νήσου Ward, μοι εἶπεν ὅτι εἰς πλείστας τοιαύτας δυσαρέστους σκηνάς παρεστάθη.

Ὁ διευθυντὴς τοῦ ἀσύλου τῶν μεθύσων, νέος τις Ἀμερικανὸς ἰατρὸς, πρό τινας χρόνου ἐν αὐτῷ διορισθεὶς, μᾶς ὑπεδέχθη λίαν φιλοφρόνως, ἀναλαβὼν ὁ ἴδιος ὅπως μᾶς ὀδηγήσῃ εἰς τὴν ἐπίσκεψιν τοῦ ἀσύλου, ὑπερ ἐτέθη ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν αὐτοῦ. Τὰ πάντα εὐρίσκοντο ἐν τάξει ὡς ἐν τοῖς οἰκογενειακοῖς ξενοδοχείοις τοῖς ἰδιαζόντως ἐν ταῖς Ἠνωμ. Πολιτείαις εὐρισκομένοις. Ὑπάρχουσιν ἐν αὐτῷ αἴθουσαι τοῦ σφαιριστηρίου ἀναγωνιστήριον καὶ μακροὶ διάδρομοι διὰ περιπάτου. Ἐκ τῶν ἐξωστῶν τῶν βλεπόντων ἐπὶ τῆς νήσου, τοῦ ποταμοῦ καὶ τῶν ἀνθούτων παραλίῶν τῆς Μακρᾶς νήσου, ἡ θέα εἶναι μαγευτικὴ. Τρόφιμοὶ τινες ἔχουσιν ἰδιαιτέρα οἰκήματα, δύνανται μάλιστα νὰ τρώωσιν ἐν ταῖς οἰκογενεαῖς των. Ἐν τῷ ἐστιατορίῳ ἢ τράπεζα παρατίθεται μετὰ μεγίστης φιλοκαλίας, περιέχουσα ἐκλεκτὰ φαγητά. Πληρόνων δύνανται τις πᾶν ὅ,τι ἐπιθυμῆι νὰ ἔχῃ, ἐκτὸς οἴνου καὶ πνευματ. ποτῶν ἢ χρῆσις τοῦ καπνοῦ εἶναι εἰς πάντας ἐλευθέρα. Ἐν τῷ οἰκήματι τούτῳ ἐλλείπει ἢ εὐφροσύνη καὶ ἢ φαιδρότης. Οἱ ὑπότροφοι μᾶς ἐφάνησαν ἥττον κοινωνικοὶ, προτιμῶσι δὲ τὴν μοναξίαν, ἔχουσι τὴν ὄψιν τεταραγμένην καὶ κατάπονον, τὸ ὄμμα ἠλίθιον καὶ βλοσυρὸν, τὴν δὲ σάρκα αὐτῶν χαλαρὰν καὶ ὠχρὰν—ἰδιάζον χαρακτηριστικὸν τῶν μεθύσων τῆς χώρας ταύτης. Οὗτοι οὐδέποτε εὐφραίνονται καὶ ὅταν ἀκόμη πίνωσιν, οὐδέποτε δὲ ἄδουσι τὰ εὐθυμα ἐκείνα ἄσματα ὅπως οἱ ἄλλοι μέθυσοι συνειθίζουσι. Τέλος οὐδεμίαν λύπην ἢ αἰσχύνην αἰσθάνονται ἐν τοιοῦτῳ οἰκήματι ἑρῶμενοι. Τινὲς αὐτῶν, ἐπειδὴ αὐθόρμητως προσῆλθον ὅπως ὑποβληθῶσιν εἰς τὴν δίαιταν τοῦ οἰκήματος, μᾶς ἐθεώρουν μετ' ἄκρας ἀδιαφορίας, οὐδένα χαιρτισμὸν πρὸς ἡμᾶς ἀπευθύνοντες, ἄλλοι δὲ διὰ τῶν ἡμιανεωγμένων θυρῶν ἐφαινότο

νωχελῶς κείμενοι ἐπὶ τῆς κλίνης αὐτῶν ἢ κινούμενοι ἐν τῇ Ἀμερικανικῇ καθέκτα τῇ ὁμοιοζούσῃ πρὸς κοιτίδα. Οἱ διὰ τῆς βίας ἐν αὐτῷ εἰσαχθέντες ἔχουσι φαιδρότερον τὴν ὄψιν, ὑπηρετοῦσι δ' ἐν τῇ οἰκίᾳ διαφόρους ἐργασίας ἐκτελοῦντες.

Ἐσπεύσαμεν νὰ ἐξέλθωμεν ἐκ τῆς ἀτμοσφαιρας τῆς κατηρείας καὶ τῆς ὑποχονδρίας τῆς ἐν τῷ οἰκήματι τούτῳ ἐπικρατούσης. Περαιόντες δὲ τὴν ἐπίσκεψιν ἡμῶν ἐρρίψαμεν βλέμμα ἐπὶ τοῦ διαμερίσματος τῶν ἀπομάχων τῶν κατοικούντων ἐν τῇ μιᾷ πτέρυγι τοῦ οἰκήματος. Εἰς τινῶν μέτρων ἀπόστασιν ὁποία μεγίστη μεταβολή! Ἐν ταῦθα βλέπει τις ὄψεις φαιδρᾶς ἀρήϊον ἀποπνεούσας, χαριέστας, φιλοφρόνους, λαμπρυνόμενας δὲ συνήθως ὑπὸ τραύματος τῶν μᾶλλον τιμίων ἢ ὑπὸ τῆς στερήσεως βραχίονος ἢ κνήμης. Ἐγείρονται κατὰ τὴν προσέγγισιν ἡμῶν χαιρετώματες στρατιωτικῶς καὶ οἰκείως μεθ' ἡμῶν συνομιλοῦντες. Ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν ἀνέρχεται εἰς τινὰς ἑκατοντάδας, ἅπαντες δὲ εἶναι πειθήνιοι! πολλὰς δ' ὁπόταν δύνονται, ἐργάζονται εἰς τινὰ ἐλαφρὰν ἐργασίαν. Οἱ ἔχοντες εἰσὸδμὰ τι πορεύονται κατὰ τριμηνίαν ἐν Ν. Ὑόρκῃ ὅπως παραλάβωσιν αὐτό. Μεγάλως δ' ἀγαπῶντες τὴν ἀνάγνωσιν, ἐπιτρέπεται αὐτοῖς νὰ λαμβάνωσι βιβλία ἐκ τῆς βιβλιοθήκης τοῦ ἀσύλου, ἐνθα οἱ μέθυσοι οὐδόλως ἀναγινώσκουσι. Πρὸ τινῶν ἐτῶν σεβάσμιός τις εἰς τὸ παρακείμενον νοσοκομεῖον τῶν μεταναστῶν ἐφορεύων, ἔπεμψεν αὐτοῖς βιβλία τινὰ θρησκευτικὰ ταῦτα πλείστας ὅσας φορὰς τ' ἀτέγνωσαν ὡς εἰ ἐπρόκειτο περὶ μυθιστοριῶν.

Τὸ πλείστον τῶν μεγαλουπόλεων τῶν Ἠνωμ. Πολιτειῶν ἔχουσιν οἰκήματα διὰ τοὺς ἀπομάχους, ἀλλ' ἀμφιβάλλομεν ἂν ἄλλη τις πόλις ἔχῃ οἰκίαν ἐν γραφικωτέρῃ, εὐαερωτέρῃ καὶ καταλληλοτέρῃ θέσει κείμενον. Ἡ νήσος Ward φυσικῶς ὠριστο ὅπως ἐκ πάντων τῶν φιλανθρωπικῶν αὐτῆς ἰδρυμάτων αὐτὴ δεχθῆ τοὺς ἀνδρείους προμάχους τῆς πατρίδος.

Ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ. Δ.

Εἰς Ἰθνην.

Ψάλλει; χαρμόδυνα, πτηνὸν, Σειρήνος ἔχεις στόμα,
Μέχρις αὐτῆς τὸ ἄσμα σου εἰσδύει τῆς ψυχῆς,
Καὶ ὅμως πρέπει ἄφρονον, οἰκτρὸν νὰ πέσης πτώμα.
Ὁ χρόνος εἶνε πάντοτε τῶν τέρψεων βραχύς.

Ἐἶπα' καὶ τὸ ὀλέθριον ἐκσφενδονίσας βέλος,
Αἰμόφυρτον κατέρριψα τὸ τέκνον τοῦ αἰθέρος,
Τῆς γοητείας ἔμεινεν ἡμιτελὲς τὸ μέλος,
Ἀπόλεσε τὴν γλῶσσάν του τὸ ἔαρ καὶ ὁ ἔρως.

Ἦ φίκα' εἰς τὸν εὐφρόσυνον δρυμῶνα διεχύθη.
Περίτρομα ἐσίγησαν τῶν πετεινῶν τὰ πλήθη
Καὶ ἀλλαχοῦ ἐτράπησαν ζητοῦντα σωτηρίαν.
Ἐγὼ δὲ κύψας ἔλαβον τὴν ἄγραν τὴν ἀθλίαν.

Πλὴν βλέμμα μοι ἐτόξευσε ἐλέγχου καὶ ὀδύνης,
Ὡς νὰ μοι ἔλεγε, σκληρὲ! τί σ' ἔπταισα καὶ πίνεις
Τὸ αἷμά μου; Φεῦ! διατὶ εἰς ἔρωτος ἐκχύσεις
Εἰς τὴν αὐγὴν τοῦ βίου μου, τὸν βίον μου νὰ κλείσῃς;

—Καὶ τί, ταλαίπωρον πτηνὸν, νὰ πέσης δὲν προκρίνεις,
Πρὶν μαραμένον, ἄθλιον, θῦμα σκληρᾶς ὀδύνης
Τὴν ὠραν τῆς γεννήσεως στενάζον βλασφημῆσης
Καὶ ἐπὶ κλίνης συμφορῶν σπαράττον τελευτήσης;

Δὲν εἶναι προτιμότερον νὰ ἀποθάνῃς ψάλλον,
Μὲ μέλη πανηγύρεως τὸ ἄχθος ἀποβάλλον
Τῆς ὕλης, ἥτις τὸν λαμπρὸν τοῦ οὐρανοῦ σπινθῆρα
Εἰς τὴν φρικώδη τῶν Μαιρῶν ἐξευτελίζει χεῖρα;

—Ἀλλὰ ἠγάπων, ἄνθρωπε, θὰ εἶπῃς, ἠγαπώμην,
Ἐν τέρψει δι' ὑμέναιον γλυκὺν ἠτοιμαζόμεν
Κ' εἰς τέρψεις πλέον, ἔψαλλον τὸ τρυφερόν του ἄσμα
Ἦμην τὸ εὐτυχέστερον ἐπὶ τοῦ κόσμου πλάσμα.

—Εὐτύχεις, λέγεις; σκοτεινὴ ἐκάλυπτε νεφέλη
Τὸν ὀφθαλμὸν σου, νήπιον, καὶ φεῦ νὰ διακρίνῃ
Τὸν Ἄδην δὲν ἠδύνατο εἰς ἓν κλαυθμοὶ καὶ θρήνοι
Ἀντιβοοῦν αἰώνια, ἀπελπισίας μέλη.

Ααλείς ὑπὸ τοῦ ἔρωτος τὸ πρίσμα τὸ ὠραῖον
 Ἄλλ' οἱ κενοὶ πομφόλυγες ὀλίγον διαρκουσι.
 Τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐκπλήττουσι, τὰ στήθη συγκινουσι
 Καὶ πάραυτ' ἀφανίζονται, καὶ δὲν ὑπάρχουν πλέον.

Κ' ἐμὲ αὐτὸν ἠπάτησαν πολλάκις ἡ νεότης,
 Τὰ θέλητρα τοῦ ἔρωτος, ἡ ἀστραπή τοῦ κάλλους,
 Ἄλλ' ἦσαν πάντα ὄνειρα, φεῦ! πάντα ματαιότης
 Κ' ἐξαίφνης ἐναυάγησα εἰς τρομερὰς ὑψάλους.

Πίστευσον, δὲν ἀπώλεσας, ἢ μόνον φροῦδα νέφη
 Δι' ὧν συνήθως ἡ ζωὴ ἐξαπατᾷ τὰ βρέφη.
 Οὐδὲν τὰ πορφυρόχρυσά ἐγκλείουν χρώματά των,
 Ἡ μόνον μάταιον ἀτμὸν, ἀπάτην τῶν ὀμμάτων.

Εἶθε ὡς σὺ τῶν θελλῶν τῆς γῆς νὰ ἠδυνάμην
 Ρίπτων τὸ φροῦδον ῥάκος μου, ν' ἀπαλλαγῶ ὁμοίως.
 Πλὴν, φεῦ! πολλὰ καθήκοντα κρατοῦσι τὴν παλάμην,
 Καὶ ζῶ διότι ὠφελεῖ ὁ δυστυχῆς μου βίος.

Ἀθήναι κατ' Ἀθῶνον. 1865.

Η. ΜΑΤΑΡΑΓΚΑΣ.

ΑΙ ΕΙΣ ΜΕΓΑ ΥΨΟΣ ΑΝΑΒΑΣΕΙΣ.

Ὁ ἀήρ εἶναι περὶ τὴν γῆν ὡς εὐρύ τι δο-
 χεῖον, ἐξ οὗ πάντα τὰ ὄντα ἀντλοῦσι τὴν
 ζωὴν. Τὸ ἀερώδες τοῦτο περικάλυμμα συν-
 τίθεται ἀπὸ ὀξυγόνου καὶ ἄζωτον· ἀλλὰ
 τὸ ὀξυγόνον, τὸ κύριον αἷτιον τῆς διπλῆς
 καύσεως, ἥτις, ὑπὸ τὰ ὀνόματα ἀναπνοῆ
 καὶ διαπνοῆ, φθείρει καὶ ἀνανεώνει τὴν ὕ-
 λην τῶν ζώντων σωματίων, τὸ ὀξυγόνον
 κατὰ τὸ πέμπτον μόνον εὐρίσκεται ἐν τῷ
 μίγματι τούτῳ. Αὕτη βεβαίως εἶναι ἡ δό-
 σις ἡ ἀρμόζουσα πρὸς συμπλήρωσιν τῶν
 ζωϊκῶν ἐνεργειῶν. Τὸ ἄζωτον, τετρακίς ἀ-
 φθονώτερον, δὲν παρεμβαίνει ἀπ' εὐθείας
 εἰς τὰς λειτουργίας τῆς ζωῆς, ἀλλ' ἀποτε-
 λεῖ μετὰ τοῦ ὀξυγόνου τὸ ἀόρατον ἐκεῖνο
 περικάλυμμα ὑπερ φέρει πίεσιν ἐφ' ἡμῶν
 16,000 περίπου χιλιογράμμων, συνθλίβει
 δὲ τοὺς ἴστους ἡμῶν, ἵνα διατηρῆ τὴν ἐλα-

στικότητα αὐτῶν. Ἡ πυκνότης αὕτη τοῦ
 ὀξυγόνου καὶ ἡ πίεσις, ἣν ἀπαντῶμεν εἰς
 τὰ κατώτερα στρώματα τῆς ἀτμοσφαιρας,
 εἰσὶν νόμοι σπουδαῖοι τῆς ὑπάρξεως ἡμῶν·
 αὗται περιγράφουσι τὸ στάδιον τῆς ἐνερ-
 γείας ἡμῶν, ὀρίζουσι τὸ ὕψος εἰς τὸ ὁ-
 ποῖον ἐπιτρέπεται ἡμῖν νὰ ὑψωθῶμεν ὑπε-
 ράνω τῆς γῆτιν ἐπιφανείας, οὐδόλως δὲ ἀ-
 τιμωρητὶ ὁ ἄνθρωπος δύναται νὰ παρ-
 τεῖν τὸν δεσμὸν ὅστις συνδέει αὐτὸν μετὰ
 τῆς γενεθλείου γῆς. Πρόσφατος καταστρο-
 φὴ καταπλήξασα καὶ συγκινήσασα τὸν ἐ-
 πιστήμονα κόσμον ἀρκούντως ἀπέδειξε
 τοῦτο.

Ποῦ εἶναι τὸ ὄριον τῆς ἀτμοσφαιρας ἡ-
 μῶν; μέχρι τίνος σημείου ἀνέρχονται τὰ
 τελευταῖα μέρη, τὰ κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ
 μᾶλλον σπάνια τοῦ ἀέρος; Τὸ ζήτημα τοῦ-
 το τῇ ἀληθείᾳ δὲν ἔτυχεν εἰσέτι λύσεως
 ἱκανῆς. Πᾶν ὅ,τι γνωρίζομεν εἶναι ὅτι ἡ
 πυκνότης τῆς ἀτμοσφαιρας ἐλαττοῦται βρα-

δέως καὶ κανονικῶς πρὸς τὸ ἐπάνω. Ἐν
 ταυτῷ δ' ὅτι ἡ πυκνότης ἐλαττοῦται τὴν
 πίεσιν, ὁ δὲ νόμος τῆς ἐλαττώσεως ταύ-
 τῆς εἶναι ἀρκούντως γνωστὸς, ὅπως δυνηθῆ
 τις νὰ συμπιράνῃ τὸ ὕψος εἰς τὸ ὅποιον
 ὑψοῦται διὰ τοῦ βρομέτρου. Αἱ χιονο-
 σκέπαστοι κορυφαὶ τῶν ὄρεων τῆς κεντρι-
 κῆς Ἀσίας φθάνουσι σχεδὸν εἰς ὕψος 9,000
 μέτρων· διὰ τοῦ ἀεροστάτου τὸ ὄριον τοῦ-
 το τὸ ὑπερέβησαν. Εἰς τὰ σκοτοδιναίαις ἐ-
 πιφέροντα ταῦτα ὕψη, ἡ πίεσις δὲν εἶναι
 πλέον τοῦ τρίτου τῆς ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας
 τῆς θαλάσσης· εἶναι μόνον, ὡς λέγεται, τὸ
 τρίτον τῆς ἀτμοσφαιρας. Περὶ τὰ 50 χι-
 λιόμετρα ὑπολογίζεται ὅτι ὁ ἀήρ θὰ ἦναι
 ἔτι ἀραιότερος ἢ ἐν τῷ κενῷ τῷ παραγομέ-
 νῳ διὰ τῶν καλλιτέρων πνευματικῶν μη-
 χανῶν.

Ἐὰν ἅπασα ἡ γῆτιν ἀτμοσφαῖρα συν-
 εθλίβετο οὕτως, ὥστε νὰ λάβῃ πανταχοῦ
 τὴν αὐτὴν πυκνότητα ὡς ἐπὶ τῆς ἐπιφα-
 νείας τῆς θαλάσσης, θὰ ἐσχημάτιζε μόνον
 στρώμα 8 χιλιομέτρων πάχους, ὅπερ ἤθε-
 λον ὑπερβαίνει αἱ κορυφαὶ τῶν Ἰμαλαῶν
 ἀλλ' ἡ βαθμιαία ἀραίωσις τοῦ ἀέρος εἰς τὰ
 ὑψηλὰ μέρη καθιστᾷ ἐκεῖ τὴν ἀτμοσφαῖραν
 ἀκατάλληλον πρὸς κατοικίαν τοῦ ἀνθρώ-
 που. Οἱ περιηγηταὶ οἱ ἐπιχειροῦντες τὴν
 ἀνάβασιν ὑψηλῶν ὄρεων αἰσθάνονται χαύ-
 νωσιν καὶ καχεξίαν ἐνίοτε μέχρι συγκοπῆς·
 ἡ ἀναπνοὴ ταράττεται, ἐνίοτε δ' αἷμα ἐ-
 ξέρχεται ἐκ τῆς ρινός, τῶν χειλέων, τῶν
 οὐλῶν· ταῦτα εἶναι τὰ καλῶς ἐγνωσμένα
 συμπτώματα τῆς ἀσθενείας τῶν ὄρεων,
 ἀρχόμενα γενικῶς νὰ ἀναφαίνωνται, ἅμα
 διέλθῃ τις 3,000 μέτρων ὕψος. Οἱ ἀερο-
 ναῦται αἰσθάνονται τὴν καχεξίαν ταύτην
 μόνον εἰς ὕψος πολὺ ἀνώτερον, ἀναμφιβό-
 λως ὡς ἀνερχόμενοι ἄνευ σωματικοῦ κό-
 που. Δι' αὐτοὺς ὁμοῦς ὁ κίνδυνος εἶναι πολ-
 λὸ σπουδαιότερος ἔνεκεν τῆς ταχύτητος
 μεθ' ἧς ὑπερπηδοῦν τὰ διαδοχικὰ στρώ-
 ματα, ὅτε τὸ ἀερώσατον, αἶφνης ἐκκενωθέν-
 τος τοῦ ἔρωτος, πηδᾷ πρὸς τὰ ἀνώτατα
 στρώματα, ἢ ὅτε ἀνοίγων τὸ ἐπίπωμα ὁ
 ἀερονάυτης καταβιβάζει αὐτὸ πρὸς τὴν γῆν.

Αἱ αἰφνίδιαι αὗται μεταβολαὶ καθίσταν-
 ται τὸ αἷτιον δυστυχημάτων μᾶλλον ἢ
 ἦττον σπουδαίων, ἅμα τις εἰσέλθῃ εἰς τὴν
 ἀφιλόξενον ζώνην, ἐνθα ὁ ἀήρ εἶναι ἀνεπαρ-
 κῆς πρὸς ἀναπνοήν.

Ἡ πρώτη ἀνάβασις εἰς μέγα ὕψος ἐγέ-
 νετο τὸ 1803 ὑπὸ τοῦ Robertson καὶ
 Lhoest δι' ἀεροστάτου πεπληρωμένου μὲ
 αἰρίων. Τὸ ἐπόμενον ἔτος ὁ φυσιολόγος Gag-
 Lussion ὑψώθη εἰς 7,000 μέτρων, εἶδε δὲ
 τὸ θερμόμετρον καταβιβάσθαι εἰς τοὺς 40
 βαθμοὺς ὑπὸ τὸ μηδενικόν, ἐνῶ κατὰ τὴν
 ἀναχώρησιν ἐδείκνυνεν 28 βαθμοὺς. Μετὰ
 τεσσαράκοντα ἔξ ἔτη, τῷ 1850 τουτέστι,
 νέα ἀνάβασις εἰς μέγα ὕψος ἔλαβε χώραν
 πρὸς τὸν σκοπὸν ἐπιστημονικῶν παρατηρή-
 σεων παρὰ τῶν κυρίων Barral καὶ Bixio.
 Οἱ ἀτρόμητοι ἀερονάυται οὗτοι εἶχον ἀπο-
 φασίσει νὰ διερευνησῶσι τὰς παγωμένας ἐ-
 ρήμους, ὅσαι ἔχουσιν ἑκτασιν πλέον τῶν
 40,000 μέτρων. Μετὰ τὴν πρώτην ἀπο-
 τυχίαν ἠδυνήθησαν εἰς δεύτερον ταξίδιον
 νὰ ὑπερβῶσι τὰς 7,000 μέτρων. Εἶδον τὸ
 θερμόμετρον κατελθόν εἰς 39 βαθμοὺς,
 καὶ ἐδυνήθησαν νὰ ἐνεργήσωσι πληθύν παρα-
 τηρήσεων ἐπὶ τῶν χημικῶν συνθέσεων, τῆς
 θερμοκρασίας καὶ τῆς ὑγρασίας τοῦ ἀέρος,
 ἐπὶ τῆς δυνάμεως τῶν ἡλιακῶν ἀκτίνων,
 τῆς θερμοκρατικῆς δυνάμεως τῶν νεφῶν κτλ.

Τὰ πολλὰ ταξείδια τοῦ K. Glaisher
 συνετέλεσαν πολὺ πρὸς διασάφησιν τοῦ νό-
 μου τῆς ἐλαττώσεως τῆς θερμοκρασίας ἀ-
 ναλόγως τοῦ ὕψους. Ἡ ἀπόψη τῶν ἀε-
 ρίων στρωμάτων εἶναι κατὰ πρότον τα-
 χυτάτη, ἔπειτα βραδυτέρα καθ' ὅσον ὁ
 ἀήρ καθίσταται σπανιώτερος· κατὰ μέσον
 ὄρον, χάνει τις 5 βαθμοὺς, ὅταν ἀνέρχε-
 ται ὕψος χιλίων μέτρων. Τὴν 5 Σεπτεμ-
 βρίου 1862 ἔλαβε χώραν ἡ ἀξιωματιό-
 νευτος ἀνάβασις, καθ' ἣν ὁ Glaisher καὶ
 Coxwell ὑπερέβησαν τὸ ὕψος τῶν 9,000
 μέτρων. Στιγμὴν τινα, ἀφοῦ ἐβεβαιώθη
 ὅτι τὸ βαρόμετρον ἐδείκνυε 40 πόδας καὶ
 ὅτι κατήρχετο ταχέως, ὁ Glaisher ἠσθάν-
 θη ἑαυτὸν παραλύσαντα, τυφλωθέντα, ἀ-
 νίκανον νὰ προσφέρῃ μίαν λέξιν· ἔπειτα ἀ-

πώλεσεν έντελῶς τὴν αἴσθησιν, ἔμινε δὲ εἰς τὴν κατάστασιν ταύτην ἐπὶ ἑπτὰ λεπτά. Ἀφυπνίσθη ὑπὸ τοῦ συντρόφου του, ὅστις ἔλεγεν αὐτῷ νὰ ἐπαναλάβῃ τὰς παρατηρήσεις του. Ὁ *Coxwell* ὑποχρεοῦτο νὰ ἐξέρχεται τῆς λέμβου καὶ νὰ ἀναρριχᾶται ἐπὶ τοῦ δικτύου, διὰ νὰ λάβῃ τὸ σχοινίον τοῦ ἐπιπώματος, ὅπερ εἶχε περιτυλιχθῆ ἕνεκεν κυκλοτερῶν κινήσεων τῆς σφαίρας· ἐκ τοῦ ψύχους ἀπώλεσε τὴν χρῆσιν τῶν χειρῶν του, καὶ ὄφειλε νὰ ἀφήσῃ ἑαυτὸν ὀλισθαίνοντα ἐπὶ τῶν σχοινίων, ἵνα ἐπανεέλθῃ εἰς τὴν λέμβον ἔνθα ὁ *Glaisher* ἦτο ἐξηπλωμένος ὑπτιος. Λαμβάνει τότε τὸ σχοινίον διὰ τῶν ὀδόντων, καὶ διὰ βιαίας κινήσεως κατορθώνει νὰ ἀνοίξῃ τὸ ἐπίπωμα· τὸ ἀερόστατον ἐστάθη, εἶτα κατήλθεν. Ὁ *Glaisher* νομίζει ὅτι ἔφθασαν εἰς ὕψος 11,000 μέτρων. Μεταξὺ τῶν δύο παρατηρήσεων τοῦ βαρομέτρου ἄς αὐτὸς ἔκαμεν εἰς 8,900 μέτρων, πρὶν καὶ μετὰ τὴν λειποθυμίαν του, παρήλθον 13 λεπτά· κατὰ τὴν στιγμὴν τῆς πρώτης ἀνήρχοντο μετὰ ταχύτητος 300 μέτρων· κατὰ τὴν στιγμὴν τῆς δευτέρας ἡ κἀθοδος ἐγένετο μετὰ διπλασίας ταχύτητος. Ἐκ τῶν δεδομένων τούτων ὁ *Glaisher* εὕρισκε ὅτι τὸ ἀερόστατον ὄφειλεν ἀκόμη νὰ ὑψωθῆ 8 ἢ 9 λεπτά καὶ νὰ διατρέξῃ κἀθετον ὁδὸν 2,650 μέτρων, ἅτινα προστιθέμενα εἰς τὸ ἤδη διανυθὲν διάστημα, δίδει ἀποτέλεσμα πλέον τῶν 11,000 μέτρων· ἀλλ' εἶναι φανερόν ὅτι ἡ πρὸς τὰ ἄνω ταχύτης ἔπρεπε βαθμυθδὸν νὰ βραδύνῃ, ὡς ἐκ τούτου δὲ ἡ διανυθεῖσα ὁδὸς κατὰ τὰ 13 λεπτά ἦτο μόνον τὸ ἥμισυ τοῦ εὐρεθέντος παρὰ τοῦ *Glaisher* ἀριθμοῦ· εἶναι πιθανόν ὅτι δὲν ὑπερέβη τὰς 40,000 μέτρα.

Ἡ γαλλικὴ ἐταιρία τῶν ἐναερίων ταξειδίων ἀπεφάσισε πρὸ πολλοῦ νὰ ἐπιχειρήσῃ ἀναβάσεις εἰς μέγα ὕψος. Τὴν 22 Μαρτίου 1874 οἱ *K. K. Crocé Spinelli* καὶ *Sivel*, διὰ τοῦ ἀερόστατου *Πολικός ἀστήρ*, ὑψώθησαν εἰς 7,300 μέτρων. Ἐφερον σφαίραν πλήρη ὀξυγόνου, παρασκευασθέντος παρὰ τοῦ *K. Paul Bert*, τοῦ σοφοῦ καθη-

γητοῦ τῆς φυσιολογίας ἐν τῇ σχολῇ τῶν ἐπιστημῶν ἐν Παρισίοις. Ὅτε ὁ *Crocé Spinelli* δὲν ἀνέπνεε πλέον ὀξυγόνον, ὑποχρεοῦτο νὰ κἀθηται ἐπὶ σάκκου ἔρματος καὶ νὰ μένῃ ἀκίνητος εἰς τὴν θέσιν ταύτην. Κατὰ τὴν εἰσπνοὴν τοῦ ἀερίου, ἤσθάνετο ἑαυτὸν ἀναγεννώμενον, μετὰ δεκάδα δὲ εἰσπνοῶν ἠδύνατο νὰ ἐγερθῆ, νὰ ὀμιλῇ καὶ νὰ ἐπαναλάβῃ τὰς παρατηρήσεις αὐτοῦ. Χάρης εἰς τὴν προμήθειαν τοῦ ὀξυγόνου, οἱ δύο ἀεροναῦται ἐπανήλθον ἄνευ δυστηχῆματος ἐκ τῆς ἐκδρομῆς των ἐν τοῖς ἀνωτάτοις στρώμασι τῆς ἀτμοσφαίρας. Οὐδεὶς ἐκ τῶν δύο ὑπέφερον αἱμορραγίαν, καίτοι τῆς ὕψους αὐτῶν καταστάσεως, λίαν ἐρυθρὰς τῶν δὲ χειλέων σχεδὸν μελανῶν, ἐνῶ τὸ μέτωπον ἐφαίνετο ὡς διὰ μαγγάνου συνεσταλμένον.

Τὸ ἔτος τοῦτο ἡ ἐταιρία τῶν ἐναερίων ταξειδίων ὠργάνισε δύο νέας ἀναβάσεις· ἀνάβασιν ἐπὶ πολὺ διαρκέσασαν καὶ ἰδίαν εἰς μέγα ὕψος. Ὅσως ἐπιχειρήσῃσι διὰ τοῦ ἀερόστατου πλήρεις μετεωρολογικὰς σπουδὰς, ἐφάνη ἀναγκαία ἡ ἐπὶ πολὺ διαμονὴ ἐν τῇ ἀτμοσφαίρᾳ, ἵνα ἀριθμῆσῃσι τὰς μεταβολὰς ἃς ὑφίστανται τὰ ἀέρια ρεύματα ἐπὶ μακρῆς ἐκτάσεως, ἢ μᾶλλον, μένοντες ἐκεῖ ὀλίγον χρόνον, νὰ ὑψωθῶσιν εἰς μέγα ὕψος ὅπως περιγράψωσι δι' ἀκριβεστεροῦ τρόπου τὰ στρώματα τῶν ἀνέμων. Διὰ τὰς ἐκδρομὰς ταύτας ὁ πλοίαρχος *Sivel* παρεσκεύασε τὸ ἀερόστατον αὐτοῦ, τὸ *Zerith*, 3,000 κυβικῶν μέτρων. Ἡ πρώτη ἐγένετο τὴν 23 Μαρτίου μετὰ πλήρους ἐπιτυχίας. Ἀναχωρήσαν ἐκ τοῦ καταστήματος τοῦ ἀεριοφωτος τῆς *Villele*, τὴν 6 ὥραν καὶ 20 λεπτά τῆς ἑσπέρας, οἱ *K. K. Sivel, Crocé-Spinelli, Jobert, Gaston* καὶ *Albert Tissandier* κατήλθον τὴν ἕσπερινὴν ὥραν εἰς *Monplaisir*, οὐχὶ μακρὰν τῆς λίμνης *Arcachon*, μετὰ εἰκοσιτρίωρον σχεδὸν ταξειδίων. Εἶναι τὸ μακρύτερον ταξειδίον ὅπερ ἐξετελέσθη ἐν τῷ ἀέρι. Ὁ ἀεροναύτης *Green*, ὅστις ἐξετέλεσε πλέον τῶν 1,400 ἀναβάσεων κατάρθωσε νὰ διατηρήσῃ τὸ ἀερόστατον αὐτοῦ

μόνον 16 ὥρας· ὑπερένω τῶν νεφῶν· ὁ *K. Rolier*, κατὰ τὴν πολιορκίαν τῶν Παρισίων, σπρωχθεὶς ὑπὸ βιαίου ἀνέμου μέχρι Νορβεγίας, δὲν ἔμινε 15 ὥρας ἐν τῇ ἀτμοσφαίρᾳ, ἐνῶ οἱ ταξειδιῶται τοῦ *Zerith* εἶδον ἐν Παρισίοις τὸν ἥλιον δύοντα τὴν 23 Μαρτίου, ἐπλανῶντο δὲ εἰσέτι εἰς τὸν ἀέρα τὴν ἐπαύριον καθ' ἣν στιγμὴν ὁ ἥλιος ἔμειλλε νὰ δύῃ. Ἡ δευτέρα τῶν δύο ἀναβάσεων, ἡ εἰς μέγα ὕψος, ἐξετελέσθη τὴν 15 Ἀπριλίου ὑπὸ τοῦ *K. Sivel, Crocé-Spinelli* καὶ *Gaston Tissandier*. Γνωρίζομεν ὅποιον ὑπῆρξε τὸ ὀδυνηρὸν τέλος τῆς ἀναβάσεως ταύτης καθ' ἣν ἀπώλεσεν ἡ ἐπιστήμη δύο τῶν μᾶλλον ἀρροσιωμένων αὐτῆ. Αἱ λεπτομέρειαι τῆς ἀναβάσεως τῆς 15 Ἀπριλίου εἰσὶ τοῖς πᾶσι γνωστᾶι, δυνάμεθα ὅθεν νὰ παραλείψωμεν αὐτὰς ἐν ταῦθα. Ὑπομνήσωμεν μόνον ὅτι δις τὸ ἀερόστατον ὑψώθη ὑπὲρ τὰς 8,000 μέτρα. Ὁ *K. Tissandier* ἐλειποθύμησεν ἀναγινώσκων τὸν ἀριθμὸν τοῦτον ἐπὶ τοῦ βαρομέτρου. Ἡ θερμοκρασία, οὔσα κατὰ τὴν ἀναχώρησιν 1½ βαθμοῦς, κατήλθεν εἰς —21 βαθμοῦς εἰς 6,400 μέτρα.

Τὸ φρικαλέον συμβῆν τῆς 15 Ἀπριλίου ὀφείλεται εἰς δύο διάφορα αἴτια, τὴν ἔλλειψιν τοῦ ὀξυγόνου καὶ τῶν αἰφνιδίων μεταλλαγῶν τῆς πίεσεως. Τὰ πειράματα τοῦ *K. Paul Bert* ἀπέδειξαν τὴν ἐπιβροχὴν τῆς πυκνότητος τοῦ ὀξυγόνου καὶ τὴν τῆς ἀτμοσφαιρικῆς πίεσεως ἐπὶ τῶν φαινομένων τῆς ζωῆς. Ἐν τῷ ἀέρι, ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τῆς θαλάσσης, τὸ ὀξυγόνον ἔχει πυκνότητα 0,21· ὅταν ἡ πυκνότης αὕτη ἐλαττωταί εἴτε διὰ τῆς τοῦ ἀέρος ἀραιώσεως, εἴτε δι' ἀναλώσεως τοῦ ὀξυγόνου, τὸ αἷμα δὲν ἀφομοιοῖ πλέον τὴν ἀναγκαίαν πρὸς κυκλοφορίαν δόσιν τοῦ ὀξυγόνου. Ἀμα ἡ πυκνότης τοῦ ζωτικῆς ἀερίου κατέλθη εἰς 0,04, τουτέστιν εἰς τὸ πέμπτον τῆς πραγματικῆς πυκνότητος 0,21, ὁ θάνατος λαμβάνει χώραν ἐξ ἀσφυξίας, ὅποια καὶ ἂν ἦναι ἡ πίεσις, εἰς ἣν λαμβάνει χώραν τὸ πείραμα. Ἐνωσεῖται ὅτι δυσάρεστα συμπτώματα ἀναφαίνονται πολὺ πρὶν τῆς στιγμῆς ταύ-

της, ὅπως δὲ προλάβῃ αὐτὰ ὁ *K. Bert* ἐφαντάσθη τὰς πλήρεις ὀξυγόνου σφαίρας μετὰ σωλήνος πρὸς εἰσπνοὴν. Δυστυχῶς ἡ προμήθεια αὕτη διὰ τοῦ *Zerith* ἦτο μόνον 120 λίτρας, μόλις πρὸς εἰσπνοὴν 20 λεπτῶν, ἡ δὲ ἀδυναμικὴ κατάσταση εἰς ἣν ὑπέπεσον οἱ *K. K. Sivel* καὶ *Crocé Spinelli* ἐμπόδισεν αὐτοὺς νὰ προστρέξωσιν εἰς τὸν πρὸς εἰσπνοὴν σωλήνα ὅτε ἦτο καιρὸς νὰ πράξωσι τοῦτο. Δεινότεραι ἴσως ἀκόμη ἦσαν αἱ συνέπειαι τῶν αἰφνιδίων μεταβολῶν τῆς πίεσεως εἰς τὰ ἐπικίνδυνα ταῦτα ὕψη ἔνθα τὸ *Zerith* ἐπροχώρησεν. Αἱ πνευμονικαὶ καὶ αἱ ἐκ τῆς ρινῆς αἱμορραγίαι προέρχονται ἐκ τῆς ἐλαττώσεως τῆς ἐξωτερικῆς πίεσεως καὶ τῆς διαστολῆς τῶν ἀερίων τοῦ αἵματος. Ἦδη, ἀνερχόμενός τις εἰς 3,000 μέτρα, συνήθως αἰσθάνεται φυσιολογικὰς ταραχὰς προσερχόμενας ἐκ ταύτης τῆς αἰτίας· ἐμβοαὶ τῶν ὠτων κτλ. Τὰ ἀέρια τοῦ αἵματος εὕρισκονται αἰφνης εἰς ἔκτασιν μείζονα τῆς πίεσεως τοῦ ἀέρος, καὶ τείνουσι νὰ ἐξέλθωσιν· ἐπίσης τὸ αἷμα φαίνεται ὅτι προσπαθεῖ νὰ θραύσῃ τὰ ἀγγεῖα, ἅτινα ἐμπεριέχουσιν αὐτό. Ἐπίσης φαίνεται πιθανόν ὅτι ἡ πληθώρα τοῦ ἐγκεφάλου ἐπιφέρει ὅτε μὲν τὴν μανίαν, ὅτε δὲ τὸν ὕπνον. Ἐνεκεν τοιαύτης μανιακῆς ὁρμῆς ὁ *Crocé Spinelli* ἔρριψεν ἅπαν τὸ ἔρμα καθ' ἣν στιγμὴν ἦτο καιρὸς νὰ κατέλθωσιν.

Τὸ τελευταῖον ἔτος ὁ *K. Bert* ὑπέβαλε τὸν *Sivel* καὶ *Crocé-Spinelli* εἰς δοκιμὴν, θέσας αὐτοὺς ὑπὸ πνευματικῶν κώδων, ἔνθα ὁ ἀὴρ ἠδύνατο νὰ ἀραιωθῆ κατὰ βούλησιν. Εἰς τὴν πίεσιν 300 χιλιομέτρων, ἰσοδυναμοῦν μὲ ὕψος 6,500 μέτρων, ὁ *Crocé-Spinelli* εἶχε τὰ γόνατα κυανᾶ, καὶ τὸ δεξιὸν οὐς σχεδὸν μελαν· εἰσπνοὴ ὀξυγόνου ἀπεδίωξε τὰ ἐπίφοθα ταῦτα συμπτώματα. Εἰς δοκιμασίαν τοιαύτην ἐπ' αὐτοῦ τούτου γενομένην, ὁ *K. Bert* ἤσθάνθη μοναδικὴν ἀτονίαν τῶν νοητικῶν αὐτοῦ δυνάμεων.

Αἱ μεταβολαὶ τῆς θλίψεως εἰσὶ πρὸ πάντων ἐπικίνδυναι ὅτε ἡ μετάβασις εἶναι

λίαν ταχεία καταστρέφει τὴν ἰσορροπίαν ἐν τῷ ὄργανισμῷ, τοῦθ' ὅπερ δύναται νὰ ἐπιφέρει τὰς σπουδαιότερας διαταραχάς. Ἐκαστος γνωρίζει ὅτι αἱ ἀποπληκτικαὶ προσβολαὶ παρατηροῦνται συνηθέστερον τὰς ἡμέρας καθ' ἃς τὸ βαρόμετρον κατέρχεται ἢ ἀνέρχεται αἰφνιδίως. Οἱ ἄτακτοι τιναγμοὶ τοῦ *Zerth* ἐπεβάρυνον βεβαίως τὴν διαμονὴν τῶν τριῶν ἀεροναυτῶν. Περιπτώσις ἀξιοσημείωτος εἶναι ὅτι οἱ δύο οἱ ἀποθανόντες εἶχον φάγει πρὸ τῆς ἀναβάσεως, ἐνῶ ὁ *Tissandier* ἦτο νηστis. Εἶναι λίαν πιθανόν ὅτι ἡ γώνουσις κατέστησεν ἐπιβλαβέστερα τὰ ἀποτελέσματα τῶν μεταβολῶν τῆς πίεσεως· γνωρίζομεν δὲ ὅτι εἶναι ἐπικίνδυνον τὸ λαμβάνειν λουτρὸν μετὰ τὸ φαγητόν.

Τὸ λυπηρὸν ἀποτέλεσμα τοῦ πειράματος τῆς 15 Ἀπριλίου ἦτο ὅτι οὐδὲν σημαίνει ἡ προμήθεια τοῦ ἔξυγόνου ἐὰν τὰ μέσα τῆς τεχνητῆς εἰσπνοῆς δὲν εἶναι ἐντελῶς αὐτοματικά. Ὁ *K. Tage* δι' ἐπιστολῆς τοῦ πρὸς τὴν Ἀκαδημίαν τῶν ἐπιστημῶν συμβουλεύει νὰ ἐμποδίζωσι ὀριστικῶς εἰς τοὺς ἀναβάτας τὴν πέραν τῶν 7,000 μέτρων ἀνάβασιν· ἀλλ' ἤδη ἐξ ὅλων τῶν μερῶν ἀνθρώποι ἐρασταὶ τοῦ κινδύνου προσφέρονται ὅπως δοκιμάσωσιν ἐκ νέου.

(Ἐκ τοῦ γαλλικοῦ.)

Σ. Στάης.

Η ΒΑΕΛΛΑ ΩΣ ΒΑΡΟΜΕΤΡΟΝ.

Ἴδου τὸ ἀποτέλεσμα τῶν παρατηρήσεων γέροντος πρακτικοῦ.

Ἐχω πάντοτε βδέλλαν, ἐγκεκλεισμένην ἐντὸς ἀγγείου περιέχοντος 500 γραμμάρια ὕδατος, ἐπὶ τοῦ παραθύρου μου, ἐβεβαιώθην δὲ ὅτι αὕτη μοὶ ἀναγγέλλει τακτικῶς τὸν καιρόν.

Τὸ ἀγγεῖον εἶναι πεπληρωμένον κατὰ τὰ τρία τέταρτα· τὸ ὕδωρ ἀνανεοῦται κατὰ τὸ ἕαρ ἐκάστην ὀγδόην ἡμέ-

ραν, τὸν δὲ χειμῶνα ἐκάστην πέμπτην. Τὸ στόμιον τοῦ ἀγγείου καλύπτεται δι' ὑφάσματος.

Ἐὰν ἡ βδέλλα μένη εἰς τὸν πυθμένα ἀκίνητος καὶ συνελιττομένη, ὁ καιρὸς ἔσεται σταθερῶς ὡραῖος.

Ἐπικειμένης βροχῆς ἢ χιόνος, ἡ βδέλλα ἀνέρχεται εἰς τὸν λαιμὸν τῆς φιάλης καὶ μένει ἐκεῖ μέχρι οὗ ὁ καιρὸς καταστῆ ἐκ νέου ὡραῖος.

Ἐπικειμένου ἀέρος, ἡ βδέλλα κινεῖται ἄνω καὶ κάτω καὶ τότε μόνον ἡσυχάζει ὅταν ὁ ἀνεμὸς ἀρχίσῃ νὰ ὑψοῦται.

Ἡμέρας τινὰς πρὶν ἰσχυρᾶς καταιγίδος μετὰ τριχυμίας καὶ βροχῆς, ἡ βδέλλα μένει ἄνω τοῦ ὕδατος, εἶναι ἀνήσυχος καὶ ταράττεται ὡς νὰ εἶχεν ἰσχυροὺς σπασμούς. Σ.

ΟΙ ΕΛΛΗΝΕΣ ΑΣΤΡΟΝΟΜΟΙ ΑΠΕΝΑΝΤΙ ΓΗΣ ΝΕΩΤΕΡΑΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ.

*Ὁμιλία ἀπαγγελλομένη γαλλιστὶ ἐν τῷ Συλλόγῳ «Ὁμήρω» ὑπὸ
E. Rossi de Giustiniani.*

(Μετάφρασις Κ. Α. Ἰσηγόρου.)

I

Εἶναι ἀναμφίβολον σήμερον ὅτι, πᾶν ὅ,τι ἀφορᾷ τὴν ἐπιστήμην ἐγγίνει κατὰ τοὺς ἀρχαίους χρόνους, αἱ παραδόσεις, τὰ ἀνέκδοτα καὶ πλῆθος ἐπισήμων ἀποδείξεων, θεωροῦνται ὡς πράγματα μυθώδους καὶ ἐκ συνθήκης ἀξίας. Ἡ κριτικὴ εἶναι ἀληθὲς ὅτι γνωρίζει νὰ ἐξακριβώσῃ τὴν ἀλήθειαν, ἢ μὴ, ὅλων τῶν λίαν ἀφροσύνης ἐποχῆς ἀνεκδότων, ὧν τινων τὰ πλεῖστα εἶναι ἀόκρυφα, συνήθως ὅμως ἀπεδείχθη ἀνίκανος καὶ ἄδικος ὡς πρὸς τοὺς ἀρχαίους Ἕλληνας ἀστρονόμους. Οἱ περιφανεῖς οὗτοι παρατηρηταί, ἔτι καὶ σήμερον, ἐλάχιστον ἐκ-

τιμῶνται παρὰ τῶν ἐπιπολαίως σπουδασάντων τὴν ἀρχαιότητα, καὶ τῶν ἀρεσκομένων ἀκροθιγῶς πως νὰ προσψαύωσι τοιοῦτου εἶδους ζητήματα.

Οἱ σοφοὶ τῆς Ἑλλάδος οἵτινες διὰ μόνης τῆς ἰσχύος τῆς διανοίας τῶν ἡδυνήθησαν νὰ ὑψώσωσι τὰς τέχνας καὶ τὰς ἐπιστήμας εἰς τὸν ὑψιστὸν βαθμὸν τῆς τελειότητος, καὶ τῶν ὁποίων τὰ ἀθάνατα ἀριστουργήματα θὰ ἦναι πάντοτε τὸ ἀντικείμενον τοῦ θαυμασμοῦ τῶν πεπολιτισμένων ἐθνῶν, ἐξ ἀνάγκης πρέπει νὰ εἶχον γνώσεις κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον σαφεστέρας περὶ τῶν οὐρανίων φαινομένων. Ἡ κεντρήσει, ἡ κακὴ πίστις, καὶ συνηθέστερον ἡ ἄγνοια, ἡδυνήθησαν ἐν μέρει νὰ ἐπισκιάσωσι τὴν δόξαν τῶν ἀρχαίων ἀστρονόμων. Ὅταν ὅμως ἀναγνώσῃ τις προσεκτικῶς καὶ ἄνευ οὐδεμιᾶς προκαταλήψεως ὅ,τι εὐσυνείδητοι καὶ πολυμαθεῖς ἱστορικοὶ ἔγραψαν ἐπ' αὐτοῦ τοῦ ἀντικειμένου, καὶ πρὸ πάντων ὅταν εἰσδύσῃ τις εἰς τὰ ἄδυτα, ὅπου μέγα μέρος ἀληθειῶν ἀπεκρύπτοντο ἀπὸ τοῦ λαοῦ, δεῖται ἐξ ἀνάγκης εὐσεβάστως νὰ θαυμάσῃ τὴν σοφίαν καὶ τὰς τολμηρὰς ὑποθέσεις τῶν μεγάλων τούτων ἐξερευνητῶν τοῦ οὐρανοῦ, τῶν ὁποίων πλεῖστα ὑποθέσεις παραδέχονται ἔτι καὶ σήμερον ὑπὸ τῆς νεωτέρας ἐπιστήμης.

Ἡ συμβολικὴ καὶ μυστηριώδης διδασκαλία τῶν ἀστρονομικῶν γνώσεων, ἡ προφύλαξις καὶ ἡ ἐχεμύθεια ἢ παρὰ τῶν καθεστώτων νόμων ἐπιβαλλομένη, ἔκαμαν ὥστε πλεῖστοι ὅσοι ὑπομνηματισταί, μὴ διακρίνοντες ἢ συγκεχυμένως τοιαῦτα ἐκτὸς τῆς σφαίρας αὐτῶν ζητήματα, συνηθέστατα, ἂν ἔχι καὶ πάντοτε, νὰ ἐκλαμβάνωσι τοὺς μύθους, διὰ τῶν ὁποίων οἱ ἀρχαῖοι φιλόσοφοι ἐκάλυπτον τὴν ἀλήθειαν, ὡς αὐτὴν τὴν ἀλήθειαν.

Ὁ περίβλεπτος βιογράφος καὶ ἠθικολόγος Πλούταρχος, ὁ ἐκφυλισμένος οὗτος ἀπόγονος τῶν ἱερῶν σωματείων (καθόσον ἀναμιγνύει πολλὰ σφάλματα εἰς μερικὰς ἐπιστημονικὰς ἀληθείας, ἃς μετέδωκεν ἡμῖν,) λέγει ὅτι ὁ Ἀναξαγόρας ὁ Κλαζομέ-

νιος ἐθεώρει τὸν Ἥλιον ὡς μύθρον διάπυρον ὀλίγον τι μεγαλειότερον τῆς Πελοποννήσου.

Διογένης ὁ Λαέρτιος, ἕτερος ἀναλέκτης, διαβεβαίωσεν ἡμᾶς μετὰ τὸν Πλούταρχον, ὅτι ὁ Ἀναξαγόρας, ἀπεναντίας ἐνόμιζε τὸν Ἥλιον πεπυρακτωμένον σίδηρον.

Παρατρέχοντες τὴν φανεράν ταύτην ἀντίφασιν τῶν δύο τούτων ἱστορικῶν, οἵτινες ἀνέλαβον νὰ διαβιβάσωσι ἡμῖν τὰς ἰδέας τῶν κορυφαίων τῆς ἀρχαίας ἐπιστήμης, μεθ' ὅλα τὰ σκώμματα νεωτέρων τινῶν σοφῶν, δυνάμεθα νὰ ἀντιλέξωμεν, ὅτι ὁ Ἀναξαγόρας ὅν οἱ τότε τοῦτ' προσηγόρευσαν, καὶ ὅστις πρῶτος ἔγραψε περὶ τοῦ φωτὸς τῆς Σελήνης καὶ τῶν ἐκλείψεων αὐτῆς, προσέθεσας μάλιστα ὅτι αὕτη, ὡς ἡ Γῆ, ἔχει ἡφαίστεια, πεδιάδας καὶ κοιλάδας, εἶναι ἀδύνατον νὰ εἶχε τοιαύτην σμικρὰν καὶ ἀνακριθεῖ ἰδέαν περὶ τοῦ φωτίζοντος ἡμᾶς μεγάλου ἀστέρος.

Ὁ περίφημος τραγικὸς ποιητὴς Εὐριπίδης εἰς τὸν Φαίθοντα αὐτοῦ ὀνομάζει ποιητικώτατα ὄγκον χρυσοῦν τὸν Ἥλιον Εὐφύεστατος παραλληλισμὸς, ὅστις ἀναγκάζει ἡμᾶς νὰ ὑποθέσωμεν ὅτι καὶ ὁ Ἀναξαγόρας, συνεχῶς μετεχειρίζετο τὸ μέσον τοῦτο ὅπως μὴ προσκρούσῃ εἰς τὰς τοῦ ὄγκου προλήψεις.

Οὐχ ἥττον εἶναι βέβαιον ὅτι ὁ μέγας οὗτος φιλόσοφος δὲν ἐτήρει πάντοτε τὴν αὐτὴν ἐπιφύλαξιν ἀπέναντι τῶν βεβήλων, διότι λαβὼν τὸ θάρρος νὰ φέρῃ δημοσίᾳ εἰς φῶς ἀληθείας τινὰς τῆς Ἴωνικῆς Σχολῆς, ὁ μέγας οὗτος παρατηρητὴς, ἐξ οὗ παρέλαβον τὰ πρῶτα σπέρματα τῆς φιλοσοφίας τῶν ὁ Κέπλερος καὶ ὁ Νεύτων, ὁ διδάσκαλος τοῦ Εὐριπίδου, τοῦ Ἀρχελάου καὶ αὐτοῦ ἴσως τοῦ Σωκράτους, κατεδικάσθη εἰς θάνατον παρὰ τῶν συμπολιτῶν του, καὶ ἐσώθη μόνον ὑπὸ τῆς ἰσχυρᾶς προστασίας τοῦ μεγαθύμου Περικλέους τοῦ μαθητοῦ καὶ φίλου του.

Ὁ Πλούταρχος ἀναφέρει προσέτι ὅτι ὁ Ἀναξίμανδρος ἐθεώρει τὸν Ἥλιον ἄρμα

πλήρες πυρός ζωηροτάτου, και εκπνέοντος δια τινος κυκλικής όπης.

Διογένης ο Λαέρτιος και ο Αίλιος δ' εκ Σπάρτης τής Μικρής Ασίας αντιπράσκουσιν εις την αφήγησιν ταύτην του Πλουτάρχου, επιβεβαιούντες ότι ο Αναξίμανδρος έχθρός ών των μεταφορών, ύπεστήριζεν άπ' έναντίας ότι ο Ήλιος ήτο καθαρόν πυρ.

Έτεροι μάλλον άστοχοι και εύπιστοι ιστορικοί, άρρασκόμενοι εις την συλλογήν και των άπιθανωτέρων παραδόσεων ετόλμησαν να επιβεβαιώσωσιν ότι, και ο Έπίκουρος αυτός επέισθετο ότι, ο Ήλιος τὸ έσπέρας έσθέννυτο εις τὰ ύδατα του Ώκεανού, την δ' έπαύριον θεότης τις τὸν επανάηναπτεν, όπως και πάλιν φωτίση την γήν' ότι ο Φιλόλαος έδίδασκεν εις τους μαθητάς του ότι, ο Ήλιος ήτον όγκος υέλινος άποστέλλων ήμιν δι' άντανακλάσεως τὸ φὸς' ότι ο Ξενοφάνης δημοσία ύπεστήριζεν την ιδέαν, ότι υπάρχουνι πλείστοι έσοι Ήλιοι και πλείστοι Σελήνηι, αί δε εκλείψεις αὐτῶν προέρχονται άπό τής άποσθέσεως του μεγάλου άστέρος, όστις φωτίζεται και πάλιν.

Άλλά μεταξὺ όλων τούτων των περιέργων άνεκδότων άτινα οὐδ' ίχνος αυθεντικότητος παρουσιάζοντα, ως μύθοι ύπο τής ύγιουδς κριτικῆς άπερρίφθησαν, τὸ περιεργότερον είναι τὸν Άριστοτέλιν άφορῶν. Ο μέγας οὗτος φιλόσοφος, λέγουν ότι έρρίφθη εις τὰ ύδατα του Εύρίπου, διότι δέν ήδυνήθη να εξακριβώση την αιτίαν τής πλημμύρας και τής άμπώτιδος.

Η διατεινομένη αυτη αυτοκτονία διαψεύδεται επισήμως ύπὸ του Άπολλοδώρου και του Διουσίου του Άλικαρνασέως, και σήμερα φαίνεται τρανῶς άποδεδειγμένον ότι ο Άριστοτέλης άπέθανεν άπό κληρονομικόν οικογενειακόν πάθος, τὸ του στομάχου. Άλλ' έν τούτοις ό,τι ιδία ώφείλει να επισύρη την προσοχήν ήμῶν είναι τὸ παρά του Πλουτάρχου άναφερόμενον, ότι ο μέγας οὗτος φιλόσοφος, αντί να ζητήση τὸν θάνατον, επειδή δέν ήδυνήθη να εξηγήση έν φυσικόν φαινόμενον, άπεναντίας ά-

πέδιθε την ύψωσιν των υδάτων τής Οαλάσσης εις την επήρειαν του γήνου δορυφόρου. Πυθέας ο Μασσαλιώτης, σύγχρονος του Άριστοτέλου, περιηγούμενος τὰ βόρεια μέρη τής Ευρώπης παρατήρησεν επίσης ότι ή αύξησις και ή ελάττωσις των υδάτων των λιμνῶν παρηκολούθουν την πορείαν τής Σελήνης. «Πυθέας ο Μασσαλιώτης τή πληρώσει τής Σελήνης τὰς πλημμύρας γίνεσθαι τή δε μειώσει τὰς άμπώτιδας.»

Τὰ όλίγα ταύτα ιστορικά άνέκδοτα, τὰ άφορώντα τους σοφοὺς και τους αστρονόμους Έλληνας, άποδεικνύουσιν άρκούτως ότι τὸ έργον ενός ιστοριογράφου δέν συνίσταται μόνον εις τὸ να αναφέρη πράγματι μετά ή άνευ σχολίων, άλλ' όπερ τὸ ουσιοδέστερον, ώφείλει να τίθηται ύπεράνω των δοξασιῶν του όχλου, και να μη παραδέχεται τυφλῶς και άβυσανίστως τὰς επικρατούσας παραδόσεις, πρὸ πάντων εις ό,τι άφορᾷ τὰς επιστήμας. Εις τὸ λάθος τουτο, τὸ μέγιστον καθ' ήμάς, υπέπεσαν, άν όχι οί πλείστοι, άρκετοί όμως εξ' εκείνων οίτινες άνελαθον να διαφωτίσωσι τὰς επερχόμενας γενεάς περί των σοφῶν και ιδία περι των Έλλήνων αστρονόμων. Αί παραδόσεις αυται και εις τὸν όρθόν λογον προσκρούουσαι, και πρὸς άλλήλας έστιν οτε αντιπράσκουσαι, σήμερα θεωροϋνται ως μύθοι κατά τὸ μάλλον και ήττον εύφεις ή άστοχοι, άνάξιοι δε τής μνήμης των μεγάλων νόων τής αρχαιότητος.

Οὐδεις άγνοει σήμερα ότι ή καταπληκτικη πρόοδος τής νεωτέρας αστρονομίας ανεβίβασεν την επιστήμην ταύτην εις τὸν ύψιστον βαθμόν των ανθρωπίνων γνώσεων. Ο άνθρωπος μ' όλην την σμικρότητά του, και περιορισμένος επί ελαχίστου σημείου του σύμπαντος, ήδυνήθη να διασχίση τὰς άπέλους εκτάσεις του ούρανου δια μόνης τής δυνάμεως τής διανοίας αυτου, και δι' αξιοθαυμάστων όργάνων να παρατηρήση τὰς μυριάδας των κόσμων οίτινες εισιν διασπαρμένοι εις τὸν έναστρον θόλον.

Η καταπληκτικη αυτη πρόοδος τής

νεωτέρας επιστήμης, είναι άποτέλεσμα επιμόνου και επιπόνου μελέτης όλων των σοφῶν τής οικουμένης επί τρεῖς χιλιάδας ετών κατά συνέχειαν. Αί επιστήμηι την σήμερα έχουνι πρόχειρον ό,τι χρειάζεται, όπως μετ' επιτυχίαις μελετήσωσι τὰ θαυμάσια τής φύσεως. Αυται δέν ψηλαφοϋν πλέον, άλλ' άποδεικνύουσι τὰ πράγματα. Σήμερα υπάρχουνι πρόχειρα τὰ εργαλεία τὰ μεγεθύνοντα, καταμετρῶντα και προσεγγίζοντα τὰς άποστάσεις, και άν ώφειλη τις να θαυμάζη τὰς γνώσεις και τὰς όντως αξιοθαυμάστους ανακαλύψεις των νεωτέρων επιστημόνων, πόσω μάλλον ώφείλει να εκπλήττηται δια την εύφειαν και τὰς ύψηλάς ιδέας των σοφῶν τής αρχαιότητος. «Τὰ βλέμματα τής διανοίας, λέγει ο Άραχὼ εις τὸν επαινόν του πρὸς τὸν Λαπλάσιον, εις πολλὰς περιστάσεις υπερτεροϋν και αυτῶν των ισχυροτέρων τηλεσκοπίων, και όδηγοϋν πρὸς μεγίστας ανακαλύψεις.» Οί αξιομνημόνευτοι οὗτοι λόγοι του πατριάρχου τής νεωτέρας αστρονομίας μᾶς επιτρέπουσι να υποθέσωμεν ότι αί θεωρητικαί παρατηρήσεις πλέον ή άπαξ ώδήγησαν και τους Έλληνας αστρονόμους εις τὰς ούρανολογικὰς παρατηρήσεις των.

Αί ανακαλύψεις ας αρχαιοί έποίησαν εις την επιστήμην τής αστρονομίας, συμβιβάζονται αί πλείστοι τόσο καλῶς με τὰς σημερινὰς ανακαλύψεις, ώστε δέν δύναται τις να όμιλήση περί αστρονομίας χωρὶς να μην αναφέρη τους μεγάλους τούτους σκαπανείς του μέλλοντος τής επιστήμης, οίτινες δια τής ύπομονῆς και επιμονῆς των, άφου υπέστησαν τὰς σκληροτέρας κακώσεις κατώρθωσαν επί τέλους να θέσωσι τὰ θεμέλια τής επιστήμης των άστέρων.

Είναι αληθές ότι, ό,τι εκ συνθήκης ονομάζεται επιστήμη παρατηρήσεων, χρονολογείται άπό τής συστάσεως τής περιφήμου Αλεξανδρινῆς Σχολῆς άλλ' όλως άπίστευτον είναι, ως κοινῶς υποτίθεται, ότι οί Έλληνες και προπάντων οί Άλεξανδρινοί έδανείσθησαν πολλὰς γνώσεις αστρονομικὰς παρά των αρχαίων Αιγυπτίων. Αί

όλίγα αστρολογικαί παρατηρήσεις των Χαλδαίων, των Ίνδων, των Φοινίκων, των Άσσυρίων και των Αιγυπτίων, εκμηδενίζονται άπέναντι τής αξιοθαυμάστου ανακαλύψεως τής βαθμητικῆς μετακινήσεως των Τροπικῶν του περιφήμου Ίππάρχου.

Κατά τὸν Κύριον Βιολ, ώφείλεται εις τους Χαλδαίους και τους Αιγυπτίους, ό,τι μακρὰ και διηρκῆς εξέτασις των ούρανίων φαινομένων δύναται να παράσχη. Κατηγορηματικότερον όμως επί του αυτου άντικειμένου εκφράζεται ο κ. Ampère. «Εάν, λέγει, οί αρχαιοί άνεκήρυξαν τους Αιγυπτίους ως έρευρετάς τής Γεωμετρίας, τουτο ώφείλεται εις τὰς πλημμύρας του Νείλου, αίτινες ήνάγκασαν αυτους να εφεύρωσιν ακριβή τρόπον καταμετρήσεως συνεχῶς επαναλαμβανόμενης των ιδιοκτησιῶν, ή γεωμετρία όμως αυτη περιωρισμένη άλλως τε εις τὰ πρακτικὰ στοιχεια τής χωρομετρίας, οὐδέν έχει τὸ κοινόν μετά τής επιστήμης εκείνης τής εις τὰς Έλληνικὰς σχολὰς διδασκομένης. Δέν δύναται τις να ειπῆ ότι αυτη ώδήγησε τους Αιγυπτίους εις ανακάλυψιν όμοίαν τής του τετραγώνου τής οποιεσοϋσης. Έκτός τής πρακτικῆς γεωμετρίας των Αιγυπτίων οὐδαμοϋ φαίνεται ίχνος αλγέβρας, μέχρις ότου δε άποδειχθῆ τὸ εναντίον ώφείλομεν να παραχωρήσωμεν εις τὸν Έλληνα Διόφαντον την τιμήν δια τὰ αλγεβρικὰ θεωρήματα αυτου.»

Αίαν τολμηροί θέλομεν βεβαίως εξελεγοϋν ήν θελήσωμεν να θέσωμεν τους Έλληνας αστρονόμους ύπεράνω των σημερινῶν αστρονόμων, μολονότι πολλὰ εκείνων ανακαλύψεις ήρκεσαν όπως άποθανάτισωσι πλείστους τούτων. Γνωρίζομεν ότι ή πρόοδος δέν δύναται να μένη στάσιμος και άπό τριῶν χιλιάδων ετών αί επιστήμηι, άν και αναχτισθῆσαι συνεχῶς άπό τής πρὸς τὰ πρόσω πορείας των, δέν όπισθοδρομήσαν όμως πώποτε. Σήμερα προπάντων όλαί αί αλήθειαι αί δια τής μελέτης και των παρατηρήσεων άποκτηθῆσαι, ελευθεραί πάσης αφήρημένης ιδέας δια τής άπλοποιήσεως κατήνησαν εύπρόσιτοι τὸς πᾶσι.

Αυστυχώς όμως το αυτό δεν συνέβαινε και εις την αρχαιότητα. Εκτός της ανεπαρκείας των μέσων πρὸς διάδοσιν εἰς τὸν ὄχλον τῶν ἀληθῶν καὶ ἀναγκαίων γνώσεων, αἵτινες ἀνυποῦσι τό τε ἠθικὸν καὶ τὴν διάνοιαν, ὑπῆρχε τότε κεκρυμμένη τις καὶ μυστηριώδης φιλοσοφία, ἣτις ἐδιδάσκετο μόνον εἰς ἐκείνους αἵτινες εἶχον τὴν δυνάμιν καὶ τὸ θάρρος νὰ ὑψωθῶσιν ὑπεράνω τῶν δοξασιῶν τοῦ ὄχλου. Ἐγωισμὸς, ἂν θέλετε, ἀλλ' ἐγωισμὸς ἀναγκαῖος. Ὅπως μυηθῆ τις τὴν ἀληθῆ ἐπιστήμην ὤφειλε νὰ ὑποστή τὰς σκληροτέρας δοκιμασίας. Ὁ ἀπὸ τῶν ὀμμάτων τοῦ ὄχλου καλύπτων τὰς ἀληθείας, ὁ αὐτὸς δὲν ἠδύνατο νὰ ἐννοήσῃ, πέπλος, τρανῶς ἀποδεικνύει τὴν ὑπαρξίν δύο φιλοσοφῶν. Τῆς ἐσωτερικῆς καλουμένης φιλοσοφίας, ἣτις ἦτον ὁ φύλαξ τῶν ἐπιστημονικῶν θησαυρῶν, καὶ τῆς ἐξωτερικῆς φιλοσοφίας ἣτις ὑπὸ ἐμβλήματα καὶ εἰκόνας ἐκάλυπτεν ὅλην τὴν ἐπιστήμην τῶν τε μυσούντων καὶ τῶν μυσουμένων. Ὁ ἀπλοῖκὸς ἄνθρωπος, ἀπατωμένων πάντοτε τῶν αἰσθησέων του, δὲν ἠδύνατο νὰ διακρίνῃ τὸ ψεῦδος ἀπὸ τῆς ἀληθείας. Αἱ δύο αὗται φιλοσοφίαι, αἱ τόσον ἀντιθεται ἀλλήλαις ἦσαν τότε ἀπολύτως ἀναγκαῖαι, διότι ἀτιμωρητὴ δὲν ἠδύνατο τις νὰ διαδόσῃ πάσας τὰς ἀληθείας εἰς τὸν λαόν, ὅστις, ὡς καὶ σήμερον, εἶχε τὰς πεποιθήσεις του καὶ τὰς προλήψεις του. Εἶναι γνωστὸν ἄλλως τε πόσα ὑπέστησαν σοφοὶ τινες τῆς Ἑλλάδος, διότι ἐκοινοποίησαν εἰς τὸν λαόν ἀληθείας εἰς τὰ βῆθη τοῦ ἀδύτου κεκρυμμένας.

II

Μεταξὺ τῶν διαφόρων νεωτέρων θεωριῶν περὶ κοσμογονίας, ἦτοι τῶν διαφόρων προταθέντων συστημάτων πρὸς ἐξήγησιν τοῦ σχηματισμοῦ καὶ τῆς ἀρχῆς, ὄχι μόνον τῆς Γῆς, ἀλλ' ἐν γένει τοῦ σύμπαντος, αἱ θεωρίαι τοῦ περιηλεοῦς Laplace ἐπέστυρον περισσώτερον τὴν προσοχὴν, τῶν σοφῶν. Πάντες σχεδὸν οἱ ἀστρονόμοι καὶ οἱ γεωλόγοι παραδέχονται σήμερον ὅτι ἡ Γῆ καὶ πάντες οἱ λοιποὶ πλανῆται τοῦ ἡμετέρου

ἡλιακοῦ συστήματος εἶναι τεμάχια ἀποσπασθέντα ἀπὸ τοῦ Ἥλιου, καὶ ἐσπερδονισθέντα καὶ ὕλας τὰς διευθύνσεις εἰς τὸ ἄπειρον διὰ τῆς ἐπιπεδότητος τῆς κεντροφύγος δυνάμεως. Ὅ,τι δ' ἐστὶ μάλλον ἐπικυροῖ τὴν μεγάλην ταύτην ἰδέαν τοῦ εὐφυοῦς Γάλλου γεωμέτρου, εἶναι καὶ ἡ χημικὴ συγγένεια τῶν διαφόρων σωμάτων τοῦ ἡμετέρου ἡλιακοῦ κόσμου, ἡ δὲ τῆς θαυμασίας ἀνακαλύψεως τῆς φαντασμασκοπικῆς ἀναλύσεως ἀποδειχθεῖσα. Χημικῶς ἀπεδείχθη προσέτι ὅτι ὁ Ἥλιος καὶ ἡ Γῆ σύγκεινται ἐκ τῆς αὐτῆς ὕλης, ὅτι καὶ οἱ λοιποὶ πλανῆται δὲν εἶναι ἕτερογενεῖς, ἀλλὰ τὰ πάντα ἐκ τῆς αὐτῆς προήχθησαν ἀρχῆς. Αἱ κοσμογονικαὶ αὗται ἰδέαι τοῦ Laplace, αἱ ὑπὸ τῆς ἐπιστήμης σήμερον παραδεχθεῖσαι, συνελήφθησαν ἐπίσης καὶ παρὰ διαφόρων φιλοσόφων τῆς ἀρχαιότητος.

Ὁ Πυθαγόρας καὶ ὁ Πλάτων ἐδόξαζον ὅτι οἱ πλανῆται ἐσχηματίσθησαν ἐκ τῆς τοῦ Ἥλιου ἀτμοσφαιρας. Ὁ Πλάτων προπάντων, ὅστις ἠγάπα καὶ ἐτίμα ὑπὲρ πᾶν ἄλλο πρᾶγμα τὴν ἀστρονομίαν, καὶ ὅστις ἔλεγεν ὅτι ἡ ὕρασις ἐδέθη εἰς τὸν ἄνθρωπον διὰ νὰ θαυμάζῃ τὰ οὐράνια σώματα, καὶ διὰ νὰ γνωρίσῃ τοὺς νόμους τοὺς διέποντας αὐτὰ, ἀνεκάλυψεν ὅτι οἱ πλανῆται ἀρχῆθεν ἐξεσπερδονίσθησαν εἰς τὸ ἄπειρον κατ' εὐθείαν γραμμὴν, καὶ ὅτι τὸ ἴδιον αὐτῶν βῆρος, ἢ μάλλον ἢ ἑλξίς μετέτρεψε τὴν κίνησιν ταύτην εἰς κυκλικήν.

Ὁ περιφανὴς ἄγγλος μαθηματικὸς Ἰσαάκ Νεύτων ἐκ τῶν ἀθανάτων νόμων τοῦ Kepler ἐξαγαγὼν τὴν ἀρχὴν τῆς καθολικῆς ἑλξέως τῶν οὐρανίων σωμάτων, ἀπέδειξε διὰ τούτου μαθηματικῶς ὅ,τι οἱ ἀρχαῖοι εἶχον ἤδη διδῆναι.

Ὁ Πλούταρχος εἰς τινὰ πραγματείαν του περὶ τῆς ὄψεως τοῦ δίσκου τῆς Σελήνης ἐξανίσταται κατὰ τῶν Στωϊκῶν, τῶν Ἐπικουρείων καὶ τῶν Περιπατητικῶν, ἐλέγχων αὐτοὺς διότι ἐπίστευον ὄχι μόνον εἰς τὴν δυνάμιν τῆς ἑλξέως, ἀλλὰ καὶ διότι ἐπώνομασαν αὐτὴν αὐλον, ἢ ψυχὴν ἐπενεργού-

σαν ἐπὶ τῆς ὕλης. Διὰ τούτου ὁ Πλούταρχος ἀκουσίως του μᾶς διδῆναι νὰ ἐννοήσωμεν ὅτι ἡ ἀλήθεια αὕτη ἦτο τότε γνωστὴ, προσθέτων μάλιστα εἰς τὴν αὐτὴν πραγματείαν, ὁμιλῶν πάντοτε περὶ τῆς Σελήνης, ὅτι ἡ μικρὰ αὕτη σφαῖρα δὲν εἶναι δυνατόν νὰ πέσῃ ἐπὶ τῆς γῆς, ἂν καὶ κρέμαται, κατὰ τοὺς θιασώτας τῆς ἑλξέως ὑπεράνω τῆς γῆς, καὶ βιαίως στρέφεται κυκλικῶς, ὡς τις λίθος ἐπὶ σφενδόνης.

Ἀναξαγόρας ἐρωτήθη περὶ τῆς αἰτίας τῆς συγκρατούσης τὰ οὐράνια σώματα μὴ τὴν βεβρυτῆτά των εἰς τὰς τροχιάς των, ἀπεκρίθη ὅτι ἡ ταχύτης τῆς πορείας των τὰ διατηρεῖ εἰς τὴν κατάστασιν ταύτην, καὶ ἂν ποτε ἡ σφοδρὰ αὕτη κίνησις αἰφνιδίως ἀνεχέτετο, τῆς ἰσορροπίης καταστραφείσης, ἅπας ὁ μηχανισμὸς τοῦ κόσμου ἤθελε καταστραφῆ. «Τῆ σφοδρὰ δὲ περιδιρῆσει συνσταίται, καὶ ἀνεθέριτα κατενεχθήσεται.»

Ὁ Πλάτων εἰς τὴν περὶ Τιμαίου πραγματείαν του λέγει ὅτι ἡ γῆτις σφαῖρα εἶναι πανταχόθεν κέντρον ἑλξέως, καὶ ὅτι ἡ δυνάμις μεθ' ἧς σῶμα τι τείνει πρὸς ἕτερον ὅμοιον εἶναι ἀνάλογος μὲ τὸν ὄγκον αὐτοῦ. Σιμπλίσιος ὁ ἐκλεκτικὸς φιλόσοφος ἐδόξαζεν ἐπίσης ὅτι ἡ κεντροφύξ δυνάμις ἀντεστάθμιζε πρὸς τὴν βεβρυτῆτα, καὶ ὅτι αὐτοῦ ἐνεκείτο τὸ μυστήριον τῆς ἰσορροπίης τῶν οὐρανίων σωμάτων. Ἄλλος σοφὸς ἀπέδιδε τὴν κίνησιν τῶν οὐρανίων σωμάτων εἰς ἀρχικὴν τινὰ δόνησιν καὶ εἰς ἀδιάλειπτον κατόπιν πρὸς πτώσιν βροπήν.

Οἱ ἀρχαῖοι ἐγνώριζον περιπλέον καὶ τὴν ἐπιτάχυνσιν τῆς κινήσεως τῶν σωμάτων, καὶ τὴν διαφορὰν τῆς πτώσεως αὐτῶν ὡς ἐκ τῆς ἀντιδράσεως τῶν ἐν τῷ μεταξῷ. Ἐγνώριζον προσέτι ὅτι σῶμα τι ἀποκτᾷ περισσοτέραν κίνησιν, καθ' ὅσον περισσώτερον ἀπομακρύνεται τοῦ σημείου ὅθεν ἤρχισε πίπτον.

Ἡ ἑλξίς, ἡ καταπληκτικὴ αὕτη καὶ μυστηριώδης δυνάμις, ἣτις συντηρεῖ τὸν Ἥλιον, καὶ τοὺς πλανῆτας εἰς τὰς τροχιάς των, καὶ ἣτις εὐρίσκεται εἰς πᾶν μέρος

τῆς ὕλης, ἐθεωρήθη ὑπὸ τοῦ Hally καὶ Clarke ὡς ἀπόκρυφον φαινόμενον. Ὁ Κοπέρνικος τὴν ἐθεώρει ὡς συμφορὰς στοιχείου τῆς ὕλης, καὶ αὐτὸς ὁ Νεύτων ἐδόξαζεν ὅτι ἡ δυνάμις αὕτη ἦτις παρεκκλίνει τὰ διάφορα οὐράνια σώματα ἐκ τῆς εὐθυγράμμου κινήσεως των, εἶναι ἀποτέλεσμα πνεύματος κατ' ἐξοχὴν λεπτοῦ ἐν τῇ φύσει ἐνυπάρχοντος.

Εἶναι πικρολογουμένον σήμερον ὅτι τὸ ἄπειρον διάστημα τοῦ οὐρανοῦ, πληροῦται ὑπὸ οὐσίας τινὸς ἀπείρως λεπτῆς αἰθῆρ κοινῶς καλουμένης, ἢ καὶ καθολικῶς λευκόσφαιρας. Τὴν ὑπαρξίν τοῦ ρευστοῦ τούτου ἀπέδειξαν μαθηματικῶς οἱ KK. Young, Fresnel καὶ Arago, καταδείξαντες μάλιστα αὐτὸ ὡς τὴν μόνην αἰτίαν τῶν διαφόρων φωτεινῶν φαινομένων.

Οἱ Στωϊκοὶ ἐδόξαζον καὶ αὐτοὶ ὅτι τὸ αἰθέριον τοῦτο ρευστὸν ἐχρησίμευεν ὡς σύνδεσμος τοῦ σύμπαντος. Ὁ Ἀναξαγόρας ἔλεγεν ὅτι ὁ τὸ πᾶν περιρρέων οὗτος αἰθῆρ ἦτο φύσεως πυρώδους. Τὸ θεώρει ὡς οὐσίαν ὕλης διάφορον τῆς ἄλλης ὕλης, ἣτις πανταχοῦ εἰσδύουσα συνέχει πάντα τὰ ὀμογενῆ μέρη. Ὁ Ἀριστοτέλης διεκήρυξε τὴν ὑπαρξίν αὐτῆς τῆς οὐσίας, διατινόμενος ὅτι δὲν ὑπῆρχεν ἀπολύτως κενόν. Εἰς τὴν περὶ κόσμου πραγματείαν του τὸν αἰθέρα ὀνομάζει θεῖον. Ὁ Ἐμπεδοκλῆς ὀνομάζει αὐτὸν παμφανόοντα, χρυσοσφῆ, αὐτόφωτον. Ἡ ρίζα τῆς λέξεως ἀποδεικνύει αὐτὸ, διότι αἰθῶ ἐξ οὐ παράγεται σημαίνει καίω, φλογίζω. Εἰς τὴν στανκριτικὴν γλῶσσαν τὸ καθολικὸν τοῦτο ρευστὸν ὀνομάζεται *áschtra*, ὅθεν φυσικῶς παράγεται καὶ ἡ Ἑλληνικὴ λέξις ἄστρον.

Ὁ Πλάτων καὶ ὁ Ἀριστοτέλης παρήγγαγον τὴν λέξιν αἰθῆρ ἐκ τοῦ αἰεὶ θεῖρ, σημαίνοντος ἀδιάλειπτον στροφήν. Ὁ Σταγειρίτης φιλόσοφος ἐδόξαζεν ὅτι τὸ θεῖον αὐτὸ πνεῦμα ἐπενεργεῖ ὄχι μόνον ἐπὶ τῆς ἀκατεργάστου καὶ παχείας ὕλης, ἀλλ' ἐπίσης καὶ ἐπὶ τῶν οργανικῶν οὐσιῶν. Οἱ Πυθαγορικοὶ τὸ θεώρουν ὡς πέμπτον στοιχείον ἀπείρως λεπτὸν καὶ τὸ σύμπαν πλη-

ροῦν. Ὁ Πλάτων τὸ ὠνόμασε καὶ ψυχὴν τοῦ κόσμου, ἢ οὐσίαν κινουμένην ἀφ' ἑαυτῆς.

Ἐκ τῶν νεωτέρων ὁ Κέπλερος δοξάζει ὅτι κινήτικα πνεύματα εἶναι ἡ αἰτία τῆς παγκοσμίου κινήσεως. Ὁ Μέγας Νεύτων εἰς τὸ περὶ Μαθηματικῶν ἀρχῶν βιβλίον του λέγει «Πνεῦμα λεπτότατον διαπερᾶ πάντα τὰ σώματα» κεκρυμμένον ἐν ταῖς οὐσίαις αὐτῶν σύρει διὰ τῆς δυνάμεως καὶ ἐπενεργείας αὐτοῦ τὰ μόρια τῶν σωμάτων ἀπὸ τὰς μεγαλητέρας ἀποστάσεις, καὶ ταῦτα συνέχονται ὅταν ἦναι ἐπιδικτικὰ συνάψεως, διὰ τοῦ πνεύματος τούτου τὰ σώματα ἐπενεργοῦν ἀπὸ μεγάλων ἀποστάσεων, ὅπως σύρῳσιν ἢ καὶ ἀπωθήσωσιν γειτνιαζόντα μικρότερα σώματα. Ὅλοι αἱ αἰσθήσεις τῶν ζώων διὰ τούτου διεγείρονται, καὶ τὰ μέλη των ὁσάκις ἢ θέλησίν των τὸ διατάττει, κινουῦνται διὰ τῶν δονισμῶν τῆς πνευματώδους ταύτης οὐσίας.

Ὁ Leibnitz εἰς τὴν περὶ κινήσεως θεωρίαν του πάντα φυσικὸν ἢ τεχνητὸν μηχανισμὸν ἐξηγεῖ διὰ μιᾶς μόνης αἰτίας, τῆς περὶ τὴν σφαῖραν μας περιστροφῆς τοῦ αἰθέρος. Ὁ Laplace λέγει ἐπίσης τοὺς ἀξιομνημονεύτους τούτους λόγους «Οἰκιδήποτε καὶ ἂν ἦναι ἡ παραγωγικὴ αἰτία τοῦ ἡμετέρου πλανητικοῦ συστήματος, ἐξ ἀνάγκης αὕτη πρέπει νὰ περιέβαλλεν ὅλα αὐτὰ τὰ σώματα, ἐνεκα δὲ τῆς ἀπ' ἀλλήλων καταπληκτικῆς ἀποστάσεως αὐτῶν, δὲν δύναται νὰ ἦναι ἢ ρευστὸν ἀπείρου λεπτότητος καὶ ἐκτάσεως.

Ὁ Ἀραγὼ καὶ ὁ Babinet ἐπίστευον ὅτι τὸ ἄπειρον διάστημα τοῦ οὐρανοῦ πληροῦται ὑπὸ λεπτοτάτης ὕλης. Ὁ Babinet μάλιστα ὁμιλῶν περὶ τοῦ ἠλεκτρισμοῦ λέγει ὅτι, οὗτος εἶναι ἐν ἑκ τῶν ἀποτελεσμάτων τοῦ λεπτοτάτου τούτου καθολικοῦ ρευστοῦ, τοῦ ὁποῖου ἢ τε θερμότης καὶ τὸ φῶς μαθηματικῶς ἀποδεικνύουσι τὴν ὑπαρξίν.

Ἡ προσθετικὴ κίνησις ἢ παρατηρουμένη εἰς τὴν περιοδικὴν τάξιν τῶν κομητῶν προέρχεται ἐκ τῆς ἀντιδράσεως τοῦ αἰθέρος. Ὁ Κομήτης τοῦ Encke μᾶς ἀπεκάλυψε

κάλλιστα τὴν ὑπαρξίν τοῦ παγγενεοῦς (pan-togene) τούτου αἰθέρος, ὅστις τείνει εἰς τὸ νὰ ἐλαττώη τὴν κεντρόφυγα δύναμιν. Ἡ ἀντίδρασις τὴν ὁποίαν ὑφίσταται ὁ κομήτης εἰς τὴν αἰθέριον ταύτην οὐσίαν, καὶ ἡ ἐπαύξυνσις τῆς κινήσεως, τὴν ὁποίαν λαμβάνει κατὰ τὴν περιοδείαν του, φαίνονται ἐκ πρώτης ἀφετηρίας εἰς ἀντίθεσιν, ἀλλ' ἡ μεσολάβησις ἄλλης τινὸς παρεμπιπτούσης αἰτίας, χαλαρώνει τὴν κίνησιν τοῦ ἀστέρος, καὶ αὐξάνει τὴν ἑλκυστικὴν δύναμιν τοῦ Ἡλίου.

Καὶ αὐτοὶ οἱ πλανῆται ἂν καὶ κατὰ πολὺ στερεώτεροι τῶν κομητῶν ὑφίστανται ἐπίσης τὴν ἀντίδρασιν ταύτην, ἥτις τείνει ὀλονέν νὰ σμικρύνῃ τὰς τροχιάς των, καὶ ἂν ἄλλη τις αἰτία δὲν ὑπάρχῃ πρὸς ἀντιστάθμισιν, θὰ κατανήσωσι τέλος μετὰ ἑκατομύρια ἴσως ἐτῶν νὰ καταποθῶσιν ὑπὸ τοῦ Ἡλίου.

Ὁ Olbers εἰς τὸ περὶ διαφανείας τοῦ οὐρανοῦ ὑπόμνημά του λέγει ὅτι τὸ ρευστὸν τοῦτο παρεμποδίζει κατὰ τι τὸ φῶς τῶν ἀστέρων, καὶ διαφυλάττει ἡμᾶς ἀπὸ τῆς ἐντάσεως τοῦ φωτὸς τῶν μεμακρυσμένων τούτων Ἡλίων, οἵτινες ἄνευ τοῦ διαφανοῦς τούτου πέπλου ἤθελον δόσει εἰς τὸν ἑναστρον θόλον τὴν αὐτὴν λάμψιν τοῦ κεντρικοῦ τοῦ καθ' ἡμᾶς Ἡλιακοῦ συστήματος ἀστέρος.

(ἔπεται τὸ τέλος.)

ΠΑΡΟΡΑΜΑΤΑ εἰς φυλλ. Ἀπριλιοῦ Σελίς
166 Στήλη 2 σειρὰ 6 ἀντὶ 1564 1864.

ΠΕΡΙ
ΦΙΛΑΔΕΛΦΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΠΕΡΙ ΤΙΝΩΝ ΕΠΙΓΡΑΦΩΝ ΤΗΣ
ΠΟΛΕΩΣ ΤΑΥΤΗΣ.

§ 1. — Μεταξὺ τῶν ἱστορικωτέρων τῆς Λυδίας πόλεων εἶναι καὶ ἡ Φιλαδέλφεια ὀνομασθεῖσα οὕτως ἀπὸ Ἀττάλου τοῦ Φιλαδέλφου. Ἡ ἀρχαία αὕτη πόλις κεῖται ἐπὶ τῆς βορειοδυτικῆς ὑπαρείας τοῦ ὄρους Τρωῶλου, ἐφ' ἧς καὶ πολλὰ ἄλλα πόλεις ἔκειντο. Ἀπέχει δὲ τῶν Σάρδεων, κατὰ τὰς ἀκριβεστέρας, μέχρι τοῦδε καταμετρήσεις, περὶ τὰ εἴκοσι καὶ ὀκτὼ μίλια. Ἰδρῆθη δὲ περὶ τὰ μέσα τοῦ δευτέρου πρὸ Χριστοῦ αἰῶνος, ὑπὸ τοῦ τότε βασιλέως τῆς Περγᾶμου Ἀττάλου τοῦ Φιλαδέλφου (Στεφ. Βυζ. ἐν λ. Φιλαδέλφεια). Ἐπὶ Στράβωνος ἐξ αἰτίας συνεχῶν σεισμῶν οἱ κάτοικοι αὐτῆς ὑπέστησαν πλείστα δυστυχήματα. «Μετὰ δὲ Λυδοῦς, λέγει ὁ Στράβων, εἰσὶν οἱ Μυσοὶ καὶ πόλις Φιλαδέλφεια σεισμῶν πλήρης. Οὐ γὰρ διαλείπουσιν οἱ τοῖχοι διαστᾶμενοι καὶ ἄλλοτ' ἄλλο μέρος τῆς πόλεως κακοπαθοῦν· οἰκοῦσιν οὖν ὀλίγοι διὰ τούτου τὴν πόλιν, οἱ δὲ πολλοὶ καταβοῦσιν ἐν τῇ χώρᾳ γεωργοῦντες, ἔχοντες εὐδαίμονα γῆν' ἀλλὰ καὶ τῶν ὀλίγων θαυμάζειν ἔστιν ὅτι οὕτω φιλοχωροῦσιν, ἐπισηλαεῖς τὰς οἰκήσεις ἔχοντες· ἔτι δ' ἔν τις θαυμάσειε καὶ τῶν κτισάντων αὐτήν. (1)»

§ 2 — Ἐκ τῶν περισηθεισῶν ἐπιγραφῶν τῆς πόλεως ταύτης, φαίνεται ὅτι ἡ Φιλαδέλφεια ἐν τῇ Ῥωμαϊκῇ ἐποχῇ εἶχε Βουλήν (2), Γερουσίαν (3), συνέδριον τῶν πρεσβυτέρων, εἰς ὃ καὶ Διογένης τις ἦρως εἶχεν ἀναθέσει τότε 1500 δηνάρια (c. i. g.

(1) Στραβ. XIII, 628 — πρβλ. XII, 579.

(2) Corp. Inscript. graec. II, n. 3416, 3424, 3447.

(3) C. I. G. n. 3447.

n. 3424). Καὶ τῆς μὲν βουλῆς αὐτῆς ἀρχηγοὶ, βουλάρχου, ὀνομαζομένου, γινώσκουμεν μέχρι τοῦδε Πλιόδωρον τινὰ (c. i. g. n. 3419), Ἀβλόν τινὰ Ὅστιον Ἰέρωνα (c. i. g. n. 3424), ἕτερον Πούβλιον Αὐρον (c. i. g. n. 3430), καὶ ἕτερον Μ. Αὐρ. Διόδωρον δις τοῦ Ἀδράστου ὀνομαζόμενον (c. i. g. n. 3421). Κατὰ τὴν αὐτὴν ἐποχὴν ὑπῆρχεν ἐν Φιλαδέλφειᾳ καὶ θέατρον καὶ στάδιον (4). Ὦν αἱ θέσεις καὶ σήμερον ἔτι φαίνονται (1). Τοῦ θεάτρου τῆς πόλεως ταύτης μέρος εἶχε ποτε φθαρῆ· διότι ἐν τινὲ ἐπιγραφῇ ἀπαντᾶ ὅτι ὁ τῆς Ἀρτέμιδος ἱεροῦ, Αὐρήλιος Ἑρμιππος, σὺν πολλαῖς ἄλλαις αὐτοῦ ἐν τῇ πόλει ταύτῃ εὐεργεσίαις, εἶχε δώσει καὶ «εἰς ἐπισκευὴν τοῦ πετάσσου τοῦ θεάτρου δηνάρια μύρια.» (c. i. g. n. 3422). Σημειωτέον ἐνταῦθα ὅτι κατὰ τὴν Ῥωμαϊκὴν ἐποχὴν ὑπῆρχον ἐν Φιλαδέλφειᾳ καὶ δημόσιοι ἀγῶνες, διάφορα ὀνόματα φέροντες· οἷον τὰ μεγάλα Λεῖα Ἀλεῖα Φιλαδέλφεια (c. i. g. n. 3428, 3427.), τὰ μεγάλα Σεβαστὰ Ἀρασίτεια (c. i. g. n. 3424.), τὰ κοινὰ Ἀσίας (c. i. g. n. 3428).

Ἐκ δὲ τῶν ἀρχαίων θεοτήτων ἐλατρεύοντο ἐν Φιλαδέλφειᾳ ἡ Ἀρτεμις, ἥτε Ἐφεσία καὶ Ἀναίτις (2), ἡ Ἀφροδίτη (3), ὁ Ἀσκληπιὸς (4), ὁ Ἀπόλλων (Mion. IV, n. 529, 534, 538. — Suppl. VII, n. 374), ὁ Ζεὺς (Mion IV, n. 330) καὶ ἰδίᾳ ὁ ἐπιλεγόμενος Κορυφαῖος (Mion IV, n. 533. — Suppl. VII, n. 370, 374.), καὶ ἄλλαι. Ἐπιχωρία δὲ θεότης φαίνεται οὕσα ἢ ἐπὶ τινὸς νομίσματος προσωποποιημένη ΠΗΓΗ, ἥτις, κατὰ πᾶσαν πιθανότητα (5), ἦτο νόμ-

(1) Ὁρα E. Curtius, Philadelphia. Berlin, 1873. σ. 94.

(2) Mionnet, description de médailles antiques. IV, n. 590—591. — Suppl. VII, n. 406.

(3) Mionnet, IV, n. 528, 550. — Suppl. VII, n. 576.

(4) Mionnet, IV, n. 525, 556. — Suppl. VII, n. 576.

(5) E. Curtius. Philadelphia. σ. 95.

φη τις θείων ἀπολαμβάνουσα ἐν Φιλαδελφείᾳ τιμῶν. Ἐξ ὧν δὲ τῶν ἐν τῇ πόλει ταύτῃ ἀρχαίων ναῶν οὐδεὶς ἄχρι τοῦδε σώζεται, οὐδὲ αἱ θέσεις κἄν αὐτῶν εἶναι εἰς ἡμᾶς γνωσταί, ἐκτὸς τοῦ πέντε λεπτὰ ἔξωθεν τῆς πόλεως ὑπάρχοντος, οὕτινος τὰ θεμέλια μόνον φαίνονται.

§ 3.— Ἐν δὲ τῇ Βυζαντινῇ ἐποχῇ, ἡ Φιλαδέλφεια ἤκμασεν ὡς πόλις ὄχυρὰ καὶ πολιμική. Διὸ καὶ Γεώργιος ὁ Ἀκροπολίτης λέγει περὶ αὐτῆς τάδε: «μεγίστη δὲ αὕτη πόλις καὶ πολυάνθρωπος, καὶ ὀπλίζεσθαι δεδυνημένους οἰκήτορας ἔχουσα καὶ μάλιστα τοξείαν ἀσκούσας. Ἀγχιτερμοπούσα δὲ τοῖς περσικοῖς ὀρίοις, αἰεὶ διαμάχεσθαι τοῖς ὑπεναντίους τούτους ποιεῖ, καὶ ἐθάδας ἐργάζεται.» (1) Ἐπὶ δὲ τῶν ἐπιδρομῶν τῶν τούρκων πολλάκις ὑπέφερον ἐπὶ Βαϊζζήτ μάλιστα ἐκυριεύθη ἐξ ὀλοκλήρου. (2)—Ἐπειδὴ δὲ τὰ στενά τῆς παρούσης διατριβῆς ὄρια δὲν ἐπιτρέπουσιν ἡμῖν ἵνα κατ' ἔκτασιν ἀπαντα τὰ κατὰ τὸν μεσαιῶνα ἱστορικὰ τῆς Φιλαδέλφειας διαλάβωμεν, παραθέτομεν ὧδε ἐπιγραφὰς τινὰς αὐτῆς, ἐπιφυλαττόμενοι ὅπως ἄλλοτε πλατύτερον τὰ περὶ αὐτῆς πραγματευθῶμεν.

§ 4.— Ἐν τῇ κατὰ τὸν παρελθόντα ἀγούστον ἀρχαιολογικῇ ἡμῶν περιηγήσει ἐν Μικρασίᾳ διήλθομεν καὶ διὰ τῆς πόλεως ταύτης, ἐνθα τῇ φροντίδι τοῦ φιλομούσου καὶ φιλογενοῦς αὐτῆς Μητροπολίτου κ. Διονυσίου, πρὸ πάντων δὲ τῇ τοῦ εὐδοκίμου διδασκάλου κ. Γρηγορίου Κραλόγλου, ἀντεγράψαμεν ὑπὲρ τὰς δέκα καὶ πέντε ἐπιγραφὰς, μὴ ὑπαρχούσας ἐν τῷ C. I. G., ἀς καὶ ἐξεδώκαμεν ἤδη μετ' ἄλλων τινῶν (βλ. φυλλ. Ἰωνίας, 95, 97, 98.) Ἐκ τούτων δὲ ἐκδίδομεν αὖθις τὰς ὑπ' ἀριθ. ΙΗ'.

(1) Ἀκροπολίτου, Χρονικὴ συγγραφή. Venetis, 1729. σ. 44.

(2) Hammer, Geschichte des Osmanischen Reiches, I., σ. 184.—Πρὸβ. Γ. Ἰωαννίδου. Στατιστικὴ περὶ Φιλαδέλφειας, Ἀθήναι, 1865. σ. 2.

ΙΘ' καὶ ΚΗ', προσθέντες καὶ δύο ἄλλας, μὴ ἐκδεδομένας ἐν τῷ C. I. G.

4
Ἡ φιλοσέβαστος
Φιλαδέλφειαν
βουλῆ
Κα(αὐτίου) Ἀρχέλαον
Κλαυδιανὸν ὑπα-
τικόν.
ἐπιμεληθέντος
τῆς ἀναστάσεως
Γλύκωνος Παπίου
Ἀὐρ(ηλίου) Οὐ(άλεντος) βουλάρχου.

Ἡ ἐπιγραφὴ αὕτη ἀντεγράφη ἐκ μέλανος λίθου ὕψ. 0, 40, πλ. 0, 60, παχ. 0, 51, ἐκτισμένου ἀντιστρόφως καὶ ἀποτελοῦντος μέρος τοῦ τοιχίσματος τῆς ἐκεῖ κρήνης Κουγιού-Τασμέ. Ἡ ἐν στιχ. 7 καὶ 8 φράσις, ἐπιμεληθέντος τῆς ἀναστάσεως, ἐν ἄλλαις ὁμοίαις φύσεως ἐπιγραφαῖς τῆς Φιλαδέλφειας, ἀπαντᾷ, προνοησαμένου τῆς ἀναστάσεως (C. I. G. n. 5421), στήσαστος τὴν τιμὴν (C. I. G. n. 5424).

2
Δὲ Κορυφαίῳ διὰ Σα-
ουάζιον νε(άτερον) ἀλλεϊτίν
Πλουτίων Πλουτίωνος
Μαίων εὐχῆν.

Ἡ ἐπιγραφὴ αὕτη ἀντεγράφη ἐξ ἀναγλύρου πλακῆς (ὕψ. 0, 60, πλ. 0, 37, παχ. 0, 5) εὑρισκομένης ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ κ. Σ. Γιαννακοῦ. Λέγεται δὲ ὅτι μετεκομίσθη ἀπὸ τὴν ἀρχαίαν ἀκρόπολιν τῆς Φιλαδέλφειας ὅθεν εἰκάζομεν ὅτι ἐπὶ ταύτης ὑπῆρχε ναὸς πρὸς τιμὴν τοῦ Κορυφαίου Διὸς, οὕτινος ἡ κεφαλὴ καὶ ἐπὶ νομισμάτων τῆς πόλεως ταύτης εἰκονίζεται μετὰ τὴν ἐπιγραφὴν ΖΕΥΣ ΚΟΡΥΦΑΙΟΣ. 1)

3
χαίρει
Ἐτους ρβ'. μηνὸς Λύου
Ἀγέλην ἑῶν κδ'. συνζήσα-
σαν ἔτη γ'. ἀγῶως καὶ φιλάν-
δρωι, ἐτίμησεν Ἀἴλιος
Ἰουλίου Κανθίδου.

Ἀντεγράφη ἐξ ἀναγλύρου πλακῆς (ὕψ.

1) Mionnet, IV, n. 555. — Suppl. VII, n. 570, 571.

0, 60 πλ. 0, 32, παχ. 0, 5) εὑρισκομένης ἐν τῇ Βιβλιοθήκῃ τῆς δημοσίας Σχολῆς. Μετὰ τὴν ἡμετέραν δημοσίευσιν, ἡ ἐπιγραφὴ αὕτη ἐδημοσιεύθη καὶ ἐν τῷ παρελθόντι φυλλαδίῳ τοῦ «Ὀμήρου» λίαν ἐσφαλμένως, ὡς καὶ τινες ἄλλαι τὰς ὁποίας ἄλλοτε θέλομεν ἀναδημοσιεύσει.

4
Α. Ἀντώνιον Σέργιον
Πωλιανὸν τὸν σοφιστὴν
καὶ κτίστην καὶ δι'
αἰεῖου σιτοδοτῆν καὶ
στεφανηφόρον
ἐπιμεληθέντος
τῆς ἀναστάσεως τοῦ τῆς
πόλεως οἰκονόμου
Ἀντωνίου.

Ἡ ἐπιγραφὴ αὕτη εὑρίσκεται ἐν τινι ὀθωμανικῇ οἰκίᾳ, ἐν ἧ καὶ ἡ ὑπ' ἀριθ. 3422 τοῦ C. I. G. εὑρέθη. Ἔστι δὲ ψήφισμα, δι' οὗ τιμᾶται ὁ Α. Ἀντώνιος Σέργιος Πωλιανὸς, ὅστις ἦν σοφιστὴς, κτίστης καὶ δι' αἰεῖου σιτοδοτῆς καὶ στεφανηφόρος τῆς πόλεως ὁ δ' ἐπιμεληθεὶς τοῦ ἀνδριάντος αὐτοῦ ἦν ὁ τῆς Φιλαδέλφειας Οἰκονόμος Ἀντώνιος. Ἐν ταῖς λέξεσι Σέργι[ον] καὶ σιτοδοτέ[ην] παρατηροῦνται δύο ἀνορθογραφίαι ὡς τοιαύτη δὲ δὲν πρέπει νὰ λογισθῆ καὶ ἡ διὰ τοῦ ΕΙ γραφὴ τῆς πρώτης συλλαβῆς τῆς λέξεως σιτοδοτέ[ις] διότι ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τοῦ Αὐγούστου τὸ μακρὸν Ι ἀντικατέστη διὰ τῆς διφθόγγου ΕΙ, ὡς πλεῖστα τῆς ἐποχῆς ταύτης ἐπιγραφαὶ δείκνυουσιν. *Iccola longum saepissime di-phthongo EI exprimitur.* (Franzii, *E-lem. epigr. Graec.* σ. 247.)

5.
Ἀγαθῆ τύχη.
Φλ. Αὐρ. Ἡρασιτίωνα δις Παπια-
νὸν τὸν ἀξιολογώτατον
ἄνδρα ἐκ προγόνων ἐπὶ ἤθε[σι]
καὶ νόμων ἐμπειρία κεκοσμη[μένον], ἄρξαν-
τα πάσας [τὰς ἀρχὰς] καὶ λειτουργ[ήσαντα] τὴν
πρωτοστρατηγίαν
ὀγιῶς καὶ ἐπιφανῶς, υἱὸν Φλ. Αὐ-
ρ. Ἡρασιτίωνος Παπιανοῦ,
ἄρξαντος καὶ αὐτοῦ μετὰ πάσας
ἀρχὰς καὶ λειτουργίας καὶ τὴν πρώτην
στρατηγίαν, ἡ ἱερὰ φυλὴ τῶν

σχυτείων, κατὰ τὰ ὑπὸ τῆς
κρατίστης βουλῆς καὶ τοῦ
λαμπροτάτου δήμου ψηφισθέντα.

Καὶ ἡ ἐπιγραφὴ αὕτη εὑρίσκεται ἐνθα καὶ ἡ ἀνωτέρω ἀπέδωκε δὲ ἡμῖν τὸ ἀντίγραφον ταύτης, ὡς καὶ τὸ τῆς ἀνωτέρω, ὁ ἐκεῖ διαμένων ἀξιότιμος κ. Γεώργιος Σαραντίδης.

Στίχ. 4. Φλ. Αὐρ. Ἡρ. δις Παπιανοῦ]. Οὗτός ἐστιν ὁ υἱὸς τοῦ ἐν στιχ. 8 καὶ 9 τῆς αὐτῆς ἐπιγραφῆς μνημονευομένου Φλ. Αὐρ. Ἡρασιτίωνος Παπιανοῦ. Παρατηρητέον ἐνταῦθα ὅτι ὅτε πατὴρ καὶ υἱὸς τὸ αὐτὸ φέρουσιν ὄνομα ὅθεν ἵνα μὴ γίνηται σύγχυσις ἐν τῇ ἐπικλήσει, ὁ υἱὸς πρὸς διακρίσιν τοῦ ταυτωνόμου αὐτοῦ πατρὸς, προσέλαβε, μεταξὺ τε τοῦ Ἡρασιτίωνος καὶ Παπιανοῦ, τὸ πολλαπλασιαστικὸν ἀριθμητικὸν ἐπίρρημα δις δὲν πρέπει δὲ νὰ φανῆ τοῦτο παράδοξον εἰς τοὺς πολλοὺς, διότι δὲν εἶναι ἡ πρώτη φορὰ καθ' ἣν ἀνακαλύπτεται ἐπιγραφὴ φέρουσα τοιοῦτον πολλαπλασιαστικὸν ἐπίρρημα. Οὕτω λ. χ. ἡ ἐν τῷ C. I. g. n. 3421 ἐπιγραφὴ τῆς Φιλαδέλφειας ἀναφέρει τινὰ Μ. Αὐρ. Διδώρον δις τοῦ Ἀδμήτου ἐπονομαζόμενον ἢ ὑπ' ἀριθμ. 4274 τοῦ C. I. g. ἐπιγραφὴ Κόντων τινὰ Ἀπολλωνίου δις τοῦ Σωκράτου ἐπιλεγόμενον κτλ.

Στίχ. 7. πρωτοστρατηγίαν.] Ἡ λέξις αὕτη δὲν ἀναφέρεται ἐν ταῖς συνήθεις λεξικοῖς οὐδ' ἐν αὐτῷ δὲ τῷ θησαυρῷ τοῦ Ἑρρ. Στεφάνου.

Στίχ. 8 καὶ 9. Φλ. Αὐρ. Ἡρ. Παπιανοῦ.] Οὗτός ἐστιν ὁ πατὴρ τοῦ ἐν τῇ ἐπιγραφῇ ταύτῃ τιμωμένου ἀναφέρεται δ' ὁ αὐτός καὶ ἐν ἑτέρᾳ ἐπιγραφῇ τῆς Φιλαδέλφειας, (C. I. g. n. 3424.) ὡς «ἐπιμεληθεὶς τῆς ἀναστάσεως» ἀνδριάντος τινός.

Στίχ. 11. Ἡ ἱερὰ φυλὴ τῶν σχυτείων.] Ἡ λέξις φυλὴ ἰσοδυναμεῖ ἐνταῦθα μετὰ τὴν σημερινὴν λέξιν συντεχνία. Κατὰ τὴν ῥωμαϊκὴν ἐποχὴν ἅπασαι σχεδὸν αἱ πόλεις τῆς Μικρασίας εἶχον τὰς ἑαυτῶν συντεχνίας, ὡς καὶ παρ' ἡμῖν σήμερον. Οὕτω λ. χ. ἐν Κιβύροις ὑπῆρχεν ἡ συντεχνία τῶν σκυτοθυρ-

σέων, ἐν αὐτῇ δὲ τῇ Φιλαδελφείᾳ ἢ τῶν ἐριουργῶν, [c. i g. n. 3422), ἤδη δὲ ἢ τῶν σκυτέων, ἢτοι ἢ τῶν ὑποδηματορράφων, τσαγγάριδων, ἢ ὀρθώτερον ἢ τῶν σαγγαρίων σκυτεὺς γὰρ, καθ' Ἡσύχιον (ἐν λ. ed. [S' chmidt] ὁ σαγγάριος.

Ἐν Σμύρνῃ κατὰ μῆνα Μάϊου τοῦ 1875.

Α. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ ΚΕΡΑΜΕΥΣ.

Ἐπιμελητὴς τῆς Βιβλιοθήκης καὶ τοῦ Μουσείου τῆς Εὐαγγελικῆς Σχολῆς.

ΕΠΙΓΡΑΦΑΙ ΑΙΔΙΝΙΟΥ.

αυτοκρατορακαισαρα
τραϊανοναδριανον
σεβαστοναλκιβιάδης
απελευθεροσκαιεπι
τουκοπωνος

Ἐπὶ στομίου φρέατος εἰς Δάλτσιν, χωρίον τῆς περιφερείας Ναζλίου.

μ ΑΥΡ
πετρωνιος
κελσος
οκαιμενιππος
τετρακισ
υιος
ποπλιουαιλιου
τυδεως
νεικάτηςπαλη
τωννεων
γα. . . ανειων
περιοδω
.

Στήλη τετράγωνος ὀρθογώνιος τὸ πλάτος 0,45 καὶ τὸ μῆκος 0,65 θλασμένη εἰς δύο τεμάχια εὑρίσκεται ἐντὸς τοῦ προκυλίου τῆς ἐκκλησίας τῶν Ἀρμενίων εἰς τὸ ἐπάνω Ναζλίον.

αγαθητιυχη
..αυρηλία..λ..
..ιλιαεκπρο
γονωνπαλλα
κιδωνκαιανι
πτοποδωνθυ
γατηρ..λ..αυρ..σ..
κουνδουση..
ουπαλλακευσα
σακαικαταχρη
σμον

ΔΠ . . .

Στήλη τετράγωνος ὀρθογώνιος τὸ μῆκος 0,80 περίπου, τὸ πλάτος 0,28 ὕψος γραμμάτων 0,025 τῶν δὲ τοῦ τελευταίου στίχου, 0,02' εὑρίσκεται ἐνταῦθα εἰς Ἀϊδίνιον.

ονεστι
ευτυχία
ναϊκος
εκνων
ν
ν

Ἐν τινι οἰκίᾳ ἐνταῦθα.

σσωνο.
σερρινον.
τονκρατιστον
πρ..εαυτην
ηπολις
τονεαυτης
ευεργέτην

Παρά τινι τοίχῳ ὄθωμ. τεμένους Ἰσκι Γενί καλουμένου εἰς κάτω Ναζλίον, κτισθεῖσα ἤδη.

Συλλογὴ Γ. Ἀνθοπούλου.